

167

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΝΟΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ

ΥΠΟ
ΓΕΩΡΓ. Ν. ΔΙΚΑΤΕΡΙΝΙΔΟΥ

The following table shows the results of the experiment. The first column shows the time taken for the reaction to occur, and the second column shows the amount of product formed. The data shows that the rate of reaction increases as the concentration of the reactants increases.

Concentration of Reactants	Time taken for reaction to occur (s)	Amount of product formed (g)
Low	120	0.5
Medium	60	1.0
High	30	2.0

The results of the experiment show that the rate of reaction is directly proportional to the concentration of the reactants. This is because as the concentration of the reactants increases, the number of particles per unit volume increases, leading to a higher frequency of collisions and a faster rate of reaction.

Μακρὰ καὶ συστηματικὴ ἐνασχόλησίς μου περὶ τὸν λαϊκὸν πολιτισμὸν τοῦ νομοῦ Σερρῶν, ἔτι δὲ ἔλλειψις σχετικοῦ βιβλιογραφικοῦ βοηθήματος μὲ ὤθησαν εἰς τὴν σύνταξιν τῆς δημοσιευομένης κατωτέρω βιβλιογραφίας, ἀναφερομένης εἰς τε τὸ γηγενὲς καὶ τὸ προσφυγικὸν στοιχεῖον τῆς ἀνωτέρω περιοχῆς, ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὸν Μελένικον, ὁ ὁποῖος, πρὶν ἐπιδικασθῆ εἰς τὴν Βουλγαρίαν τὸ 1913 διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου, ὑπήγετο διοικητικῶς εἰς τὸ διαμέρισμα (σαντζάκιον) τῶν Σερρῶν.

Εἰς τὴν ἐν λόγῳ βιβλιογραφίαν περιέλαβον καὶ τὴν ἀνέκδοτον ὕλην τῶν Ἀρχείων τῶν οἰκείων Ἐπιστημονικῶν Κέντρων τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἣτοι τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας καὶ τοῦ Κέντρου Συντάξεως Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ν. Ἑλληνικῆς Γλώσσης, ὡς καὶ τοῦ Σπουδαστηρίου Λαογραφίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ἡ κατάταξις τῶν ἄρθρων ἐγένετο κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν, γενικώτερον δὲ κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς βιβλιογραφίας ἠκολούθησα—πλήν τινων ἐξαιρέσεων ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν τοῦ γλωσσικοῦ ὕλικου—τὸ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Κέντρου Λαογραφίας ἐφαρμοζόμενον σύστημα διὰ τὰς βιβλιογραφικὰς αὐτοῦ δημοσιεύσεις. (Βλ. Ἐπετηρ. Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, τ. Ε', 1945-49, σ. 159-61, τ. Θ'-Ι', 1955-57, σ. 134-35).

Πρὸς εὐχερεστέραν χρῆσιν τῆς βιβλιογραφίας παραθέτω ἐν τέλει, πλήν τοῦ πίνακος συγγραφέων κλπ., καὶ τοπωνυμικὸν πίνακα.

Τὸν κ. Π. Πένναν, πρόεδρον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Λαογραφικῆς Ἐταιρίας Σερρῶν-Μελενίκου, εὐχαριστῶ καὶ ἐντεῦθεν θερμῶς, διὰ τὸ ἐν γένει ἐνδιαφέρον του πρὸς πληρεστέραν ἐνημέρωσιν τῆς παρούσης.

Ἀθῆναι, Ἰούλιος 1973

ΓΕΩΡΓ. Ν. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΙΔΗΣ
Συντάκτης τοῦ Κέντρου Λαογραφίας
τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Γραμμὴ εἰς τὴν ἀρχὴν βιβλιογραφικῆς σημειώσεως δηλοῖ ἐπανάληψιν τοῦ εἰς τὸ ἀμέσως προηγούμενον λῆμμα ὀνόματος τοῦ συγγραφέως.
- * Ἀστερίσκος πρὸ ἄρθρου σημαίνει παραλαβὴν τοῦ οὐχὶ ἐξ αὐτοψίας ἀλλ' ἐξ ἐτέρου δημοσιεύματος.
- [ ] Ἐντὸς ἀγκυλῶν περιλαμβάνονται προσθηκαὶ σχετικαὶ πρὸς τὸ βιβλιογραφούμενον ἄρθρον καὶ συμπληροῦται τὸ ὄνομα τοῦ κριτοῦ, τὸ ὁποῖον ἀναγράφεται ἐν βραχυγραφίᾳ.
- Ἐν ἰδιαιτέρᾳ παραγράφῳ καὶ μὲ μικρότερα στοιχεῖα (τῶν 8) δηλοῦται περὶ τῆς περιεχομένης ὕλης ἢ παρέχονται ἄλλαι σχετικαὶ πληροφορίαι.
- ( ) Ἐντὸς παρενθέσεων : α) συμπληροῦται τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ἐν βραχυγραφίᾳ ἢ ψευδωνύμῳ, ἢ ἀναγράφεται τοῦτο ἐπὶ ἀνωνύμου δημοσιεύματος, ἐὰν εἶναι ἄλλοθεν γνωστόν· β) ἀναγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ κριτοῦ· γ) σημειοῦται ἐπὶ αὐτοτελῶν δημοσιευμάτων ὁ τόπος ἐκδόσεως καὶ ἡ χρονολογία, ἐὰν τὰ στοιχεῖα ταῦτα, μὴ ἀναγραφόμενα ἐπὶ τῆς σελίδος τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ βιβλίου, παραλαμβάνωνται ἐξ ἄλλης θέσεως αὐτῶν ἐντὸς τοῦ βιβλίου.
- : Δύο γραμμαὶ πρὸ τοῦ ὀνόματος δηλοῦν ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ ψευδώνυμον.
- ... Τρεῖς στιγμαὶ δηλοῦν παράλειψιν μερῶν τοῦ τίτλου.

168

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑΙ ΕΝΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΕΡΕΥΝΗΘΕΝΤΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΝ

- Ἀθηνᾶ*: Σύγγραμμα περιοδικὸν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας. Ἐν Ἀθήναις, τόμ. 1 (1889)—72 (1971).
- Ἀμάντου Ἄφ*: Ἀφιέρωμα εἰς Κ. Ι. Ἀμαντον. Ἐξεδόθη ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του. Ἀθῆναι 1940.
- Ἀμάντου Μν*: [Τόμος] Εἰς μνήμην Κ. Ἀμάντου. 1874 - 1960. Ἀθῆναι 1960.
- Ἀνθολ. Σερρ. Λογ.*: Στ. Κοταμανίδη, Ἀνθολογία Σερραϊκῆς Λογοτεχνίας. Σέρρες 1954.
- Ἀρμονία*: Ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα ἐκδιδόμενον κατὰ μῆνα. Ἐν Ἀθήναις, τόμ. Α' (1900)—Γ' (1902).
- Ἀρχ. Θρ. Θησ*: Ἀρχεῖον τοῦ Θρακικοῦ λαογραφικοῦ καὶ γλωσσικοῦ θησαυροῦ. Περιοδικὸν σύγγραμμα ἐκδιδόμενον ὑπὸ ἐπιτροπῆς Θρακῶν Διευθυντῆς Πολύδ. Παπαχριστοδούλου. Ἐν Ἀθήναις, τόμ. Α' (1934 - 35)—ΔΓ' (1967).
- Γέρας Κεραμοπούλλου*: Γέρας Ἀντωνίου Κεραμοπούλλου. Ἀθῆναι 1953. (Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Ἐπιστημονικαὶ πραγματεῖαι. Σειρὰ Φιλολογικὴ καὶ Θεολογικὴ, ἀρ. 9).
- Γῆ Σερρῶν*: Γῆ τῶν Σερρῶν. Ἐκδοσις Νομαρχίας Σερρῶν. Ἀρ. 1, Ἰανουάριος 1957. [Ἐν Ἀθήναις].
- ΔΙΕΕΕ*: Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις, τόμ. Α' (1883)—ΙΘ' (1967 - 70).
- Ἑλληνικά*: Ἱστορικὸν περιοδικὸν δημοσίευμα ἐκδιδόμενον καθ' ἑξάμηνον. Ἐν Ἀθήναις, τόμ. 1 (1928)—11 (1939). (Σύλλογος πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων. Ἱστορικὴ καὶ λαογραφικὴ βιβλιοθήκη).—Φιλολογικόν, ἱστορικὸν καὶ λαογραφικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα. Ἐν Θεσσαλονίκῃ, τόμ. 12 (1952)—24, τεύχ. πρῶτον (1971).
- Ἑλληνικὴ Λαϊκὴ Τέχνη*: Χειροτεχνία — Καλλιτεχνία — Λαολογία — Ἱστορία — Ἀρχαιολογία. Ἐκδοσις: Ἐθνικὸς Ὄργανισμὸς Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας. Ἀριθμ. 1 (1970)—10 (1973).
- Ἐπετηρ. Παρνασσῶν*: Ἐπετηρίς. Φιλολογικὸς Σύλλογος Παρνασσός. Ἐν Ἀθήναις, ἔτ. 1 (1896)—13 (1917).
- Ἐπ. ΚΑ*: Ἐπετηρίς τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας (πρῶτην Ἐπετηρὶς τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου) τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἐκδιδόμενὴ ἐπιμελείᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κέντρου. Ἐν Ἀθήναις, ἔτ. Α' (1939)—τόμ. Κ'/ΚΑ' (1967/68).
- Ἐρωτηματολόγιον*: Κέντρον Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, συμπληρωμένον ἔντυπον ἐρωτηματολόγιον διὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ κατ' ἔθιμον πυράς, πρὸς σύνταξιν τοῦ λαογραφικοῦ ἀτλαντος

- της 'Ελλάδος, 8ον, σελ. 32. 'Αρ. καταγραφῆς ἐρωτημ. (Μακεδ. XI), τόπος, χρονολογία.
- HBE*: 'Ημερολόγιον Βορείου 'Ελλάδος. Βλ. 'Ημερ Μακεδ Θρ.
- 'Ημ AM Θρ*: Θεοφίλου Δ. 'Αθανασιάδου, 'Ημερολόγιον 'Ανατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης. Δράμα, ἔτ. Α' (1931).
- 'Ημ Δρ*: Θεοφίλου Δ. 'Αθανασιάδου, 'Ημερολόγιον Δράμας, 1930.
- 'Ημερ 'Ανατολῆς*: 'Α. Παλαιολόγου, 'Ημερολόγιον τῆς 'Ανατολῆς, ἔτ. 4ον καὶ 5ον (1885 καὶ 1886). 'Εν Κωνσταντινουπόλει.
- 'Ημερ Μακεδ Θρ*: Χρήστου Κ. Τριανταφυλλίδη, Μακεδονικὸν καὶ Θρακικὸν 'Ημερολόγιον (= 'Ημερολόγιον τῆς Βορείου 'Ελλάδος). Δράμα, 1938.
- 'Ημ Μεγ 'Ελλ*: 'Ημερολόγιον τῆς Μεγάλης 'Ελλάδος εἰκονογραφημένον. 'Ιδρυτῆς—Διευθυντῆς: Γεώργιος Δροσίνης. 'Αθήναι, ἐκδότης 'Ι. Ν. Σιδέρης. *'Ετη 1923-1935.
- 'Ηώς*: Δεκαπενθήμερος εἰκονογραφημένη ἐπιθεώρησις ἐκδιδομένη ἐν 'Αθήναις. *'Ετ. Β', ἀριθμ. 17 (Αὔγ. 1939)—34 (Ἰούν. 1940).—Μηνιαία εἰκονογραφημένη ἐπιθεώρησις. Τουρισμός—'Ιστορία—Λαογραφία—Τέχνη—Γράμματα. Περ. Γ', ἔτ. 4ον, ἀρ. 42 (Ἰαν. 1961)—75 (1969). ('Αρ. 63-65, 1962, 'Αφιέρωμα εἰς Μακεδονίαν). Διευθυντῆς—'Υπεύθυνος: Κ. 'Αθ. Παπαγεωργίου.
- 'Ιστορ Λεξ χφον ἀρ.*: Κέντρον Συντάξεως 'Ιστορικοῦ Λεξικοῦ Νέας 'Ελληνικῆς Γλῶσσης τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν, χειρόγραφον, ἀριθμός. (Χφα ἕως καὶ τοῦ ἔτους 1972).
- Καλλιτέχνης*: Βορειοελλαδικὴ 'Επιθεώρηση. Διευθυντῆς: Π. Ι. Μηλιόπουλος. Θεσσαλονίκη, ἔτ. Α' (1947), τεύχ. 1-2.
- ΚΛ χφον ἀρ.*: Κέντρον 'Ερεῦνης 'Ελληνικῆς Λαογραφίας τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν, χειρόγραφον, ἀριθμός. (Χφα ἕως καὶ τοῦ ἔτους 1972).
- Λαογραφία*: Δελτίον τῆς 'Ελληνικῆς Λαογραφικῆς 'Εταιρείας. Τόμ. Α' (1909)—ΚΖ' (1971). ('Εν 'Αθήναις: τόμ. Α'—Θ', ΙΔ'—ΚΖ'. 'Εν Θεσσαλονίκη: τόμ. Ι'—ΙΓ').
- Λόγος Σιρῶν*: Περιοδικὴ ἔκδοσις λόγου καὶ τέχνης Συλλόγου Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν Σερρῶν. Σέρρες, χρ. Α' (1959), τεύχ. 1-3.
- Μακεδ Ζωή*: Μακεδονικὴ Ζωή. Μηνιαῖον εἰκονογραφημένον περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐν Θεσσαλονίκη. Τεύχη 1 (Ἰουνίου 1966)—86 (Ἰουλίου 1973).
- Μακεδ 'Ημερολ*: Μακεδονικὸν 'Ημερολόγιον. 'Επετηρὶς τῶν Μακεδόνων. 'Εν 'Αθήναις, ἔτη Α' (1908)—Στ' (1913).
- Μακεδ 'Ημερολόγιον*: Μακεδονικὸν 'Ημερολόγιον εἰκονογραφημένον. 'Ιδρυτῆς—Διευθυντῆς Νικόλ. Α. Σφενδόνης. 'Εν Θεσσαλονίκη, ἔτη 1925—1970.
- Μακεδ Θρ Φύλλα*: Μακεδονικὰ καὶ Θρακικὰ Φύλλα. Περιοδικὸν δημοσίευμα. Φιλολογία—Λαογραφία—Μουσικολογία. Διεύθ. Π. Ε. Φορμόζη. Τόμ. Α', Θεσσαλονίκη 1946.
- Μακεδονικά*: Σύγγραμμα περιοδικὸν τῆς 'Εταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν. 'Εν Θεσσαλονίκη, τόμ. 1 (1949)—11 (1971).
- Πανηγ 'Εορτασμός*: 'Ο πανηγυρικὸς ἑορτασμός τῆς πεντηκονταετηρίδος ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Σερρῶν (5 Μαρτίου 1963). 'Αφιέρωμα εἰς τὴν ἱστορικὴν πόλιν τῶν Σερρῶν. [Ἐπιμέλεια—ὑποσημειώσεις: Τριαντ. Δ. Θεοδωρίδου]. 'Αθήναι 1963.

- Πανσερραϊκή*: Ἡ Πανσερραϊκή. Ἑβδομαδιαία πολιτική ἔφημερίς νομοῦ Σερρῶν. Σέρρες, ἀρ. φ. 1 (13 Ἀπρ. 1964) — 90 (25 Δεκ. 1965).
- Πνευμ' Ἐπαρχία*: Τρίμηνη λογοτεχνική καὶ λαογραφική ἔκδοση. Ἐκδότης—Διευθυντής: Γιάννης Π. Βουκελάτος. Σέρρες, ἔτ. Α' (1971)—Β' (1972), τεύχη 1-8.
- Προσφ Κυριακίδου*: Προσφορά εἰς Στίλπωνα Π. Κυριακίδην ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι τῆς καθηγεσίας αὐτοῦ (1926—1951). Θεσσαλονίκη 1953. (Ἑλληνικά, παράρτημα ἀρ. 4).
- Σερραϊκά Γράμματα*: [Περιοδική ἔκδοσις]. Διευθυντής Νίκος Ἀθ. Βουζούκας. Σέρρες, χρόν. Α' (τεύχ. 1, Ὀκτ. 1955) — Ε' (τεύχ. 38/40, 1960). [Πλήν τευχ. 2, 3].
- Σερραϊκά Χρονικά*: Σύγγραμμα περιοδικὸν τῆς Ἱστορικής καὶ Λαογραφικῆς Ἐταιρείας Σερρῶν—Μελενίκου. Ἀθῆναι, τόμ. Α' (1953) — Ε' (1970).
- Σερραϊκὸν Ἡμερ.*: Πάνου Ν. Πιέρρου, Δημήτρη Λιανοπούλου, δημοσιογράφων, Σερραϊκὸν Ἡμερολόγιον 1939. Δράμα.
- Σερρ Χρ*: Πέτρου Θ. Πέννα, Σερραϊκά Χρονικά. Σύγγραμμα περιοδικόν. Τεύχος Α', Ἀθῆναι 1938.
- Σπουδ Λαογρ Π Α χρον ἀρ.*: Σπουδαστήριον Λαογραφίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, χειρόγραφον, ἀριθμός.
- Φάρος Ἀνατολῆς*: Ι. Γ. Σακελλαρίδου καὶ Σίας, Ὁ Φάρος τῆς Ἀνατολῆς. Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον. Ἔτη 1901, 1902. Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

I. ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Α') Γενικά και σύμμεικτα.

α') Γενικά.

1. **Φιλιππίδης Νικ.**, Μακεδονικά. Περιήγησις τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐπαρχιῶν Δράμας, Ζίχνης καὶ Ἐλευθερουπόλεως. Παρνασσὸς Α' (1877) 123 - 134, 286 - 302.
2. ***Τσιάνκας Γ.**, Μονογραφία περὶ Σερρῶν. Ἡμερ Ἀνατολῆς 1883, σ. 266 - 270.
- 2α. Ἡ ἐπαρχία Σερρῶν κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διαίρεσιν καὶ τὴν ἐκπαιδευτικὴν κίνησιν. Ἡμερ Ἀνατολῆς 1886, σ. 158 - 166.
3. ***(Ἀγαθάγγελος) Δ. Μ(άγγελος)**, Μητροπολίτης Γρεβενῶν—Δράμας—Χαλκηδόνος, Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῆς Εἰκοσιφοινίσσης μετὰ τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ περὶ αὐτῆς πόλεων καὶ χωρίων. Μελέτη τοπογραφικὴ καὶ ἱστορικὴ. Κωνσταντινούπολις 1896.
4. **Abbott G. F.**, *Macedonian Folklore. Cambridge 1903, 8ον, σελ. 372.* (Φωτοτυπικὴ ἐπανέκδοσις: *Chicago 1969. Institute for Balkan Studies Publ. No 110*).
5. **Χατζηκυριακοῦ Γεώργ.**, Σκέψεις καὶ ἐντυπώσεις ἐκ περιοδείας μετὰ τοπογραφικῶν, ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν σημειώσεων. Ἐν Ἀθήναις [=Θεσσαλονίκη] 1906, 8ον μικρ., σελ. 241. Δευτέρα ἔκδοσις: *— Σκέψεις καὶ ἐντυπώσεις ἐκ περιοδείας ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν (1905-1906). Πρόλογος Βασ. Γ. Χατζηκυριακοῦ. Εἰσαγωγή Βασιλ. Λαοῦδα. Θεσσαλονίκη 1962, 8ον, σελ. ιε' + 206 μετ' εἰκ. τοῦ συγγρ. (Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, ἀρ. 58).
Κρίσις: Μακεδονικά 5 (1961 - 63) 567 - 71 (Στ. Κυριακίδης).
6. **Paillarés M.**, Melnik. Μακεδ Ἡμερολ Α' (1908) 58 - 66 [=Δ. Π., Μελένικον (μετάφρασις). Αὐτόθι, σ. 66 - 74].
7. **Ἀρβανίτης Ἀνδρ.**, Ἡ Μακεδονία εἰκονογραφημένη. Ἐν Ἀθήναις 1909, 8ον, σελ. 240 + 1 χάρτ.
Ἐν σελ. 127 - 134 περὶ Σερρῶν, Ἀλισταράτης, Κάτω Τσουμαϊᾶς [Ἡρακλείας], Δεμίρ Ἰσάτ [Σιδηροκάστρου], Μελενίκου, Νευροκοπίου.

8. **Σιράτης Εὐάγγ.**, *Ἱστορία τῆς πόλεως Σερρών ἀπὸ τῶν ἀρχαιστάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καὶ δρασίς τῆς ἐν αὐτῇ Ἑλληνικῆς Κοινοῦτος κατὰ τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν αἰῶνας.* Ἐν Κων)λει, ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ τυπογραφείου, 1909, 8ον, σελ. 104.
9. **Χατζῆ Καλοῦ Μαρία**, *Ἐντυπώσεις ἐκ τῆς ἱερᾶς Μακεδονίας καὶ Θράκης.* Ἐν Ἀθήναις 1909, 8ον, σελ. 72.
Ἐν σελ. 30 - 41 περὶ Ροδολίβους, Ἀλισιράτης καὶ Σερρών.
10. **Πολίτης Ν. Γ.**, *Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπείας τῶν κριτῶν τοῦ Χατζηλαζαρείου ἀγῶνος περὶ τῆς Λαογραφίας τῆς Μακεδονίας, ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ — ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ τὴν 13 Ἰουνίου 1910.* Ἐν Ἀθήναις 1910, 8ον, σελ. 19 (= Λαογραφία τ. Β', 1910, σ. 249 - 265).
11. **Ἀ(θανασιάδης) Θεόφιλος Δ.**, Σέρραι. Ἡμ ΑΜΘρ 1931, σ. 131-35.
12. **Σούλης Χ.**, Σιδηρόκαστρον. Ἡμ ΑΜΘρ. 1931, σ. 78 - 82.
13. **Πέννας Πέτρ. Θ.**, *Ἱστορία τῶν Σερρών.* Ἀπὸ τῆς ἀλώσεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεώς των ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. 1383-1913. Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει εἰκοσιπενταετίας ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως. Ἀθῆναι 1938, 8ον, σελ. 216. (—Ἐκδοσις δευτέρα βελτιωμένη καὶ ἐπιρξημένη. Ἀθῆναι 1966, 8ον, σελ. 542).
Κρίσεις: * Ἐφ. «Καθημερινή» Ἀθηνῶν, 13.7.1938 (Φ. Μιχαλόπουλος). * Ἐφ. «Ἐστία» Ἀθηνῶν, 26.3.1938 (: Α - Ω). Μακεδονικὰ Α' (1940) 573 - 575 (Εὐάγγ. Τζιάτζιος). Μακεδ Ζωή, τεύχ. 8 (Ἰαν. 1967), σ. 37 - 38. * Ἐφ. «Καθημερινή» Ἀθηνῶν, 12-1-1967 (: Ἀθηναῖος). * Ἐφ. «Ἑλληνικὸς Βορρᾶς» Θεσσαλονίκης, 25.1.1967 (Ν. Μέρτζιος). Μνημοσύνη Α' (1967) 359 - 363 (Τ. Ἀθ. Γρ[ιτσοπούλοσ]). * Ἐφ. «Ἑλληνικὸς Βορρᾶς» Θεσσαλονίκης, 25.12.1968 (Στ. Χρυσόσ). Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε' (1970) 793 - 794 (Ν. Στρατάκης).
- 13α. **Ἀργυρός Ἀθ.**, Ἡ Νιγρίτα πρὸ 150 ἔτων. Σερραϊκὸν Ἡμερολ 1939, σ. 37 - 40.
14. **Μοσχόπουλος Νικηφ.**, Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὸν Ἐβλιᾶ Τσελεμπῆ. Μετάφρασις καὶ ἔλεγχος τοῦ «Ὀδοιπορικοῦ» (σεγιαχατναμέ) τοῦ Τούρκου περιηγητοῦ μετὰ παρατηρήσεων. Ἐπ' Ἐτ Βυζ Σπ ΙΕ' (1939) 145 - 181. Ἐν σελ. 155 - 156 περὶ Ζίχνης, 157 - 178 περὶ πόλεως Σερρών, 178 - 179 περὶ Δεμίρ Χισάρ (Σιδηροκάστρου).
- 14α. (**Ἀμαντιος Κωνστ.**), *Ὁ ἐορτασμὸς τῆς ἐπετείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας τῇ 25ῃ Μαρτίου 1945.* Ἀθῆναι 1945, 8ον, σελ. 27.
Ἐν σελ. 4 - 5, ὑποσ. 2, γενικαὶ περὶ Μελενίκου εἰδήσεις καὶ δὴ περὶ κοινοτικῆς ὀργανώσεως αὐτοῦ, ἔτι δὲ καὶ περὶ πιθανῆς ἐτυμολογίας τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως ἐκ κυρίου τινὸς ὀνόματος Μενέλκυος ἢ Μονόλυκος.

15. **Φ(ορμόζης) Π.**, Λαογραφία. Ἡ ἴδρυση ὀμίλου Μακεδονικῶν καὶ Θρακικῶν λαογραφικῶν μελετῶν. Τὰ σχέδια καὶ οἱ σκοποὶ μας. *ΜακΘρΦύλλα Α'* (1946) 21 - 23. — Ἡ λαογραφία τῆς Μακεδονίας καὶ ἡ ἱστορία τοῦ ἐπικουρισμοῦ της. *Αὐτόθι*, σ. 26 - 33.
16. **Θηλυκὸς Ἀστ.**, Ἡ Νιγρίτα. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1956, σ. 299 - 304.
17. **Abbott G. F.**, «Περιοδεία ἐν Μακεδονίᾳ». Μετάφρασις ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ ἀποσπασμάτων του περὶ Μελενίκου ὑπὸ **Φιλίππου Ε. Δραγούμη**. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β'* (1957) 276 - 285.
Ἄναδημ. ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐθνικὴ Ψυχὴ», τεύχ. 5 - 6 (1907 - 1908).
18. **Λιάος Γεώργ.**, Τὸ Νέον Πετρίτσι καὶ ἡ ἱστορία του. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β'* (1957) 209 - 254.
19. **Μεταλλينوῦ Ἀγγελικῆ**, Ροδολεῖβος. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1962, σ. 296 - 298.
20. **Σπανδωνίδου Εἰρήνη**, Τὸ ἐλληνικώτατο Βυζαντινὸ Μελένικο. *Ἡώς*, ἔτ. 5, ἀρ. 63 - 65 (1962), σ. 99 - 101.
21. **Χατζηκυριακοῦ Βασ. Γ.**, Πρόλογος εἰς τὴν δευτέραν ἔκδοσιν ἐνὸς βιβλίου τοῦ πατρός μου. *Ἡώς*, ἔτ. 5, ἀρ. 63 - 65 (1962), σ. 96.
Ἄναφέρεται εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνωτέρω ὑπ' ἀρ. 5 βιβλίου τοῦ Γ. Χατζηκυριακοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ ἀρχικὸς τίτλος ἦτο «Σκέψεις καὶ ἐντυπώσεις ἐκ περιοδείας ἀνά τὴν Μακεδονίαν...», ἀλλὰ «διὰ τὸν φόβον τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν καὶ τῆς αὐστηρᾶς λογοκρισίας των φέρεται ὡς ἐκτυπωθὲν ἐν Ἀθήναις. Διὰ τὸν ἴδιον λόγον δὲ καὶ ἵνα καταστῆ δυνατὴ ἡ κυκλοφορία του ἐν Μακεδονίᾳ παρελείφθη ἡ λέξις αὐτὴ ἐκ τοῦ τίτλου του».
22. **Χατζηκυριακοῦ Γεώργ.**, *Σκέψεις καὶ ἐντυπώσεις... Θεσσαλονίκη 1962*. Βλ. λ. ὑπ' ἀρ. 5.
23. **(Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν.)**, Κινηματογραφῆσεις μορφῶν τοῦ λαϊκοῦ βίου κατὰ τὰ ἔτη 1962 - 1964. *Ἐπ ΚΑ ΙΖ'* (1964) 250 - 54.
Αἱ ὑπ' ἀριθ. 4 καὶ 8 (λαϊκοὶ χοροὶ) ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τοῦ συγγρ. τὸ 1963 εἰς τὰ χωρία : Ἀγία Ἐλένη, Μελενικίτσι, Βαμβακόφυτον, Σησαμιά.
24. **Κουντιάδης Γαβριήλ, ἀρχιμ.**, *Σύντομος ἱστορικὴ ἐπισκόπησις τῆς ἱερᾶς Μονῆς Προδρόμου Σερρῶν ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων (1270 - 1959)*. *Σέρραι 1964³, 8ον, σελ. 32*.
25. **Πέννας Πέτρ.**, *Μελένικος, ὁ ἀκρίτας τοῦ ἐλληνικοῦ βορρᾶ*. Ἀθήναι 1964, 8ον, σελ. 29.
Κ ρ ι σ ι ς : Ἐφ. «Πανσερραϊκὴ» Σερρῶν, 10.8.1964.
26. **Πέννας Π.**, Ταξίδι στὰ περασμένα. Σέρρες : Ἡ ὁμορφὴ πολιτεία τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας. Σὰν ἱστορία καὶ σὰν παραμῦθι. Ἀνάτυπον

- ἀπὸ τὴν *Μεγάλη Ἐγκυκλοπαίδεια τῶν Νέων* Χάρη Πάτση. (Τόμ. «Ἐλλάς» Β', σ. 308 - 321). Ἀθήνα 1965, 8ον, σελ. 16.
 Κ ρ ί σ ε ι ς : Ἐφ. «Πρόδος» Σερρών, 27.10.1965 (Σ τ. Κ ο τ α μ α ν ῖ δ η ς). Ἐφ. «Πανσερραϊκή» Σερρών, 15.11.1965.
27. (*Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν.*), Κινηματογραφήσεις ἐκδηλώσεων τοῦ λαϊκοῦ βίου κατὰ τὰ ἔτη 1965 - 1966. Ἐπ ΚΑ ΙΗ' - ΙΘ' (1965 - 66) 390 - 394.
 Αἱ ὑπ' ἀριθμ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ἐγένοντο εἰς τὰ χωρία : Ἀγ. Ἐλένη, Βαμβακόφυτον, Ν. Σούλι, Κάτω Ὀρεινή.
28. *Πέννας Π.*, Ἱστορία τῶν Σερρῶν . . . Ἀθήναι 1966.
 Βλ. ἀνωτ. λ. ἀρ. 13.
29. *Καφτανιζῆς Γ.*, Ἱστορία τῆς πόλεως Σερρῶν καὶ τῆς περιφέρειας της. (Ἀπὸ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους μέχρι σήμερα). Τόμος πρῶτος. Μῦθοι - Ἐπιγραφές - Νομίσματα. Ἀθήναι 1967, 8ον, σελ. 495.
 Κ ρ ί σ ε ι ς : Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε' (1970) 795 (Π. Θ. Πέννας).
30. *Μοντζαλᾶς Πέτρο.*, Ἑλληνικὰ χῶματα. Μελένοικον. Ὁ Μυστρᾶς τοῦ Βορρᾶ. *Μακεδ Ζωή*, τεῦχ. 10 (Μαρτ. 1967), σ. 15—17.
31. (*Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν.*), Κινηματογραφήσεις ἐκδηλώσεων τοῦ λαϊκοῦ βίου κατὰ τὰ ἔτη 1967 - 68. Ἐπ ΚΑ Κ' - ΚΑ' (1967 - 68) 428 - 30.
 Ἐνδιαφέρουν αἱ ὑπ' ἀριθ. 1 - 4 κινήμ. γεγόμεναι εἰς Ἀγριανήν, Σιτοχώρι καὶ Ἀγίαν Ἐλένην.
32. *Abbott G. F.*, *Macedonian Folklore...Chicago 1969.*
 Βλ. ἀν. λ. ὑπ' ἀρ. 4.
33. Ἄλεξανδρίδης Κάρ., Αἱ Σέρραι κατὰ τοὺς Τούρκους συγγραφεῖς. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε'* (1970) 257 - 266.
34. *Σαμσάρης Δημ.*, Τουριστικὸς ὁδηγὸς νομοῦ Σερρῶν. Ἱστορία. Ἀρχαιολογία. Λαογραφία. Τουρισμὸς. Σύγχρονος ἀνάπτυξις. Ἐκδοσις Νομαρχίας Σερρῶν. Σέρραι 1970, 8ον, σελ. 196.
35. **Vlachos Theod. N.*, *Die Geschichte der byzantinischen Stadt Melenikon. Θεσσαλονίκη 1970, σελ. 140. (Institute for Balkan Studies).*
 Κ ρ ί σ ε ι ς : *Μακεδ. Ζωή*, τεῦχ. 50 (Ἰουλ. 1970), σ. 40. * *Zeitschrift für Balkanologie* 8 (1971 - 72) 138 - 139 (H a n s - W i l h e l m H a u s s i g).
- 35α. *Δημοκίδης Ἀριστοτ.*, Μελένοικον : ἡ βόρεια καρδιά τοῦ ἑλληνισμοῦ. *Μακεδ Ζωή*, τεῦχ. 80 (Ἰαν. 1973), σ. 36—40.

β') Σύμμεικτα.

36. Ἰλαρίων Σιναΐτης Κρής, Περιγραφή τοῦ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Δράμας καὶ Φιλίππων Ἱεροῦ Μοναστηρίου τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν

Θεοτόκου τῆς ἐπονομαζομένης Κοσφοινίσσης, καὶ τοῦ γενομένου θαύματος εἰς τὴν ἐν αὐτῇ ἱερὰν καὶ θαυματουργὸν *Εἰκόνα* τῆς Θεομήτορος, ἣ προσετέθη καὶ παρακλητικὸς *Κανὼν* εἰς τὴν Θεοτόκον ἐπ' αὐτῷ τῷ θαύματι. Ἔτι δὲ πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Διονυσίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἅτινα συνηρανίσθησαν ἐκ παλαιῶν ἀντιγράφων, διωρθώθησαν, καὶ ἀνεπληρώθησαν παρὰ τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Κυρίου Ἰλαρίωνος Σιναΐτου Κρητός, ἀφιερώθησαν δὲ τῷ Παναγιωτάτῳ καὶ τρισεβάστῳ ἡμῶν Δεσπότη τῷ Οἰκουμεικῷ Πατριάρχῃ Κυρίῳ Κυρίῳ Γρηγορίῳ. Ἐξεδόθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τοῦ Γένους τυπογραφίας· αὐθ' [=1819], 8ον μεγ., σελ. 33.

Ἐν σελ. 5 - 6 «Περιγραφή σύντομος τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου τῆς Κοσφοινίσσης» [παράδοσις, περὶ ἰδρύσεως τῆς Μονῆς καὶ περὶ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνης τῆς Θεοτόκου], σελ. 13 - 18 «Περὶ τῆς ὀνομασίας τῆς Ἱερᾶς καὶ Πατριαρχικῆς Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, δηλαδή, πόθεν ἐπεγράφη νὰ ὀνομάζεται μοναστήριον τῆς Κοσφοινίσσης» [εἰκὼν+φοινίσσουσα, δηλ. «εἰκὼν ἣτις αὐγάζει μὲ λαμπρὰ καὶ ἀκτινοειδῆ χρώματα, εἰκονοφοινίσσουσα, εἰκοσιφοίνισσα, κοσφίνισσα].

37. **Παπαγεωργίου Πέτρο Ν.**, Αἱ Σέρραι καὶ τὰ προάστεια, τὰ περὶ τὰς Σέρρας καὶ ἡ μονὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. (Συμβολὴ ἱστορικὴ καὶ ἀρχαιολογικὴ). *Byzantinische Zeitschrift* Γ' (1894) 225 - 329 + VII πίν. ἐκτὸς κειμ.

Πλὴν τοῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἀρχαιολογίαν τῆς περιοχῆς Σερρῶν, ἐνδιαφέρει μεγάλως καὶ λαογραφικῶς, κυρίως δὲ γλωσσικῶς, διὰ τὸν πλοῦτον τῶν ἐν τῇ πραγματείᾳ κυρίων ὀνομάτων, τοπωνυμίων, τοπικῶν λέξεων, ποικίλων γλωσσικῶν παρατηρήσεων. Ἀναφέρονται ἔτι παραδόσεις τινὲς καὶ δεισιδαίμονες συνήθειαι, ὡς καὶ ποικίλαι εἰδήσεις περὶ κοινωνικῆς ὀργανώσεως κ.ἄ.

38. **Δαμάνης Δημ.**, Νιγρίτα - Σύρπα. *Μακεδ' Ἡμερολ Δ'* (1911) 122 - 132.

Τοπωνύμια, κοινωνικὴ ὀργάνωσις, πανηγύρεις.

39. **Δεινάκης Στυλ.**, Τὸ ἔτυμον τῆς λέξεως Καλικάντζαρος. *Λαογραφία* Η' (1921) 489 - 498.

Ἐν σελ. 439 δεισιδ. δοξασία περὶ καλικαντζάρων καὶ σχετικῶν λατρευτικῶν ἔθιμον ἐν Μελενίκῳ, ἐν σελ. 494 περὶ τοῦ τύπου τοῦ ὀνόματος αὐτόθι (κ α ν τ ζ ό ς).

40. **Κουντιάδης Γαβριήλ, ἱερομόναχος, Λεύκωμα τοῦ Σουμπάσκοιο, χωρίον τῆς περιφερείας Σερρῶν. Μὲ 11 εἰκονογραφίας, μὲ τὴν γενικὴν περιγραφὴν του καὶ μὲ τὴν σύγχρονον ἱστορίαν του. Ἐν Θεσσαλονίκῃ 1925, 8ον, σελ. 56.**

Πλὴν τῆς ἱστορικῆς ὕλης δημοσιεύονται καὶ ποικίλα λαογραφικὰ στοιχεῖα,

ἤτοι ἄσματα, τοπωνύμια, εἰδήσεις περὶ λαϊκ. λατρείας, ἐνδύματος, κοινωνικῆς ὀργανώσεως, παραδόσεις κ. ἄ.

41. **Σπανδωνίδης Π., Μελένικος.** Ὁ νεκρὸς Μακεδονικὸς Ἀκρίτης. Θεσσαλονίκη 1930, 8ον, σελ. 192.

Ἐνδιαφ. λαογραφ. τὸ Δ' μέρος, σελ. 55 - 128, ἐνθα δημοσιεύονται: ἄσματα ποικίλα (ἐργατικά, λατρευτικά, παιδικά, νανουρίσματα, τῆς ἀγάπης, τοῦ γάμου, τῆς ξενιτειᾶς, μυρολόγια, ἱστορικά, σατυρικά, περιστατικά, παραλογές), ἐπῳδαί, εὐχαί, κατάραι, ὄρκοι, ἀπευχαί καὶ ἀποτροπαί, χαιρετισμοί, ὕβρεις, βλασφημίας, παραδόσεις, παραμύθια, αἰνίγματα, γλωσσοδέται, βαπτιστικά καὶ οἰκογενειακὰ ὄνόματα, τοπωνύμια, προσέτι δὲ εἰδήσεις περὶ λαϊκῆς κατοικίας, τροφῶν, ἐνδύματος, κομμώσεως καὶ καλλωπισμοῦ, κοινωνικῆς ὀργανώσεως, παιδίου, ἀρραβῶνος καὶ γάμου, τελευτῆς, βιοτεχνίας, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκῆς λατρείας, δημῶδ. ἰατρικῆς, μαντικῆς, ἀστρολογίας, μαγείας, χορῶν, μουσικῆς καὶ μουσικῶν ὀργάνων. Ἐν-ἐπιμέτρῳ, σελ. 183 - 192, δημοσ.: 1 προικοσύμφωνον, 2 πρακτικά, 1 πατριαρχ. γράμμα, 1 ἀναφορὰ καὶ 3 ἐκκλησιαστικαὶ πράξεις.

Κ ρ ῖ σ ι ς : Ἀθηνᾶ 42 (1930) 255 - 257 (Γ. Ν. Χ α τ ζ ι δ ᾶ κ ι ς). Λαογραφία Γ' (1929 - 32) 610 (Σ. Π. Κ υ ρ ι α κ ῖ δ η ς).

42. **Γουσίου Ὀλγα,** Λαογραφικὰ ἐκ Ροδολεΐβους. 1938, ΚΑ χφον ἀρ. 1137, 4ον, σελ. 23.

Ἄσματα, αἰνίγματα 42, παροιμίας 36.

43. — Λαογραφικὰ σύμμεικτα ἐκ Ροδολεΐβους Παγγαίου. Ὀκτώβριος 1938, ΚΑ χφον ἀρ. 1314, 4ον, σελ. 12.

Ἄσματα 12, παροιμίας 5, παραδόσεις 2, εἰδήσεις περὶ οἰκίας, λατρείας, παιδίου, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας.

44. Συλλογὴ λαογρ. ὕλικου ὑπὸ μαθητῶν Γυμνασίου Ἀρρένων Σερρῶν, 1938. ΚΑ χφον ἀρ. 1183, 4ον, σελ. 89.

Παραμύθια 16, μῦθοι 25, παραδόσεις 2. Τὸ ὕλικόν καὶ ἐξ ἄλλων περιοχῶν.

45. **Κουκουλῆς Φαίδ., Θεσσαλονίκης Ἐδσταθίου τὰ Λαογραφικά. Τόμ. Α' - Β', Ἀθῆναι 1950, 8ον, σελ. 493 + πίν. Ε, 437 + πίν. Α.** (Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Ἐπιστημονικαὶ πραγματεΐαι. Σειρὰ Φιλολογικὴ καὶ Θεολογικὴ, ἀρ. 5).

Ἐν τόμῳ Α', σ. 80: περὶ χρήσεως λυχνίας ἐν Μελενίκῳ σ. 97: περὶ χρήσεως βυτίνας (οἰκιακ. σκεῦος) ἐν Σέρροις σ. 221, ὑποσ. 7: περὶ προσφορᾶς γαμηλιῶν δώρων ἐν Σέρροις. Ἐν τόμῳ Β', σ. 13, ὑποσ. 7: περὶ χρήσεως ἰδιοτύπου ξυλίνου σημάντρου ἐν Ἀλιστράτῃ, Μελενίκῳ καὶ Νιγρίτῃ σ. 145: δημοσ. 1 παροιμία ἐκ Σερρῶν.

46. **Πέτροβιτς Νατ. Ἐμμ.,** Λαογραφικὰ σύμμεικτα Σερρῶν. Σερραϊκὰ Χρονικά Α' (1953) 97 - 161.

Προλεγόμενα (σ. 97 - 102). Ἡ ἀκρόπολις Σερρῶν (σ. 102 - 104). Μορφὴ τῆς παλαιᾶς πόλεως (σ. 105 - 108). Ὅροι ὑγιεινῆς τῆς παλαιᾶς πόλεως (σ. 108 - 111). Τὸ Μπεξεστένι (σ. 111 - 113). Ἴντέφα (σ. 113 - 114). Ἐπιπλώσεις -

διακοσμήσεις (σ. 115 - 120). Ίατρική (σ. 120 - 122). Μητρωνυμικά (σ. 123). Δίαιτα (σ. 123 - 125). Σεραϊκά έγγραφα (σ. 125 - 126). Κάπνισμα - ναργιλές - ταμπάκος (σ. 126 - 131). *Εθιμον έποχής άνομβρίας: οί ντουντουλάδες (σ. 131 - 134). *Η πρώτη Μαρτίου (σ. 134 - 135). Πρώτη Άπριλίου (σ. 135 - 136). Σεραϊκή Πρωτομαγιά (σ. 136 - 140). *Ο Κλήδονας (σ. 141 - 143). Συγκοινωνία - προϊόντα (σ. 143 - 148). Σερωών διοσημιάι και οίωνοι (σ. 148-150). 1911. Χολέρα (σ. 150 - 152). Διάφορα: Λαϊκόν τριστιχον. Εόρκι —άφορισμός. Νανουριστικόν. Παιδικόν (σ. 152). Παροιμιάι [130] (σ. 153 - 160). Προλήψεις (σ. 160).

Κ ρ ί σ ι ς : *Εφ. «Πρόδος» Σερωών, 7.8.53 (Σ τ. Μ α ρ α σ λ η ἤ ς). * *Εφ. «Έλευθερία» Άθηνων, 27.3.57 (Φ. Μ ι χ α λ ό π ο υ λ ε ς).

47. **Άγγελίδου Καλλιόπη, Πουλακιδάκος Κ.**, Λαογραφική μελέτη χωρίου Βυρωνείας Σιντικής, 1954. ΚΑ χφον αρ. 2063, 4ον, σελ. 33.
Κοινων. οργάνωσις, λαϊκόν δίκαιον, παιδίον, γάμος, τελευτή, άστρολογία, μετεωρολ., δημ. ιατρική.
48. **Γιανναδάκης Κ.**, Συλλογή λαογραφικού ύλικού περιοχής χωρίου Άγλαδοχωρίου, 1954. ΚΑ χφον αρ. 2046, 4ον, σελ. 29.
Ειδήσεις κοινων. οργανώσεως, λαϊκού δικαίου, παιδίου, γάμου, τελευτής, λαϊκής λατρείας.
49. **Γιαννακόπουλος Π., Τσουκαλάς Α.**, Λαογραφικαί σημειώσεις εκ Κάτω Πορροΐων Σιντικής, 1954. ΚΑ χφον αρ. 2047, 4ον, σελ. 78.
Ειδήσεις λαϊκού δικαίου, παιδίου, βαπτίσεως, γάμου, τελευτής.
50. **Ίωαννίδης Κων.**, Λαογραφικόν ύλικόν εκ Καρυδοχωρίου Σιντικής, 1954. ΚΑ χφον αρ. 2055, 4ον, σελ. 17.
Κοινωνική οργάνωσις, λαϊκόν δίκαιον, παιδίον, γάμος.
51. **Καρακολίδης Σωτ.**, Έλληνική λαογραφία εκ Γονίμου Σιντικής, 1954. ΚΑ χφον αρ. 2053, 4ον, σελ. 18.
Κοινων. οργάνωσις, λαϊκόν δίκαιον, γέννησις, γάμος, τελευτή, δεισιδαιμ., μαντική.
52. **Κωνσταντινίδου Χρυσούλα**, Λαογραφικά Καστανούσσης Σιντικής, 1954. ΚΑ χφον αρ. 2056, 4ον, σελ. 14.
Λαϊκή λατρεία και δεισιδαιμ., γάμος.
53. **Μαργαρόνης Έμμ.**, Έργασία επί τών ήθων και έθίμων του χωρίου Άνω Πορροΐα. 1954, ΚΑ χφον αρ. 2048, 4ον, σελ. 15.
Περιέχει ζητήματα άφορωντα εις κοινων. οργάνωσιν, δίκαιον, παιδίον, γάμον, τελευτήν.
54. **Μερτίκας Αντ.**, Ζητήματα Έλληνικής Λαογραφίας Άκριτοχωρίου Σιντικής, 1954. ΚΑ χφον αρ. 2059, 4ον, σελ. 11.
Λαϊκή λατρεία, γάμος, τελευτή, μαγεία, μαντική, άστρολογία, μετεωρολογία, δημ. ιατρική.

55. **Πέσσα Ἀσπασία**, Λαογραφική ὕλη ἐκ Μεγαλοχωρίου Σιντικῆς, 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2060, 4ον, σελ. 91.
Μαγεία, δεισιδαιμ., μαντική.
56. **Σταθόπουλος Παναγ.**, Λαογραφική πραγματεία. Ἦθη καὶ ἔθιμα τοῦ συνοικισμοῦ Θερμοπηγῆς [Σιντικῆς], 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2061, 4ον, σελ. 23.
Κοινων. ὄργαν., γάμος, τελευτή, μαγεία, μαντική, δημόδ. ἰατρική.
57. **Τσέλλης Κων.**, Ἀπαντήσεις ἐπὶ ζητημάτων Ἑλληνικῆς Λαογραφίας [ἐκ Σιδηροκάστρου], 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2052, 4ον, σελ. 3.
Μαγεία καὶ δεισιδαιμ., μαντική.
58. **Κουκουλῆς Φαίδ. Ἰ.**, *Βυζαντινῶν Βίος καὶ Πολιτισμός. Ἐν Ἀθήναις, τόμ. Α' (1948) - Στ' (1955).*
Ἐν τ. ΒΙΙ (1948), σ. 47, ὑποσ. 3, πληροφορία περὶ τοῦ γυναικείου ἐνδύματος ἐν Μελενίκῳ· αὐτόθι, σ. 93, περὶ φωτιστικῶν μέσων ἐν Μελενίκῳ· αὐτόθι, σ. 99, περὶ «πυράγρας» (οἰκιακὸν σκεῦος) ἐν Μελενίκῳ. Ἐν τ. Γ' (1949), σ. 96, 102, 113, περὶ ἀγώνων πάλης καὶ λιθαριοῦ ἐν περιοχῇ Σερρών. Ἐν τ. Δ' (1951) σ. 34, ὑποσ. 5, περὶ Ἀγιᾶς Λεχούσης (= Ἐλεούσης) ὡς προστάτιδος τῶν λεχωίδων ἐν Σέρραις· αὐτόθι, σ. 268, ὑποσ. 8, περὶ ἐξωτερικῆς διακοσμήσεως τῶν οἰκιῶν ἐν Μελενίκῳ. Ἐν τ. Ε' (1952), σ. 264, περὶ χρήσεως ἐν Σέρραις «δουκάνης» (ἀλωνιστικὸν ὄργανον). Ἐν τ. Στ' (1955), σ. 252 - 253, δημοσ. γλωσσόδημα ἐν φυλακτηρίῳ ἐκ Μελενίκου τοῦ 1774· αὐτόθι, σ. 372, δημοσ. μία παροιμία ἐκ Σερρών.
59. **Γκισδαβίδης Ἀπ.**, *Τὸ Μελένικον. Ἀρχαιολογικὴ καὶ ἱστορικὴ μελέτη. Τόμος Α', ἐκδ. Γ', Θεσσαλονίκη (1957), 8ον, σελ. 208.* - *Σελίδες τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ. (Τὸ Μελένικον ὡς φωτοδότηρα πηγὴ πολιτισμοῦ. Μελέτη λαογραφικὴ καὶ ἱστορικὴ. Τόμος Β' - Γ', Θεσσαλονίκη 1959, 8ον, σελ. 384.*
Πλὴν τῆς λοιπῆς ὕλης, ἱστορικῆς κυρίως, παρέχονται εἰδήσεις περὶ κοινωνικῆς ὁργανώσεως, ἐνδύματος, οἰκίας, λατρείας κ. ἄ., ἀναφερόμεναι οὐχὶ μόνον εἰς τὸν Μελένικον ἀλλὰ καὶ ἀλλαγῆς τῆς περιοχῆς Σερρών ἢ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς. Ἐν σελ. 106-116 δημοσ. ὀνόματα Βυζαντινῶν οἰκογενειῶν.
60. **Κουσιένης Ἀθαν.**, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου ἐκ τοῦ χωρίου Καρπερῆ Σερρών, 1952 - 57. ΚΑ χφον ἀρ. 2989, 4ον, σελ. 3.
Ἄσματα 6, παροιμ. 5, εἰδήσεις κοινων. ὄργαν., λατρείας, γάμου, τελευτῆς κ. ἄ.
61. **Πέτροβιτς Νατ. Ἐμμ.**, Ἐξιλαμισμοί. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β' (1957) 160 - 174.*
Κύρια ὀνόματα (σ. 164 - 167, 173 - 174), 2 ἄσματα (σ. 168 - 170), τὸ ἐν μετὰ τῆς μουσικῆς καταγραφῆς τῆς μελωδίας του ὑπὸ Π. Καβακοπούλου (σ. 169).
62. **Τσιάνκας Κων.**, *Ἱστορία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης Παγγαίου. Μετὰ παρακλητικοῦ κανόνος τῆς ἀχειροποιήτου καὶ ἀκολουθίας τοῦ*

Ἁγίου Διονυσίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἀσκήσαντος ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Εἰκοσιφοινίσσης. Δράμα, Αὐγούστος 1958, 8ον, σελ. 86.

Πλὴν τῆς λοιπῆς ὕλης δημοσιεύονται παραδόσεις, κύρια ὀνόματα, τοπωνύμια, γίνεται δ' εὐρὺς λόγος περὶ τῆς ὀνομασίας τῆς Μονῆς.

63. **Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν.**, Λαογραφικὴ ἀποστολὴ εἰς χωρία τοῦ νομοῦ Σερρών, 19 Μαΐου - 22 Ἰουνίου 1963. ΚΑ χφον ἀρ. 2761, 8ον, σελ. 516.

Ἄσματα (κείμε.) 33, ἠχογραφήσεις ἀσμ. καὶ μελωδ. 250, φωτογρ. 29, παραδόσεις 45, αἰνίγμ. 2, μῦθοι 6, παραμ. καὶ εὐτράπ. διηγ. 22, παροιμ. 16, προσέτι εἰδήσεις σχετικαὶ μὲ λαϊκὴν κατοικίαν, ἔνδυμ., τροφάς, γεωργικὸν καὶ ποιμενικὸν βίον, ὕφαντικὴν, γέννησιν, γάμον, τελευτήν, κοινων. ὀργάνωσιν, λαϊκὴν λατρείαν καὶ δεισιδαιμ., μαγείαν, ἰατρικὴν, ἀστρολογίαν, μετεωρολογίαν, μαντικὴν. Ἡ ὕλη προέρχεται ἐκ τῶν χωρίων: Ἁγία Ἑλένη, Νέον Σούλι, Ἁγίον Πνεῦμα, Ἐμμ. Παππᾶς, Ἀναστασία, Ἀγριανή, Μανδήλιον, Λευκοθέα, Πρώτη, Ροδολεῖβος, Παλαικώμη.

64. — Λαογραφικὴ ἀποστολὴ εἰς τὰ χωρία Μικρὸ Σούλι, Ἐλαιῶνα, Κορμίσταν, Ἀλιστράτην Σερρών, 24 Ἰουλίου - 23 Αὐγούστου 1963. ΚΑ χφον ἀρ. 2762, 8ον, σελ. 339.

Ἄσματα (κείμε.) 18, ἠχογραφ. ἀσμάτ. καὶ μελωδ. 97, παραδόσεις 40, μῦθοι-παραμύθια - εὐτράπ. διηγ. 21, αἰνίγμ. 12, φωτογρ. 55, προσέτι δ' εἰδήσεις περὶ λαϊκῆς κατοικίας, ἔνδυμασίας, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, βιοτεχνίας, ὕφαντικῆς, παιδίου, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας, δεισιδαιμ., ἰατρικῆς, μετεωρολ., μαντικῆς.

65. — Λαογραφικὴ ἀποστολὴ εἰς Νιγρίταν, Εὐκαρπίαν, Σιτοχώρι καὶ Χαρωπὸν Σερρών, 9 Σεπτ. - 8 Ὀκτ. 1963. ΚΑ χφον ἀρ. 2763, 8ον, σελ. 406.

Ἄσματα (κείμε.) 32, ἠχογραφ. ἀσμάτων καὶ μελωδιῶν 131, παροιμ. 35, παραδ. 33, φωτογρ. 45, παραμ. καὶ εὐτράπ. διηγ. 9, εἰδήσεις περὶ λαϊκῆς κατοικίας, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, βιοτεχνίας, παιδίου, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας, δεισιδαιμ., λαϊκῆς ἰατρικῆς, μαντικῆς, τοπωνύμια κ. ἄ. ὕλη.

66. — Λαογραφικὴ ἀποστολὴ εἰς χωρία τοῦ νομοῦ Σερρών, 18 Νοεμβρ. - 20 Δεκ. 1963. ΚΑ χφον ἀριθ. 2779, 8ον, σελ. 390.

Ἄσματα (κείμε.) 9, ἠχογραφ. 202, παραδ. 13, παραμ. καὶ εὐτράπ. διηγ. 6, φωτογρ. 69, εἰδήσεις περὶ λαϊκῆς κατοικίας, ἔνδυμ., γεωργ. καὶ ποιμεν. βίου, γεννήσεως, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας, δεισιδαιμ., δημ. ἰατρικῆς, μετεωρολογίας, μαντικῆς, τοπωνύμια κ. ἄ. ὕλη ἐκ τῶν χωρίων Ἀηδονοχώριον, Μελενικίτσι, Βαμβακόφυτον καὶ Σησαμιά.

67. — Χρῆσις καὶ σημασία τοῦ «ἀμίλητου νεροῦ» εἰς τὸν βίον τοῦ λαοῦ. Ἐπ ΚΑ ΙΕ' - ΙΣΤ' (1962 - 63) 42 - 61.

Εἰδήσεις περὶ γάμου (σ. 45, ἐκ Κορμίτσας), μαντικῆς (σ. 46, ἐκ Σερρών) καὶ λαϊκῆς λατρείας (σ. 53, ἐκ Μικροῦ Σουλίου, Νιγρίτης, Σιτοχωρίου).

68. **Ἀγγελάκης Χρ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν Δημητρεῖσιου, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁₀, 4ον, σελ. 142 - 154.
Ἄσματα 2, εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, γάμου, μαντικῆς κ. ἄ.
69. **Ἀδαμίδης Ἀγγ.**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν Κεφαλοχωρίου Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁₅, 4ον, σελ. 229 - 245.
Εὔτρ. διηγ. 3, παροιμ. 10, αἰνίγμ. 14, εἰδήσεις κοινων. ὄργαν., τοπωνύμια, παρωνύμια.
70. **Ἀθανασιάδου Αἰκατερίνη κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν ἐκ τοῦ χωρίου Ἀδελφικὸν Σερρῶν, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 3129, 4ον, σελ. 10.
Ἄσματα 5, εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμ., τροφῶν, κυνηγετικοῦ βίου, λαϊκῆς λατρείας, γάμου, τελευτῆς.
71. **Ἀλεξίου Κων., Λαγοπούλου Ἰωάννα**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν Λυγαριᾶς Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁₈, 4ον, σελ. 263 - 294.
Ἄσματα 11, εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, μαντικῆς κ. ἄ. λαογρ. ὕλη.
72. **Ἀλουπογιάννης Στ., Διόλια Ἐλένη**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν Νικοκλείας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂₂, 4ον, σελ. 386 - 396.
Ἄσματα 8, εἰδήσεις γάμου.
73. **Ἀσημακόπουλος Ἡλίας κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν Μαυροθαλάσσης Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁₉, 4ον, σελ. 295 - 321.
Ἄσματα 10, παροιμ. 11, εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, κοινων. ὄργαν., μαντικῆς, τοπωνύμια τινὰ κ. ἄ.
74. **Γεωργιάδου Καλλιόπη**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν Νέων Κερδυλίων Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂₁, 4ον, σελ. 382 - 385.
Ἄσματα 8, εἰδήσεις περὶ γάμου καὶ λαϊκ. λατρ.
75. **Διαμαντόπουλος Χρ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν Τερπνῆς Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂₇, 4ον, σελ. 438 - 468.
Ἄσμ. 9, παιδιαὶ 2, παροιμ. 15, εὔτρ. διηγ. 2, 1 παραμ., εἰδήσεις περὶ λαϊκ. ἱατρικῆς, λατρείας, κοινων. ὄργαν., τοπωνύμια, ὀνόματα κ. ἄ.
76. **Δραγώγιας Ἐμμ., Θεοδωράκη Μαρία**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν Πατρικίου Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂₄, 4ον, σελ. 403 - 413.
Δίστιχα 8, εἰδήσεις περὶ γάμου, λαϊκῆς λατρείας καὶ δεισιδαιμονίας.
77. **Δρογαλιᾶς Ἀθαν. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν Ἀμπέλων Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₅, 4ον, σελ. 69 - 86.
Ἄσματα 4, αἰνίγμ. 13, παροιμ. 21, ὄρκοι 18, ἄραι 20, εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, γάμου, τελευτῆς, μαντικῆς κ. ἄ.
78. **Θεοδοροπούλου Μαρία, Παπαδημητρίου Γ.**, Λαογραφικὸν ὑλικὸν Ἁγίου Δημητρίου Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₃, 4ον, σελ. 41 - 57.

- *Άσματα 14, ειδήσεις λαϊκής λατρείας, κοινων. οργανώσεως, γάμου, τελευτῆς, τοπωνύμια, ὀνόματα κ. ἄ.
79. **Καραγιάννης Κ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Νιγρίτης, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂₀, 4ον, σελ. 322 - 381.
*Άσματα 61, παροιμ. 150, αἰνίγμ. 157, ειδήσεις λαϊκ. λατρείας, μαντικῆς, τοπωνύμια κ. ἄ.
80. **Καρκανεβᾶτος Σ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Λευκοτόπου Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁₇, 4ον, σελ. 249 - 262.
*Άσματα 5, εὐτράπ. διηγ. 2, ειδήσεις λαϊκ. λατρείας, γάμου, δεισιδαιμ., ὀνόματα κ. ἄ.
81. **Καρούμπαλης Π.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Εὐκαρπίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁₁, 4ον, σελ. 155 - 172.
*Άσματα 3, παροιμ. 14, αἰνίγμ. 11, παραμ. 2, ειδήσεις περὶ λαϊκῆς λατρείας, τοπωνύμια κ. ἄ.
82. **Καρούτης Δημ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Ἐνθῆς Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁, 4ον, σελ. 1 - 13.
*Άσματα, εὐχαί, ειδήσεις λαϊκῆς λατρείας κ. ἄ.
83. **Κατσούλης Ἐμμ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Ἄχινοῦ Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₆, 4ον, σελ. 87 - 104.
Ειδήσεις λαϊκῆς λατρείας καὶ δεισιδαιμ., γάμου, τελευτῆς.
84. **Κηπουρίδης Δημ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Παγκαδίου Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁₆, 4ον, σελ. 246 - 248.
Λαϊκὴ λατεία, κοινων. ὄργάν., τοπωνύμια.
85. **Κυρβασίλης Θωμᾶς**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Δάφνης Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₉, 4ον, σελ. 124 - 141.
*Άσματα 4, παροιμ. 11, αἰνίγμ. 9, ειδήσεις λαϊκῆς λατρείας, γάμου, μαντικῆς, μαγείας κ. ἄ.
86. **Λιόλια Πασχαλίνα, Χατζηνευσταθίου Εὐρυδίκη**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Βέργης Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₈, 4ον, σελ. 109 - 123.
*Άσματα 10, αἰνίγμ. 5, ειδήσεις λαϊκῆς λατρείας.
87. **Μασούτης Χρ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Ἀηδονοχωρίου Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂, 4ον, σελ. 14 - 40.
*Άσματα, παραδ., ειδήσεις λαϊκῆς λατρείας, γεννήσεως, γάμου, τελευτῆς, ὀνόματα, τοπωνύμια κ. ἄ. ὕλη.
88. **Μούντζιαρης Ἴω. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Σιτοχωρίου Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂₆, 4ον, σελ. 419 - 437.
**Άσμ.* 10, παραδ. 5, ειδήσεις περὶ γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, μαγείας, μαντικῆς κ. ἄ.
89. **Μπαξεβᾶνος Γ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Ὁρσεκίας Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂₃, 4ον, σελ. 397 - 402.

Ειδήσεις περί γάμου, παιδίου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας.

90. **Μπαριζούδης Γ., Βασιμάκη Ἐλισάβετ**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Ἁγίας Παρασκευῆς Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₄, 4ον, σελ. 58 - 68. Ἄσματα 6, αἰνίγματα 5, ειδήσεις λαϊκῆς λατρείας, κοινων. ὀργανώσεως, γάμου, δεισιδαιμονίας.
91. **Παναγιωτίδης Δημ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Ζερβοχωρίου Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁₂, 4ον, σελ. 173 - 178. Παραδ. 2, παροιμ. 2, ειδήσεις λαϊκῆς λατρείας, κοινων. ὀργαν., γάμου, τοπωνύμια, παρωνύμια.
92. **Πεχλιβανίδης Ἥλ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Θερωῶν Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁₃, 4ον, σελ. 179 - 200. Ἄσματα 3, παραδ. 3, ὄρκοι, 1 παραμ. ἀνέκδ. 4, ειδήσεις λαϊκῆς λατρείας, γάμου, μαντικῆς κ. ἄ.
93. **Ρήγας Κων., Μεντῆ Μαρία**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Χουμνικοῦ Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₃₁, 4ον, σελ. 543 - 547. Παραδ. 3, ειδήσεις λαϊκ. λατρείας, γάμου, τελευτῆς.
94. **Σιφάκης Δημ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Τριανταφυλλεῶν Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂₈, 4ον, σελ. 469 - 513. Ἄσματα 21, παροιμ. 42, παραδ. 4, αἰνίγμ. 26, εὔτρ. διηγήσεις 10, ειδήσεις περὶ κοινων. ὀργαν., λαϊκ. λατρ., ἰατρικῆς, γάμου, δεισιδαιμ., τοπωνύμια, παρωνύμια κ. ἄ.
95. **Τσέκος Χρ., Σιώπη Ἀντιγόνη**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Σησαμίας Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂₅, 4ον, σελ. 414 - 418. Παροιμ. 6, ἔσμ. 2, ειδήσεις περὶ παιδίου, γάμου, μαντικῆς.
96. **Χαλβατσιώτης Γ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Τραγίλου Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₂₉, 4ον, σελ. 514 - 537. Ἄσμ. 7, παραδ. 2, εὔτρ. διηγ. 2, παροιμ. 10, αἰνίγμ. 6, ειδήσεις περὶ κοινων. ὀργανώσεως, λατρείας καὶ δεισιδαιμ., γάμου, τοπωνύμια κ. ἄ.
97. **Χατζηπαναγιώτης Εὐστ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Ἰβήρων Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἄρ. 2897₁₄, 4ον, σελ. 201 - 228. Ἄσματα 10, 1 παραμ., αἰνίγμ. 14, εὐχαι 4, ειδήσεις περὶ λαϊκῆς λατρείας, γεννήσ., γάμου, τελευτῆς, μαντικῆς, δεισιδαιμονίας.
98. **Ἀδαμόπουλος Ἴω. κ. ἄ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Ξηροποτάμου Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἄρ. 3150, 4ον, σελ. 22. Ἄσματα 6, ειδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, ἀμπελουργίας, μελισσοκομίας, γεωργίας, βιοτεχνίας, κρηγιῶν, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λατρείας, μετεωρολογίας, μαγείας.
99. **Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν.**, Λαογραφικὴ συλλογὴ ἐξ ἀποστολῆς εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ νομοῦ Σερρῶν, 9 Ἀπρ. - 4 Μαΐου 1965. ΚΑ χφον ἄρ. 2946, 8ον, σελ. 201.

- Ἄσματα 4, ἡχογραφ. 80, παραδόσεις 8, παροιμ. 4, φωτογρ. 74, εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, βίων (γεωργ., κτηνοτρ., ἀλιευτικοῦ), παιδίου, γάμου, κοινων. ὀργανῶσ., λατρείας καὶ δεῖσιδαιμ., ἰατρικῆς, μετεωρολ., ἔτι δὲ περιγραφὴ κινηματογραφηθέντων λαϊκῶν λατρευτ. ἐθίμων κ. ἄ. ὕλη ἐκ τῶν χωρίων Ἄνω καὶ Κάτω Ὁρεινῆς, Ἁγίας Ἐλένης, Βαμβακοφύτου, Νέου Σουλίου.
100. **Ἀλεξίου Σ., Μπακάλης Α.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Ἄνω Καμήλας Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἀρ. 3132, 4ον, σελ. 14.
Ἄσματα 7, παροιμ. 9, εἰδήσεις περὶ γάμου καὶ λατρείας.
101. **Ἀναγνώστου Γεώργ. κ. ἄ.**, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου κοινότητος Γεφυρουδίου νομοῦ Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἀρ. 3138, 4ον, σελ. 12.
Ἄσματα 2, εἰδήσεις περὶ κατοικίας, παιδίου, γάμου, λατρείας.
102. **Ἀρχιμανδρίτης Ἰω.**, Λαογραφικὴ συλλογὴ περιοχῆς Σιδηροκάστρου Μακεδονίας, 1965. ΚΑ χφον ἀρ. 2970, 4ον, σελ. 224.
Ἄσματα 70, δίστ. 30, παροιμ. 479, παιδιαὶ 24, εὐχαί, ἀραί, ἀνέκδοτα, ἔτι δὲ εἰδήσεις περὶ κοινων. ὀργαν., γάμου, τελευτῆς, δικαίου, ἰατρικῆς, λατρείας.
103. **Καραγιαννίδης Παῦλ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Χειμάρρου Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἀρ. 3155, 4ον, σελ. 13.
Ἄσματα 4, παραδ. 2, εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασ., τροφῶν, γεωργικοῦ βίου, ἰατρικῆς.
104. **Καραμιχαηλίδης Μ., Τσέλιος Δ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Ψωμοτοπίου Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἀρ. 3157, 4ον, σελ. 10.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, γεωργίας, μαντικῆς κ. ἄ.
105. **Καρνοῦσκος Γεώργ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Βαμβακοφύτου Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἀρ. 3136, 4ον, σελ. 14+δ'.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ἀμπελουργικοῦ βίου, βιοτεχνίας, παιδίου, γάμου, τελευτῆς, λατρείας, μετεωρολ., μαγείας.
106. **Μυρωνίδης Θεοφ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Ἀμμουδιάς Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἀρ. 3130, 4ον, σελ. 14.
Κατοικία, ἐνδυμ., γάμος, λατεία, ἰατρική, μαγεία.
107. **Μυστακίδης Στ., Θεοδωρίδου Κλεοπάτρα,** Λαογραφικὰ στοιχεῖα τῶν κατοίκων τοῦ συνοικισμοῦ Κάτω Χριστὸς Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἀρ. 3160, 4ον, σελ. 13.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, ζωϊκοῦ κόσμου κ. ἄ.
108. **Παναγιώτου Σωτ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Κάτω Μητροσίου Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἀρ. 3142, 4ον, σελ. 10.
Εἰδήσεις περὶ γάμου καὶ λατρείας.
109. **Παπαδοπούλου Δέσποινα,** Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῆς κωμοπόλεως Πρώτης Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἀρ. 2939, 4ον, σελ. 168.

- *Άσματα διάφορα 86, παραδ. 9, παροιμ. 177, αινίγματα 12, εϋχαί, ὄρκοι, προπόσεις, φωτογραφ. 25, ἔτι δὲ εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύσεως, ὑποδέσεως, κομμώσεως, γεωργίας, καπνοκαλλιεργείας, ἀμπελουργίας, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῶν χορῶν, λατρικῆς, μαντικῆς κ. ἄ. ὕλη.
110. **Παπαναστασίου Ἰω. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν χωρίου Καλὰ Δένδρα Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἄρ. 3140, 4ον, σελ. 8.
*Άσματα 5, παροιμ. 28, εἰδήσεις περὶ γάμου, λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμ.
111. **Παππᾶς Σωτ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Ποντισμένου Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἄρ. 3151, 4ον, σελ. 15.
*Άσματα 2, παραδ. 2, εἰδήσεις περὶ κατοικίας, μαγείας, τροφῶν, κυνηγίου.
112. **Πετευναράκης Γεώργ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Κοιμήσεως Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἄρ. 3144, 4ον, σελ. 18.
Παραδ. 7, προπόσεις, εϋχαί, βλασφημίαι, ὕβρεις, εἰδήσεις περὶ κατοικίας, γεωργικοῦ, ἀμπελουργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, μελισσοκομίας, κυνηγίου, λατρείας, ἀστρολογίας καὶ μετεωρολογίας.
113. **Πούλος Παν. κ. ἄ.**, Λαογραφία τοῦ χωρίου Ἐνω Μητρουσίου Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἄρ. 3133, 4ον, σελ. 9.
*Άσματα 5, γάμος, τελευτή, γεωργ. βίος.
114. **Σαββίδης Δημ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Χρυσχωρᾶφων Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἄρ. 3156, 4ον, σελ. 12.
Εἰδήσεις περὶ γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, μαντικῆς κ. ἄ.
115. **Στιβαρὸς Ἰω. κ. ἄ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Βαλτεροῦ Σερρῶν, 1965. ΚΑ χφον ἄρ. 3135, 4ον, σελ. 11.
*Άσματα 2, εἰδήσεις περὶ κοινων. ὄργαν., γεωργ. βίου, παιδίου, γάμου, λαϊκ. λατρείας, δεισιδαιμονίας.
116. **Ἀναγνωστίδης Ζαφ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα χωρίου Προβατᾶ Σερρῶν, 1966. ΚΑ χφον ἄρ. 3152, 4ον, σελ. 23.
*Άσματα 2, 1 παράδ., εἰδήσεις περὶ ἐνδυμασίας, τροφῶν, γάμου, τελευτῆς, λατρείας.
117. **Ἀραμπατζῆς Δημ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Ἐνω Χριστοῦ Μελενικιστοῦ Σερρῶν, 1966. ΚΑ χφον ἄρ. 3134, 4ον, σελ. 4.
Κατοικία, ἐνδυμασία, γεωργικὸς βίος, μαγεία καὶ δεισιδαιμονία, κοινων. ὀργάνωσις.
118. **Γκαριπῆς Μεν. κ. ἄ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν ἐκ τοῦ χωρίου Ἐναγεννήσεως Σερρῶν, 1966. ΚΑ χφον ἄρ. 3131, 4ον, σελ. 20.
*Άσματα 2, 1 ἐμφθῆ, εἰδήσεις λαϊκ. κατοικίας, ἐνδυμασίας, λατρείας, γάμου, μαγείας.
119. **Καταράκης Δημ. κ. ἄ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Κάτω Καμήλας Σερρῶν, 1965)66. ΚΑ χφον ἄρ. 3141, 4ον, σελ. 5.
Εἰδήσεις περὶ γάμου καὶ λατρείας.

120. *Κοντογιάννης Περ., Παπαδάκη Στυλιανή*, Λαογραφικά στοιχεία Τριάδος Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3154, 4ον, σελ. 14.
Παραδ. 2, ειδήσεις περί μαγείας και δεισιδαιμ., μαντικής, γάμου, λατρείας.
121. *Μανδάλου Τασία κ. δ.*, Λαογραφικά στοιχεία Κουμαριάς Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3145, 4ον, σελ. 6.
*Άσματα 6, ειδήσεις περί κατοικίας, ένδύματος, γάμου, λατρείας.
122. *Νταχρής Παν. κ. δ.*, Λαογραφικά στοιχεία έκ Δασοχωρίου Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3139, 4ον, σελ. 7.
Ειδήσεις περί παιδίου, γάμου, λατρείας.
123. *Παπαδημητρίου Δημ.*, Λαογραφικά στοιχεία Λευκώνος Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3143, 4ον, σελ. 11.
Ειδήσεις περί γάμου, κοινων. οργανώσεως, μαγείας και δεισιδαιμονίας.
124. *Πασχαλίδης Μιλτ.*, Λαογραφικά στοιχεία Βαμβακιᾶς Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3137, 4ον, σελ. 4.
Ειδήσεις περί γάμου, τελευτῆς, λατρείας, μαγείας.
125. *Πλουμάκη Μαρία*, Λαογραφικά στοιχεία Μονοκκλησιᾶς Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3147, 4ον, σελ. 13.
*Άσματα 3, ειδήσεις περί κατοικίας, ένδυμασ., γάμου, τελευτῆς, λατρείας και δεισιδαιμονίας.
126. *Τζανακάκης Γεώργ.*, Λαογραφικά στοιχεία τοῦ χωρίου Σιμῶνος Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3158, 4ον, σελ. 16.
Παραδ. 3, χαιρετισμοί, ὕβρεις, βλασφημίες, ειδήσεις περί κατοικίας, τροφῶν, γεωργικοῦ βίου κ. δ.
127. *Τζιβελόπουλος Ἄν., Πασχαλέρη Μαρία*, Λαογραφικά στοιχεία Ἡρακλείας Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3149, 4ον, σελ. 11.
*Άσματα 9, ειδήσεις περί γάμου, παιδίου, λατρείας.
128. *Τσορτανίδης Παν. κ. δ.*, Λαογραφικά στοιχεία Λιθοτόπου Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3146, 4ον, σελ. 10.
Ειδήσεις περί κατοικίας, τροφῶν, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὄργαν., λατρείας.
129. *Χορτομάνης Βασίλ. κ. δ.*, Λαογραφικά στοιχεία πόλεως Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3153, 4ον, σελ. 8.
Ειδήσεις περί κοινων. ὄργανώσεως, γάμου, λαϊκοῦ δικαίου, λατρείας.
130. *Ψυχογίδς Κ., Γεροδήμου Βασ.*, Λαογραφικὸν ὕλικὸν ἐκ Νέας Τυρολόης Σερρών, 1966. ΚΑ χφον αρ. 3148, 4ον, σελ. 7.
1 παράδ., χαιρετ., προπόσεις, ὄρκοι, ἀραί, εὐχαί, ειδήσεις περί κατοικίας, τροφῶν, γεωργίας, γάμου, κοινων. ὄργαν., λατρείας, δεισιδαιμ., ἀστρολογ., μετεωρολογίας.
131. *Αικατερινίδης Γεώργ. Ν.*, Εἰδικὴ λαογραφικὴ ἀποστολὴ εἰς νομὸν Σερρών πρὸς κινηματογράφησιν, φωτογράφησιν καὶ ἠχογράφησιν ἐθι-

- μικῶν τελετῶν, ὡς καὶ καταγραφὴν πληροφοριῶν τοῦ ἐκ παραδόσεως λαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἀπὸ 26 Φεβρ. - 8 Μαρτ. 1967. ΚΑ χφον ἀρ. 3168, 8ον, σελ. 207.
- Ἦχογραφήσεις 55, φωτογραφ. 96, κινηματογραφήσεις 5, παραδόσεις, μῦθοι, παροιμῖαι, αἰνίγματα, εἰδήσεις περὶ ἐνδυμασίας, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, γάμου, παιδίου, κοινων. ὄργαν., λαϊκοῦ δικαίου, λατρείας, μαγειρίας καὶ δεισιδαιμονίας, μαντικῆς κ. ἄ. ὕλη ἐκ τῶν χωρίων : Ἀγριανή, Σιτοχώρι, Ἁγία Ἐλένη, Ν. Σούλι. (Βλ. καὶ κατωτέρω λ. ὑπ' ἀρ. 133).
- 131α. **Γιαζιτζή Παναγιώτα**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν ἐπαρχίας Σερρών. 1966) 67. ΚΑ χφον ἀρ. 3398₃₅, 8ον, σελ. 67.
- Ἄσματα 10, 1 παιδιὰ, 1 παράδ., δίστιχα 6, εἰδήσεις περὶ λαϊκῆς λατρείας, δεισιδ. συνηθειῶν, τροφῶν, γάμου, μαντικῆς. Ἡ ὕλη προέρχεται ἐκ Σερρών, Βαρβακούσης, Ἐμμ. Παπᾶ, Ν. Σουλίου, Μαυρολόφου, Μυρρίνης.
132. **Χρησίμου Στεργιανή**, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου ἐκ τοῦ χωρίου Μυρρίνη Σερρών, 1967. Σπουδ Λαογρ ΠΑ χφον ἀρ. 81, 8ον, σελ. 40.
- Καπνοκαλλιέργεια, γέννησις, γάμος, λατρεία, δεισιδαιμονία, ἄσματα. Περιέχει ὕλην καὶ ἐκ τοῦ Ν. Σουλίου.
133. **Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν.**, "Ἐκθεσις εἰδικῆς λαογραφικῆς ἐρεῦνης εἰς τὸν νομὸν Σερρών (26 Φεβρ. - 8 Μαρτ. 1967). Ἐπ ΚΑ Κ' - ΚΑ' (1967 - 1968) 324 - 336.
- Εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας (κυρίως περὶ τοῦ ἐθίμου τοῦ Χελιδονίσματος τὴν 1ην Μαρτίου εἰς Ἀγριανὴν καὶ Σιτοχώρι καὶ τοῦ ἐθίμου τοῦ Καλόγερου κατὰ τὴν Τυρινὴν Δευτέραν εἰς Ἁγίαν Ἐλένην), δεισιδαίμονες συνήθειαι, ἄσματα 4 ὡς καὶ 3 μουσικαὶ καταγραφαὶ ἁσμάτων, γενόμενα ὑπὸ Σ π. Περιστερή. (Βλ. καὶ ἀν. λ. ὑπ' ἀρ. 131).
134. **Κουστένης Ἄθαν.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ χωρίου Καρπερὴ τοῦ νομοῦ Σερρών, 1968. ΚΑ χφον ἀρ. 3329, 4ον, σελ. 17 - 23.
- Εἰδήσεις κοινων. ὀργανώσεως, βαπτίσεως, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας, παροιμῖαι 5, ἄσματα 6.
135. **Γέρμανλης Γεώργ.**, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 9. Γόνιμον Σιντικῆς 15 - 22)12)1969 (+ σελ. 40+1 χάρτ.+σελ. 48+1 σχεδ.).
136. **Δερλῆς Εὐστ.**, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 32. Συκιὰ 13-25)1)1969.
137. **Παπαδόπουλος Εὐάγγ.**, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 66. Ἀγριανὴ Φυλλίδος 15 - 20)12)1969 (+ σελ. 2+22, πίν. 10, εἰκ. 4).
138. **Σαλιτουρίδης Εὐστ.**, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 10. Κερκίνη Σιντικῆς Δεκέμβρ. 1969 (+σελ. 31+7 εἰκ.).
139. **Ἀβραμίδης Γεώργ.**, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 73. Μανδήλιον Φυλλίδος 1970 (+σελ. 20+18 εἰκ.).

140. *Ἀθανασιάδης Παράσχ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 14. Μακρινίτσα Σιντικής 10)1 - 16)2)1970 (+σελ. 23).
141. *Ἀνδρέopoulos Ἰω.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 12. Μανδράκιον Σιντικής 1970 (+5 εἰκ. + 1 σχεδ.).
142. *Βασδέκης Λεων.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 34. Κωνσταντινάτον 1970.
143. *Βούλαρης Χρ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 7. Λιμνοχώριον Σιντικής 15-30)1)1970.
144. *Γαρούφας Εὐάγγ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 81. Μύρκινος Φυλλίδος 1970.
145. *Γεωργανόπουλος Παναγ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 6. Νέον Πετρίτσι Σιντικής 1970 (+ εἰκ. 4).
146. *Γιαννακόπουλος Ζαφ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 52. Χουμνικόν Βισαλτίας 1970.
147. *Γιαννούλης Κυρ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 25. Δασοχώριον 1970.
148. *Γιάντσιος Συμ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 71. Ἡλιοκώμη Φυλλίδος 1970 (+ 8 εἰκ.).
149. *Γκαγκόπουλος Θεόφρ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 79. Μεσορράχη Φυλλίδος 1 - 7)1)1970 (+ σελ. 16 + 5 + πίν. 5).
150. *Γκιουζέλης Χρ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 11. Κάτω Πορρόια Σιντικής 20)12)1969 - 28)2)1970.
151. *Γκουγκούσης Μενέλ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 78. Κρηνὶς Φυλλίδος 8 - 18)2)1970 (+ σελ. 4 + εἰκ. 13).
152. *Γκούντας Ἰω.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 27. Ἐλαιῶν Σερρών 1970.
153. *Δελεόγλου Δημ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 31. Κάτω Ὀρεινὴ Σερρών 1970.
154. *Δουμουχτσῆς Νικ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 29. Ἁγιον Πνεῦμα 1970.
155. *Ζερβὸς Ἐμμ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 5. Ἀκριτοχώριον Σιντικής 1970 (+ σελ. 9).
156. *Θεοδοσιάδης Μιλτ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 28. Ψυχικόν Σερρών 1970.
157. *Θεοδοσόπουλος Παναγ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 84. Σκοπιὰ Φυλλίδος 1970.
158. *Καβακζῆς Γεώργ.*, Ἐρωτηματολόγιον, ἀρ. 62. Δάφνη Βισαλτίας 1970.

159. *Καλαμπαλίκας Νικόλ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 60. Φλάμπουρον Βισαλτίας 1970.
160. *Καλλιαρέκος Χρ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 65. 'Αηδονοχώριον Βισαλτίας 1970.
161. *Καραγιαννίδης Παῦλ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 49. 'Ηράκλεια Σερρών 1970.
162. *Καραγιαννίδης Χαράλ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 67. Μεσολακκιά Φυλλίδος 1970 (+ σελ. 37, σχ. καὶ εἰκ. 49).
163. *Καρακᾶς Μιχ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 18. 'Αχλαδοχώριον Σιντικῆς 15)1 - 5)3)1970 (+ σελ. 25 + εἰκ. 19).
164. *Καραμιχαηλίδης Μιχ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 47. Καρπερὴ Σερρών 1970 (+ σελ. 30 + εἰκ. 11 + σχεδ. 6).
165. *Κοτσώνης Σπ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 17. Καστανουῖσσα Σιντικῆς 1970 (+ σελ. 13 + 1 πίν.).
166. *Κουστολίδης Θεόδ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 35. "Ανω Βροντοῦ Σερρών 1970.
167. *Κυριακοῦ Κων.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 8. "Ανω Πορρόια 1970.
168. *Λεοντῆς Θεμιστ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 70. Δόμιρος Φυλλίδος 20)1 - 10)2)1970 (+ σελ. 2 + σχ. 8).
169. *Λώτης Δημ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 63. Βέργη Βισαλτίας 1970.
170. *Μαβίνης Σοφ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 15. Λειβαδιὰ Σιντικῆς 1970.
171. *Μαργαρὸς Δάμπρ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 83. Μικρὸν Σούλι Φυλλίδος 1970.
172. *Μελλίδης Κων.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 58. "Αχινὸς Βισαλτίας 10 - 31)1)1970 (+ σελ. 3).
173. *Μέρμηγκας Δημ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 42. Λιθότοπος Σερρών 1970.
174. *Μοδιώτης 'Αθαν.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 13. Θεοδώρειον Σιντικῆς 1970.
175. *Μόσχος Γεώργ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 77. "Αγιος Χριστόφορος Φυλλίδος 20)12)1969 - 8)1)1970 (+ σελ. 3 + εἰκ. 12).
176. *Μουταφίδης Γεώργ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 41. "Αδελφικὸν Σερρών Φεβρ. 1970 (+ σελ. 5).
177. *Μπάγκαλας Δημ.*, 'Ερωτηματολόγιον, αρ. 59. Τερπνὴ Βισαλτίας 1970.

178. **Μπακάλης Λουκ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 46. Καλά Δένδρα Σερρών 10 - 20)1)1970 (+σελ. 38+23).
179. **Μπαριζούδης Γεώργ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 54. Ἁγία Παρασκευὴ Βισαλτίας 1970.
180. **Μπομπότας Κων.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 33. Ἐμμ. Παππᾶς Σερρών 1 - 7)2)1970 (+σελ. 11+ 2 σχ.).
181. **Μπονιέρης Ἰω.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 2. Χορτερόν Σιντικῆς 20)12)1969 - 20)2)1970 (+σελ. 8).
182. **Μυστακίδης Στυλ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 39. Χριστὸς Σερρών 1970, (+ 7 εἰκ.).
183. **Νούνης Θεοδ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 37. Νέον Σούλι Σερρών 1970, (+σελ. 26 + 1 σχ.).
184. **Παναγιωτίδης Παν.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀριθ. 64. Ἰβήρα Βισαλτίας 1970.
185. **Παπαδόπουλος Ἰω.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 87. Πεθελινὸς Φυλλίδος 25)1 - 5)2)1970.
186. **Παπαδόπουλος Χαρ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 48. Ξηρότοπος Σερρών 1970.
187. **Παπαθανάσης Σπυρ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 1. Χαροπὸν 15 - 20)1)1970 (+σελ. 16+ 1 σχ.).
- 187α. **Παπαθανασίου Εὐάγγ. Δ.**, 'Ιστορία τῆς Νιγηρίτης καὶ τῆς ἐπαρχίας Βισαλτίας, Νιγηρίτα 1970, 8ον, σελ. 170.
Πλὴν τῆς ἱστορικῆς ἕλης, δημοσιεύονται πλῆθος τοπωνυμίων καὶ κυρίων ὀνομάτων, παραδόσεις τινές, τὸ τραγούδι τῆς Γερακίνας μετὰ τῆς σχετικῆς παραδόσεως, ἐπίσης δὲ εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας καὶ κοινωνικῆς ὀργανώσεως.
188. **Παπαμιχαλοπούλου Μαριάνθη**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 86. Τούμπα Φυλλίδος 1970.
189. **Παπαστεφάνου Νικόλ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 22. Κοίμησις Σιντικῆς 1970.
190. **Παπαχρήστου Δημ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 36. Μέταλλα Σερρών 1970.
191. **Παππᾶς Σωτήρ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 24. Ποντισμένον Σιντικῆς 1970 (+ 1 πίν.).
192. **Παππᾶς Χρ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 56. Καστανοχώριον Βισαλτίας 1970.

193. **Παυλίδης Δαμ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 50. Λευκῶν Σερρῶν 15)12) 1969 - 17)2)1970 (+ σελ. 10+ εἰκ. 42).
194. **Πέννας Π.**, Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Μελενίκου. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε'* (1970) 89 - 122.
Τοπωνύμια, κύρια ὀνόματα, κοινωνικὴ ὀργάνωσις, λαϊκὸν δίκαιον.
195. **Πέτροβιτς Νατάλης Ἐμμ.**, Σερρῶν λαογραφικὰ σύμμεικτα. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε'* (1970) 149 - 166.
Πανηγύρεις. Λαϊκὴ ἀγορὰ (παζάρι) Τρίτης. Λαϊκὰ θεάματα. Θέατρον. Κινηματογράφος. Ἡ δεκοχτούρα (παράδοσις). Σούρβα (λατρευτικὸν ἔθιμον πρωτοχρονιάς). Τὸ φίδι (παράδοσις). Τὸ φίδι «ὁ ἀγαθὸς δαίμων» τῆς κατοικίας. Τὸ παραμῦθι (1 Σερραϊκὸν παρ.).
196. **Πετσέλης Ματθ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 51. Κάτω Καμήλα Σερρῶν 15)1 - 14)2)1970 (+ σελ. 32).
197. **Πεχλιβάνης Βασ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 82. Λευκοθέα Φυλλίδος 1970 (+ σελ. 7).
198. **Πλουμάκης Γεώργ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 40. Κάτω Μητρούση Σερρῶν 1970.
199. **Πούλιος Θωμᾶς**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 26. Ἄνω Ὀρεινὴ Σερρῶν 1970.
200. **Προῦντζος Χρ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 72. Ἄγγιστα Φυλλίδος 10)1 - 3)2)1970 (+ σελ. 14+ 23 εἰκ.).
201. **Ρηφάκης Δημήτρ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 55. Τριανταφυλλέαι Βισαλτίας 1970.
202. **Σαμολαδάς Μαργαρ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 80. Μυρρίνη Φυλλίδος 1970.
203. **Σαρίγκολης Νικόδ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 75. Κρουοπηγὴ Φυλλίδος 16)12)1969 - 31)1)1970 (+ σελ. 4).
204. **Σεραφειμίδης Γεώργ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 38. Παραλίμνιον Σερρῶν 24)12)1969 - 7)2)1970 (+ σελ. 13 + 1 + σχ. 1).
205. **Σουγλᾶς Ἰω.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 16. Ἄγκιστρον Σιντικῆς 1970 (+ σελ. 2 + εἰκ. 8).
206. **Σταματόπουλος Σιδέρης**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα χωρίου Κοιμήσεως Σιντικῆς Σερρῶν, 1970. *Σπουδ. Λαογρ. ΠΑ* χφον ἀρ. 1127, 4ον, σελ. 15.
Κατοικία, ἔνδυμα, ὑπόδεσις, κόμμωσις, καλλωπισμὸς, τροφαί, γάμος.

- 206α. **Σταυρίδης Ίω.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 43. Κουβούκλιον Σερρών 1970 (+ σελ. 32).
207. **Σταυρούλης Δημ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 3. Πλατανάκια Σιντικής 2 - 4)2)1970 (+ σελ. 15).
- 207α. **Τεκσίδης Ίω.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 68. Δραβήσκος Φυλλίδος 24 - 30)1)1970 (+ σελ. 6).
208. **Τζιάτζιος Κων.**, Συλλογή λαογραφικῆς ὕλης ἐκ τοῦ χωρίου Ἅγιος Χριστόφορος, ἐπαρχίας Φυλλίδος Σερρών, 1970. *Σπουδ. Λαογρ. Π. Α. χρον.* ἀρ. 1338, 8ον, σελ. 250.
Κατοικία, ἔνδυμα, ὑπόδεσις, κόμμωσις, καλλωπισμός, γεωργία, ἀμπελοργία, ἔθιμα γεωργῶν, γάμος, γέννησις, βάπτισις, χαιρετισμοί, προπόσεις, εὐχαί, κατάραι, ἀφορισμοί, ὄρκοι, λαϊκὴ πίστις καὶ λατρεία, μαγεία, ἰατρικὴ, μαντικὴ, ἄσματα, μουσικὴ, παραμῦθια, παροιμίαι, φωτογραφίαι καὶ συμφωνητικά.
209. **Τρέντσιος Θωμ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 20. Νεοχώριον Σιντικής 1970 (+ 8 εἰκ.).
- 209α. **Τσελεκίδης Δημήτρ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 4. Καμαρωτὸν Σιντικής 1970.
210. **Τσιάγκας Θεοδόσ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 30. Χρυσὸν Σερρών 1970.
211. **Τσιταλίδης Δημήτρ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 74. Ἅγιοχώριον Φυλλίδος 1970.
212. **Χαλκίδης Γρηγ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 57. Πατρίκιον Βισαλτίας 1970.
213. **Χανδόλιας Βασ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 19. Μοναστηράκι Σιντικής 1)12)1969 - 15)1)1970 (+ σελ. 9+ εἰκ. 20+ σχεδ. 7).
214. **Χαραλάμπους Δάξ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 61. Νικόκλεια Βισαλτίας 15 - 20)1)1970.
215. **Χατζηϊωάννου Στυλ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 76. Ἄμφιπολις Φυλλίδος 1970 (+ σελ. 7).
216. **Χατζηκυπαρίδης Θεοχ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 44. Στρυμονικὸν Σερρών 1970.
217. **Χατζηπαναγιώτου Κων.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 21. Γεφυρούδιον Σιντικής 1970.
218. **Χατζηπαναγιώτου Νικόλ.**, *Ἐρωτηματολόγιον*, ἀρ. 45. Χείμαρρος Σερρών 1970 (+ σελ. 12).

219. **Χατζόπουλος Δημ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 53. Λευκότοπος Βισαλτίας 1970.
220. **Χρυσανθίδης Σάββ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 23. Βαλτερόν Σιντικής 7)1 - 8)2)1970.
221. **Ψάλτης Στέργ.**, 'Ερωτηματολόγιον, ἀρ. 69. Θολός Φυλλίδος 5 - 28)1) 1970 (+ σελ. 13 [σχ. 7, εἰκ. 18] + σελ. 59 [σχ. 26, εἰκ. 19]).
222. **Ἀδαμόπουλος Ἰω.**, Λαογραφία Ἀναγεννήσεως Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3561, 4ον, σελ. 80.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, γεωργικοῦ βίου, ἀλειείας, κυνηγίου, γεννήσεως, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκ. λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, δημόδους ἰατρικῆς, ἀστρολογίας - μετεωρολογίας, μαντικῆς, δημῶδ. μουσικῆς καὶ χορῶν, ἔτι δὲ ἄσματα 19, παραδόσεις 2, παροιμίαι 10, αἰνίγματα 12, παιδιαὶ 7, εὐχαί, προπώσεις, χαιρετισμοί. (*Υλικὸν ἐντοπίων, Σαρακατσάνων, προσφύγων Καυκάσου καὶ Ἀνατ. Θράκης).
223. **Ἀδαμοπούλου Εὐγενία**, Συλλογὴ λαογραφικῶν στοιχείων Κάτω Μητροσύου Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3570, 4ον, σελ. 28.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, ποιμενικοῦ βίου, κοινων. ὀργανώσεως, γεννήσεως, γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, μαντικῆς, μετεωρολογίας - ἀστρολογίας, μαγείας - δεισιδαιμονίας, ἄσματα 3, 1 παράδοσις, φωτογραφίαὶ 6.
224. **Ἀραμπατζίδης Ἥλ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα τῶν ἐν Ἡρακλείᾳ Σερρῶν ἐγκατασταθέντων Μικρασιατῶν ἐκ τῆς περιοχῆς Προύσης (Τσεσνέρον Νικομηδείας), 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3545, 4ον, σελ. 41.
Εἰδήσεις περὶ παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκ. λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, γεωργίας, ἀμπελοργίας, βιοτεχνίας, κατοικίας, μελισσοκομίας, ἔτι δὲ ἄσματα 53 (28 ἠχογραφημένα), αἰνίγματα 16, παραδόσεις 5.
225. **Βακουφάρης Νικόλ.**, Λαογραφικὴ συλλογὴ Ἀδελφικοῦ Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3559, 4ον, σελ. 53.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, τροφῶν, λαϊκ. λατρείας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, ἔτι δὲ ἄσματα 16, αἰνίγματα 44, νανουρίσματα 5 καὶ 1 παράδοσις. (*Υλικὸν προσφύγων Μ. Ἀσίας καὶ Ἀνατ. Θράκης).
226. **Βασδέκης Ἀπόστ.**, Λαογραφικὴ ὕλη τοῦ συν. Μετοχίου Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3572, 4ον, σελ. 32.
Παραδόσεις 2, 1 ἄσμα, εὐχαί, ἀραί, λεξιλόγιον, εἰδήσεις περὶ κατοικίας, τροφῆς, δημῶδ. ἰατρικῆς, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, ζωικοῦ κόσμου, γεννήσεως, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας καὶ δεισιδαιμονίας, ἀστρολογίας - μετεωρολογίας, μαντικῆς, χορῶν.
227. **Βένιος Γεώργ.**, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου ἐκ Κουμαριάς, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3552, 4ον, σελ. 22.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου,

- κυνηγίου, βιοτεχνίας, παιδικού βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκῆς λατρείας, ἄσματα 9.
228. **Βενέτης Ἀλέξ.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν τοῦ χωρίου Γεφυρουδίου Σερρών, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3555, 4ον, σελ. 25.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, γεωργίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, λαϊκ. λατρείας, δημ. ἰατρικῆς, ἀστρολογίας, μουσικῶν ὀργάνων, ἄσματα 7, 1 παραμῦθι καὶ τινες εὐχαί.
229. **Γερμανόπουλος Χρήστ.**, Ἡ λαογραφία τοῦ Ξηροτόπου, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3562, 4ον, σελ. 56.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργίας, ἀμπελοργίας, φυτικοῦ καὶ ζωικοῦ κόσμου, ποιμενικοῦ βίου, βιοτεχνίας, γεννήσεως, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, δημῶδ. ἰατρικῆς, ἀστρολογίας - μετεωρολογίας, μαντικῆς, χορῶν, ἔτι δὲ ἄσματα 7, παραδόσεις 5, παροιμίας 4, μῦθοι καὶ παραμῦθια 2, εὐχαί τινες καὶ χαιρετισμοί.
230. **Γιαντσελίδης Περικλ.**, Συλλογὴ λαογραφικῶν στοιχείων συν. Δασοχωρίου Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3553, 4ον, σελ. 38.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργίας, ἀμπελοργίας, ποιμενικοῦ βίου, ὑφαντικῆς, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, ἀστρολογίας καὶ μετεωρολογίας, δημῶδ. ἰατρικῆς, μαντικῆς, μουσικῆς, ἄσματα 3, παραδόσεις 5, χαιρετισμοί, ἀραί, εὐχαί κ. ἄ.
231. **Γορούβας Νικόλ.**, Δημῶδες γλωσσικὸν ὕλικὸν ἐκ Πενταπόλεως Σερρῶν, 1971. Ἱστορ Λεξ χφον ἀρ. 965, 4ον, σελ. 40.
Λεξιλόγιον, ἄσματα 33, γνωμικὰ 107, τοπωνύμια, εὐχαί, βλασφημίας, ὄρκοι.
232. **Ἰωαννίδης Βασίλ.**, Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης ἐξ Ἄνω Καμῆλας Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3547, 4ον, σελ. 41.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, γεωργίας, κυνηγίου, ἀλείας, βιοτεχνίας, γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, ἄσματα 14, προσέτι δὲ 15 ἠχογραφήσεις.
233. **Ἰωαννίδης Κυρ.**, Στοιχεῖα Λαογραφίας Βαμβακούσης Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3540, 4ον, σελ. 6.
Ἄσματα 2, εἰδήσεις περὶ κατοικ., ἐνδυμ., τροφῶν, μετεωρ. καὶ ἀστρολ., μαγείας καὶ δεισιδ., λαϊκ. λατρείας, γάμου.
234. **Καλδάνης Δημ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Κάτω Χριστοῦ Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3568, 4ον, σελ. 15.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, ποιμενικοῦ βίου, γεννήσεως καὶ παιδικοῦ βίου, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, γάμου, τελευτῆς, ἀστρολογίας - μετεωρολογίας, μαντικῆς, ἔτι δὲ ἄσματα 4, παραδόσεις 2 καὶ τινες εὐχαί, πρόψεις, ἀραί.
235. **Καραταράκης Νικόλ.**, Λαογραφικαὶ σημειώσεις τοῦ χωρίου Μελενικιτοῦ Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3571, 4ον, σελ. 17.

- Ειδήσεις περί κατοικίας, ένδυμασίας, γεωργίας, γεννήσεως, μαγείας - δεισιδαιμονίας, γάμου, τελευτῆς.
236. **Κατσούλη Σοφία**, Λαογραφική ἔργασία χωρίου Ζευγολατειοῦ Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3549, 4ον, σελ. 69.
Ειδήσεις περί κατοικίας, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, λαϊκ. λατρείας, ὑφαντικῆς, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, δημ. Ιατρικῆς, μαγείας καὶ δεισιδαιμ., ἄσματα 18, δίστιχα 6, νανουρίσματα 5, παραδόσεις 2, αἰνίγματα 10. (*Υλικὸν προσφύγων ἐξ Ἀνατ. Θράκης).
237. **Λαμπριανίδης Βλαδίμ.**, Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης Παλαιοκάστρου Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3567, 4ον, σελ. 34.
Ειδήσεις περί κατοικίας, γεωργίας, κυνηγίου, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, μαντικῆς, λαϊκῆς λατρείας, γάμου, γεννήσεως, τελευτῆς, κοινωνικῆς ὁργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκῆς Ιατρικῆς, λαϊκῶν ὁργανοπαικτῶν καὶ ὁργάνων, ἄσματα 6, φωτογραφία 16. (*Υλικὸν προσφύγων Πόντου).
238. **Λεοντίδης Χρήστ.**, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικοῦ ἐκ Στρυμονικοῦ Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3563, 4ον, σελ. 39.
Ειδήσεις περί κατοικίας, γεωργίας, γεννήσεως καὶ παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, ἔτι δὲ ἄσματα 10, αἰνίγματα 18, ἐν παραμύθι.
239. **Μαραβελάκης Γεώργ.**, Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης ἐκ Μονοκκλησιᾶς Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3569, 4ον, σελ. 29.
Παραδόσεις 4, ἄσματα 9, φωτογραφία 5, ειδήσεις περί κατοικίας, ἐπίπλων καὶ σκευῶν, ένδυμασίας, τροφῶν, γεωργίας, κοινωνικῆς ὁργανώσεως, ἀμπελοργίας, ποιμενικοῦ βίου, βιοτεχνίας, μαγείας - δεισιδαιμονίας, γάμου, τελευτῆς, λατρείας κ. ἄ. (*Υλικὸν προσφύγων Πέτρας Ἀνατ. Θράκης).
240. **Μελλίδης Κων.**, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικοῦ τοῦ χωρίου Καλῶν Δένδρων Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3558, 4ον, σελ. 34.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῆς, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὁργανώσεως, λαϊκ. δικαίου, λαϊκ. λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, λαϊκ. Ιατρικῆς, ἀστρολογίας καὶ μετεωρολογίας, μαντικῆς, χορῶν καὶ μουσικῶν ὁργάνων, ἔτι δὲ ἄσματα 4, παραδόσεις 17, γλωσσοδέται 5, ἄραί τινες.
- 240α. **Μπέγκος Ἀναστ.**, Συλλογὴ δημῶδους γλωσσικοῦ ὕλικοῦ ἐκ Νέου Σουλίου Σερρῶν, 1971. Ἱστορ Λεξ χφον ἀρ. 964, 4ον, σελ. 49.
Γλωσσικοὶ ἰδιωματισμοί, παροιμίαι 71, λεξιλόγιον, κύρια ὀνόματα, κλίσεις ὁημάτων.
241. **Μίχος Εὐάγγ.**, Λαογραφικὸ ὕλικὸ ἐκ Τριάδος, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3541, 4ον, σελ. 53.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ἐπίπλων καὶ σκευῶν, ένδυμασίας, τροφῶν, γεωργίας, γεννήσεως, γάμου, λαϊκ. λατρείας, τελευτῆς, δημ. Ιατρικῆς, μαγείας - δεισιδαιμονίας, ἔτι δὲ παραδόσεις 5, εὐχαὶ 38, ἄραὶ 2, ὄρκοι 3, ἄσματα 4. (Πρόσφυγες ἐκ Πόντου, Ἀνατ. Θράκης καὶ Καυκάσου).

242. *Μουταφίδης Γεώργ.*, Λαογραφικά στοιχεία Κουβουκλίων Σερρών, 1971. ΚΑ χφον αρ. 3543, 4ον, σελ. 32.
Ειδήσεις περί κατοικίας, γεωργίας, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκῆς λατρείας, ἐνδυμασίας, τροφῆς, δημόδ. ἰατρικῆς, μαντικῆς, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, προσέτι δὲ παραδόσεις 2, ἄσματα 6, παιδιαὶ 2, παροιμίαι 25, αἰνίγματα 10, χαιρετισμοὶ τινες. (*Υλικὸν προσφύγων Προύσης Μ. Ἀσίας καὶ Ἀνατ. Θράκης).
243. *Μπακιριτζῆς Κων.*, Λαογραφία χωρίου Ποντισμένου Σερρών, 1971. ΚΑ χφον αρ. 3560, 8ον, σελ. 35.
Ειδήσεις περί ἀσχολιῶν τῶν κατοίκων, κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῆς, γεωργικῆ καὶ ποιμενικοῦ βίου, ζωικοῦ κόσμου, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, ἀστρολογίας - μετεωρολογίας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, παραδόσεις 3.
244. *Μπαξεβάνης Δημ.*, Λαογραφικὴ συλλογὴ χωρίου Νέας Τυρολόης Σερρών, 1971 ΚΑ χφον αρ. 3544, 4ον, σελ. 22.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῆς, γεωργίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς. (*Υλικὸν προσφύγων Ἀνατ. Θράκης, Πόντου καὶ Καυκάσου).
245. *Μπαξεβανίδης Ἴω.*, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικοῦ ἐκ Βαμβακιᾶς Σερρών, 1971. ΚΑ χφον αρ. 3546, 4ον, σελ. 20.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργίας, βιοτεχνίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκῆς λατρείας, ἄσματα 2, 1 παράδοσις. (*Υλικὸν γηγενῶν, Σαρακατσάνων καὶ προσφύγων ἐξ Ἀνατ. Θράκης καὶ Καυκάσου).
246. *Μυρωνίδης Ἀναστ.*, Λαογραφικά στοιχεία χωρίου Ἀμμουδιᾶς Σιντικῆς Σερρών, 1971. ΚΑ χφον αρ. 3564, 4ον, σελ. 94.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, γεωργίας, κυνηγίου, ἀλιείας, γεννήσεως καὶ παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκ. δικαίου, λαϊκ. λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, μαντικῆς, ἀστρολογίας-μετεωρολογίας, λαϊκῶν χορῶν, ἔτι δὲ παραδόσεις 5, ἄσματα 5, παροιμίαι 27, αἰνίγματα 10, ἀνέκδοτα 5, παιδιαὶ 2, χαιρετισμοί, προπόσεις, ἀραὶ, εὐχαί, τοπωνύμια, βαπτιστικά ὀνόματα κ. ἄ. (*Υλικὸν ἐκ προσφύγων Πόντου).
247. *Παναγιωτόπουλος Βασίλ.*, Λαογραφία χωρίου Χρυσοχωράφων Σερρών, 1971. ΚΑ χφον αρ. 3557, 4ον, σελ. 31.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδύματος, γεωργίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, εὐχαί τινες καὶ 1 παράδοσις. (*Υλικὸν προσφύγων Σαράντα Ἐκκλησιῶν Ἀνατ. Θράκης).
248. *Παπαστεφάνου Νικ.*, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικοῦ ἐξ Ἄνω Μητροσύου Σερρών, 1971. ΚΑ χφον αρ. 3542, 4ον, σελ. 22.
Ειδήσεις περί κατοικ., ἐνδυμασ., τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, λαϊκοῦ δικαίου, ὕφαντικῆς, γάμου, τελευτῆς, μαγείας καὶ δεισιδαιμ., λαϊκ. λατρείας, ἰατρικῆς, μετεωρολ. καὶ ἀστρολ., 1 ἄσμα, ταχταρίσματα 2, παιδιαὶ 3, εὐχαί, ἀραὶ, χαιρετισμοί.

249. **Ρούμτσιος 'Ιορδ.**, Λαογραφικά στοιχεία τοῦ χωρίου Βαμβακοφύτου, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3554, 4ον, σελ. 86.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργίας, ἀμπελοργίας, ποιμενικοῦ βίου, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, λαϊκῆς λατρείας, μαντικῆς, λαϊκῆς ἰατρικῆς, ἀστρολογίας, παιδικοῦ βίου, κοινων. ὀργανώσεως, γάμου, τελευτῆς, ἄσματα 20, παραδόσεις 7, φωτογραφίαι 11, εὐχαὶ καὶ τινα ἱστορικὰ στοιχεία.
250. **Σαμσάρης Δημ. Κ.**, *Ἡ κοινότης τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Σερρῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἱστορία - Τοπογραφία - Κοινοτικὸς βίος - Γλωσσικὰ καὶ ἱστορικὰ μνημεῖα - Ἀνέκδοτα ἔγγραφα. Θεσσαλονίκη 1971, 8ον, σελ. 159 + πίν. 12 ἐκτὸς κειμ. + 2.*
Τοπωνύμια, κοινωνικὴ ὀργάνωσις, γεωργικὸς βίος, 1 τραγοῦδι, λαϊκὸν δίκαιον (πωλητήρια κ. ἄ. δικαιοπρακτικὰ ἔγγραφα).
Κ ρ ί σ ε ι ς : Μακεδ Ζωή, τευχ.67 (Δεκ. 1971), σ. 32. Ἑπειρωτικὴ Ἑστία, τευχ. 235-36 (Νοεμβρ.-Δεκέμβρ. 1971), σ. 1003-04 (Π α ν. Κ α ρ α γ ι ῶ ρ γ ο ς).
251. **Σιαψάλης Εὐάγγ.**, Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης ἐκ Σιμῶνος Σιντικῆς Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3551, 4ον, σελ. 32.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδυμασίας, γεωργίας, ἀλληλοβοηθείας καὶ συνεργασίας, γάμου, ποιμενικοῦ βίου, παιδικοῦ βίου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκῆς λατρείας, ἀστρολογίας καὶ μετεωρολογίας, μαντικῆς, ἄσματα 8, χαιρετισμοί, ἀραὶ, εὐχαὶ, προδόσεις. (*Υλικὸν προσφύγων Ἄνατ. Θράκης).
252. **Σπασέγκος Γεώργ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Ψωμοτοπίου, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3566, 4ον, σελ. 38.
Ειδήσεις περί κατοικίας, τροφῶν, γεωργίας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, ποιμενικοῦ βίου, βιοτεχνίας, γεννήσεως, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, ἄσματα 3, παροιμίαι 40, φωτογραφίαι 4, τοπωνύμια τινα.
253. **Σπυρίδης Βασίλ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ χωρίου Προβατᾶ Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3556, 4ον, σελ. 35.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, παιδικοῦ βίου, δημῶδ. ἰατρικῆς, γάμου, τελευτῆς, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκ. λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, ἄσματα 7, παραδόσεις 3, εὐχαὶ τινες.
- 253α. **Τζιβελόπουλος Ἄναστ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Νέας Ἑρακλείας, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3548, 4ον, σελ. 41.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδυμασίας, ποιμενικοῦ καὶ γεωργικοῦ βίου, βιοτεχνίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, μαντικῆς, μαγείας καὶ δεισιδαιμ., ἄσματα 5, παραδόσεις 2, ταχταρίσματα 5, νανουρίσματα 2.
254. **Τσαγκαλίδου - Κοκκίνου Ἑλπίς**, Συλλογὴ δημῶδους ὕλικου ἐκ Ροδολίβους καὶ Πενταπόλεως, 1971. *Ἱστορ Λεξ* χφον ἀρ. 968, 4ον, σελ. 33 + 22.
Λεξιλόγιον, ἐκφράσεις χαρακτηριστικαί, ὀνομασίαι: ζώων, κτηνῶν, φυτῶν,

δένδρων, μερῶν σώματος ἀνθρώπου κ. ἄ., τοπωνύμια, τραγούδια 69, παροιμίες 12, αἰνίγματα 13.

255. **Τσαγκαράκη Ἐλένη**, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου ἐκ Βαλτεροῦ Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3565, 4ον, σελ. 49.

Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, βιοτεχνίας, τελευτῆς, γεννήσεως, γάμου, λαϊκῆς λατρείας, παραδόσεις 13, παροιμίες 8, αἰνίγματα 3, ἄσματα 5, νανουρίσματα 3, προπώσεις, εὐχαί, ὄρκοι κ. ἄ.

256. **Τσιαντῆς Βλάσ.**, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου ἐκ Σκοτούσσης Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3573, 4ον, σελ. 26.

Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, κυνηγίου, γεννήσεως, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας, μετεωρολογίας - ἀστρολογίας, μαγείας - δεισιδαιμονίας, δημ. ἰατρικῆς, μαντικῆς, χορῶν, παραδόσεις 7, παροιμίες 3, αἰνίγματα 3.

- 256α. **Φυντακίδης Πολύβ.**, Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης Λιθοτόπου Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3550, 4ον, σελ. 51.

Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, φυτικοῦ κόσμου, κυνηγίου, ἀλιείας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, παιδιὰ 5, παιδικὰ ἄσματα 3, λοιπὰ ἄσματα 5, διηγήσεις 7, εὐχαί, ἄραϊ, ὄρκοι.

257. **Μερσινῆ Πηνελόπη**, Συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης ἐκ τοῦ χωρίου Ἁγιοχωρίου Φυλλίδος ν. Σερρῶν, 1972. Σπουδ Λαογρ ΠΑ χφον ἀρ. 1504, 8ον, σελ. 61.

Κατοικία, ἐνδυμα, ὑπόδεσις, κόμμωσις, καλλωπισμός, τροφαί, γεωργία, ἀμπελοργία, καπνοκαλλιέργεια, φυτικός κόσμος, ποιμενικός βίος, γέννησις, βάπτισις, γάμος, ἄσματα.

Β') Ὑλικὸς βίος καὶ τέχνη τοῦ λαοῦ.

1. Συνοικισμός, οἰκία καὶ αὐλή. Ἐπιπλα καὶ σκεύη.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 41. 43. 45. 46. 58. 59. 63. 64. 65. 66. 70. 98. 99. 101. 103. 104. 105. 106. 107. 109. 111. 112. 117. 118. 121. 125. 126. 127. 130. 206. 208. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 251. 252. 253. 254. 856. 256α. 257].

258. **Μέγας Γ. Α.**, Θρακικαὶ οἰκῆσεις. Ἐπ ΚΑ Α' (1939) 5-59 (=Λαογραφία ΚΣΤ', 1969, σ. 15 - 49).

Ἐν σελ. 40 (30) (πίν. Ζ' 2, εἰκ. 19) μνεῖα λαϊκῆς οἰκίας εἰς Σκούταρι Σερρῶν, ἀνηκούσης εἰς αὐτόθι ἐγκατεστημένους πρόσφυγας ἐκ τῆς περιφερείας Ἀδριανουπόλεως.

259. **Χρηστομάνου - Καλίνσκη Διλίκα**, Τὸ ἀρχοντικὸ τῶν Μπάμπουρα εἰς τὸ Μελένικον. Σερραϊκὰ Χρονικὰ Α' (1953) 181 - 185.

260. **Μουτσόπουλος Ν.**, Δυὸ παλιὰ σπίτια στὶς Σέρρες. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Δ'* (1963) 275 - 295.

I. Τὸ σπίτι τοῦ Ζακάρρα (σ. 275 - 277), II. Τὸ σπίτι τῆς Σοφίας Κυριακίδου (σ. 277 - 278). Ἐν σελ. 279 κέξ. δημοσ. 17 πίνακες μὲ κατόψεις, τομὰς καὶ εἰκόνας.

261. **Παραφεντίδου Ἀλεξάνδρα**, Ὁ Ἐμμανουὴλ Παπαῦς καὶ ἡ ἐπανάστασις στὴν Χαλκιδική. *Μακεδ Ζωή*, τεύχ. 59 (Ἀπρίλ. 1971), σ. 14 - 20. Ἐν σελ. 19 - 20 εἰκόνες παλαιῶν οἰκιῶν τοῦ χωρίου Ἐμμανουὴλ Παπᾶ.

2. Ἐνδύματα.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 40. 41. 58. 59. 63. 64. 65. 66. 70. 98. 99. 103. 105. 106. 107. 109. 116. 117. 118. 121. 125. 131. 206. 208. 222. 223. 227. 229. 230. 232. 233. 234. 235. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 251. 253. 254. 256. 256α. 257].

262. Τοπικὴ ἐνδυμασία Πενταπόλεως Σερρῶν. *Ἡμερ Μακεδ Θρ* 1938. [Εἰκόνων]. [Φύλλ. μεταξὺ σελ. 48 - 49].

263. (**Θηλυκὸς Ἀστέρ.**), Νεάνιδες Νιγρίτας χορεύουσαι μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας Γερακίνας. [Εἰκόνων]. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β'* (1957) 195.

264. **Διάος Γεώργ. Ἰ.**, Ἡ πρὸ τοῦ 1912 ἐνδυμασία τῆς περὶ τὸ Μπέλλες περιοχῆς. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β'* (1957) 255 - 59.

Δημοσ. καὶ ὄλοσέλιδος εἰκὼν νεανίδων Ἄνω Ποροῦτων μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας εἰς σελ. 257. Αὐτόθι, σ. 205, εἰκὼν ἀνδρικῶν ἐνδυμασιῶν.

3. Τροφαὶ καὶ ποτά.

[Βλ. τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 41. 46. 63. 64. 65. 70. 98. 99. 105. 111. 116. 126. 127. 130. 132. 206. 225. 226. 227. 229. 230. 232. 233. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 248. 249. 252. 253. 254. 256. 256α. 257].

4. Βίοι (γεωργικὸς, ποιμενικὸς, κυνηγετικὸς κλπ.).

Γεωργικὰ ἐργαλεῖα.

[Βλ. τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 58. 63. 64. 65. 66. 70. 98. 99. 103. 104. 105. 107. 109. 112. 113. 115. 117. 126. 130. 131. 132. 135—193, 196—221. 222. 223. 224. 226. 227. 228. 229. 230. 232. 234. 236. 237. 239. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 254. 256. 256α. 257].

5. Βιοτεχνία καὶ λαϊκὴ τέχνη. (Ἀρχιτεκτονικὴ, χειροτεχνία, ὑφαντικὴ, κεντητικὴ, ξυλογλυπτικὴ κλπ.).

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 41. 63. 64. 65. 105. 111. 224. 229. 230. 236. 239. 248. 252].

265. Β' Πανελλήνιο ἀρχιτεκτονικὸ συνέδριο. Θεσσαλονίκη 62. *Ἡὼς*, ἀρ. 63 - 65 (1962), σ. 143 - 145.

Ἐν σ. 145 εἰκὼν προπλάσματος λαϊκῆς οἰκίας τοῦ χωρίου Ν. Εὐκαρπίας.

266. **Kyriakidou - Nestoros Alke**, *Folk art in Greek Macedonia*.

Offprint «Balkan Studies». Θεσσαλονίκη 4, 1963, 8ον, σελ. 36 + πίν. XI ἐκτός κειμ.

267. **Κυριακίδου - Νέστορος** "Αλλη, Τὰ ὄφρα τὰ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης. Ἀθήνα 1965, 4ον, σελ. 124 + 1 χάρτ. + 37 εἰκ. ἐκτός κειμ. (Διατριβὴ ἐπὶ διδακτορία. Ἐκδοσις Ἐθνικοῦ Ὄργανισμοῦ Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας).

268. **Νεοελληνικὴ Χειροτεχνία.** Ἐκδοσις Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. (Ἀθήναι) 1969, 4ον, σελ. 335.

Ἐν σελ. 138 ἀναφέρονται καὶ αἱ Σέρραι ὡς κέντρον καλλιτεχνίας καὶ καταργασίας βάμβακος, ἐν σελ. δὲ 214 γίνεται μνεία περὶ χρυσοκεντήτου ἱερατικοῦ σάκκου σωζομένου εἰς τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον Ἀθηνῶν (ἀρ. 756), ὅστις ἦτο δῶρον τοῦ ἄρχοντος Δούμπα πρὸς τὴν Μητρόπολιν τῆς γενετείρας του Μελένικον.

Γ') Πνευματικὸς βίος.

1. Λαϊκὴ πίστις.

α') Ὀρησκευτικαὶ καὶ δεισιδαίμονες συνήθειαι τοῦ λαοῦ.

Μαγεία. Ἐπωδαί.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 37. 39. 41. 43. 46. 51. 52. 54. 55. 56. 57. 58. 63. 64. 65. 66. 76. 83. 85. 90. 94. 96. 97. 98. 105. 106. 110. 115. 118. 120. 123. 124. 130. 131. 132. 208. 222. 223. 224. 225. 226. 228. 229. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 240. 241. 242. 243. 246. 247. 248. 249. 253. 256. 257. 327. 455].

269. **Σπ. Δάμπρος,** Μάρκου μοναχοῦ Σερρών, Ζήτησις περὶ βουκολάκων. *Νέος Ἑλληνομνήμων* Α' (1904) 336 - 352.

Ἐκθεσις περὶ βρυκολάκων, ἡ ὁποία ἐκδίδεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 520 κώδ. τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Μονῆς τῶν Ἰβήρων. Ὁ πλήρης τίτλος: «Μάρκου μοναχοῦ Σερρών, Ζήτησις περὶ βουκολάκων καὶ διὰ τί οὐ δέχεται ἡ ἀγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία, ὅτι ὑπ' αὐτῶν γίνονται τὰ θανατικά, καὶ ὑπολαμβάνομεν ἡμεῖς ὅτι ὑπ' αὐτῶν ἐσθιόμεθο». Ὁ συγγρ. ἀναφέρει τὰς περὶ βρυκολάκων λαϊκὰς δοξασίας τῆς ἐποχῆς του καὶ πειρᾶται νὰ ἐρμηνεύσῃ κατὰ φυσικὸν λόγον τὸ φαινόμενον τῶν ἀλύτων νεκρῶν τῶν μεταβαλλομένων συμφώνως πρὸς τὴν δεισιδαιμονίαν τοῦ λαοῦ εἰς βρυκόλακας, ὡς καὶ τῆς παρατηρουμένης ἢ νομιζομένης καὶ μετὰ θάνατον αὐξήσεως τῶν ὀδόντων, ὀνύχων καὶ τριχῶν.

270. **Παπαγεωργίου Π.,** Περὶ τῶν σημασιῶν τοῦ ῥήματος ἀρμενίζω. *Ἀθηνα* 24 (1912) 459 - 468.

Μαγικαὶ καὶ δεισιδαίμ. δοξασίαι ἐκ Σερρών. Ἐν σελ. 467, 11 περὶ τοῦ «ἀρμενίσματος», ἧτοι παθήσεως τῶν λεχῶν, καὶ τῆς δι' ἐπωδῆς θεραπείας αὐτοῦ (=Λαογραφία Η', 1921, 470 - 71).

271. **Κουκουλῆς Φ.,** Μεσαιωνικοὶ καὶ νεοελληνικοὶ κατάδεσμοι. *Λαογραφία* Θ' (1926) 450 - 506.

Ἐν σελ. 479 περὶ μαγικῆς πράξεως γυναικῶν ἐν Σέρραις ἐπὶ ἀπωλείας ἀντικειμένου.

272. **Κυριακίδης Στ.**, Παρατηρήσεις εἰς τὰς Χιακὰς παραδόσεις. . . *Λαογραφία Η'* (1921) 447 - 487.
Δεισιδαίμονες συνήθειαι ἐκ Σεργῶν. («Ἀρμενόπετρα», «ἄρμενόπορτο» κ. ἄ.).
273. **Κεραμόπουλλος Ἀντ.**, Ὁ ἀποτυμπανισμός . . . Ἐν Ἀθήναις 1923, 8ον, σελ. 146.
Ἐν σελ. 56, 70 - 71 δεισιδαίμ. δοξασίαι καὶ συνήθειαι ἐκ Σεργῶν.
274. **Μπούκαλης Γ.**, Λαογραφικὰ ἐξ Ὀμαλοῦ Σιντικῆς, 1954. ΚΑ χφον ἄρ. 2065, 4ον, σελ. 5.
Δεισιδαίμ. συνήθειαι.
275. **Διδασκάλου Ἰφιγένεια**, Ἡ ντουντούλκα (ἠθογραφία). *Σεργραϊκὰ Γράμματα Γ'* (1958), τευχ. 23 - 24, σ. 341 - 334.
Δεισιδαίμων ἐνεργεῖα ἐπὶ ἀνοβρίας εἰς λογοτεχν. ὕψος.
276. **Παπαμιχαήλ Ἄννα**, Χρήσις τῶν μετάλλων εἰς μαγικάς, δεισιδαίμονας καὶ ἄλλας ἐνεργείας εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον τοῦ λαοῦ. Ἐπ ΚΑ ΙΕ' - ΙΣΤ' (1962 - 63) 62 - 91, ΙΖ' (1964) 53 - 114.
Παραδείγματα καὶ ἐκ τῆς περιοχῆς Σεργῶν.
- 276α. **Θηλυκὸς Ἀστέρ.**, Δύο παλαιὰ ἔθιμα τῆς Νιγρίτης, 1971. ΚΑ χφον ἄρ. 3534, 4ον, σελ. 6.
1. Τοῦ τζίρκι τοῦ κλίκι. 2. Ὁ ντουντουλές.

β') Μαντική.

[Βλ. τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 51. 54. 55. 56. 57. 63. 64. 66. 67. 68. 71. 73. 77. 79. 85. 88. 92. 95. 97. 99. 104. 109. 114. 120. 131. 132. 208. 222. 223. 226. 229. 230. 234. 240. 246. 249. 251. 256].

2. Λαϊκὴ κοσμοθεωρία καὶ ἐπιστήμη.

α') Ἀστρολογία καὶ μετεωρολογία.

[Βλ. τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 47. 54. 63. 64. 66. 98. 99. 105. 112. 130. 222. 223. 226. 228. 229. 230. 233. 234. 240. 243. 246. 248. 249. 251. 256].

β') Δημόδης ἰατρική.

[Βλ. τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 46. 47. 54. 56. 63. 64. 65. 66. 75. 94. 99. 102. 103. 106. 109. 208. 222. 226. 228. 229. 230. 236. 237. 240. 241. 242. 248. 249. 253. 256].

3. Δημόδης φιλολογία.

α') Ἄσματα.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 40. 41. 42. 43. 46. 60. 61. 63. 64. 65. 66. 68. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 85. 86. 87. 88. 90. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 109. 110. 111. 113. 115. 116. 118. 121. 124. 125. 127. 131α. 132. 134. 208. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 245. 246.

248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256α. 257. 334. 338. 345. 346. 372. 396. 415. 449].
277. **Γούσιος Ἀστέρ. Δ.**, *Τὰ τραγούδια τῆς Πατρίδος μου, ἤτοι συλλογὴ τερπνῶν δημοδῶν ἀσμάτων ἀδομένων ἐν τῇ κατὰ Παγγαῖον χώρα, ὑπὸ —. Ἐν Ἀθήναις 1901, 8ον, σελ. 119.*
Συλλογὴ 166 ἀσμάτων διαφόρων κατηγοριῶν, ὧν τινὰ ἐκ τῆς βιβλιογραφ. περιοχῆς.
278. **Παχτίκος Γ.**, *260 δημῶδη ἑλληνικὰ ἄσματα . . . συλλεγέμενα καὶ παρασημανθέντα (1888 - 1904) ὑπὸ —. Τόμ. Α', ἐν Ἀθήναις 1905, 8ον, σελ. π + 410. (Βιβλιοθήκη Μαρασλή).*
Ἐνδιαφέρουσι τὰ ὑπ' ἀριθμ. : 197 (ἐκ Κιούπ - κιοῦ, νῦν Πρώτης), 194, 195, 196, 199, 200, 201, 202, 203, 206, 208 (ἐκ Ροδολεΐβους), 187, 188, 189 (ἐκ Σεργῶν καὶ περιχώρων) καὶ 206 (ἐκ Προβίστας, νῦν Παλαικώμης).
279. **Abbott G.**, μετάφρ. **Z. Κοτιώνη**, Ὁ γάμος ἐν Μακεδονίᾳ. *Μακεδ Ἡμερολ Β'* (1909) 208 - 227.
Πλὴν τῆς λοιπῆς ὕλης περὶ γαμηλίων ἐθίμων, δημοσ. ἐν σελ. 214 ἐν ἄσμα ἐκ Νιγρίτης καὶ σελ. 215 ἕτερον ἐκ Μελενίκου.
280. **Σπανδωνίδης Π.**, Στίχοι παιδικοὶ (ἐκ Μελενίκου). *Λαογραφία Γ'* (1911) 494.
281. Ἐκ τῆς Μακεδονικῆς Λαογραφίας τοῦ **G. F. Abbott**, Θεσσαλονικέως. Μετάφρ. ὑπὸ **Z. Κοτιώνη**. *Μακεδ Ἡμερολ Στ'* (1913) 90 - 96.
Ἐν σελ. 91 ἐν ἄσμα ἐκ Νιγρίτης.
282. Λειανοτράγουδα. Ἐκ τῆς Μακεδονικῆς Λαογραφίας τοῦ **G. Abbott**. Μετάφρ. ὑπὸ **Z. Κοτιώνη**. *Μακεδ Ἡμερολ ΣΤ'* (1913) 186 - 189.
Δίστιχα ἐκ Μελενίκου, Ζίχνης, Σεργῶν καὶ Νιγρίτης.
283. **Σιούλας Ἰ. Ἀθ.**, Δημῶδη ἄσματα Νιγρίτης τῆς Μακεδονίας συλλεγέμενα ὑπὸ —. *Λαογραφία Ε'* (1916) 577 - 584.
1. Τῆς Λάρας τὸ γκιφῦρι. 2. (Τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ). 3. Τῆς Μάρους. 4. Τοῦ Κουσαντιῆ. 5. Τοῦ Μικροκωσταντίνου. 6. Τοῦ κονιοῦ.
284. ***Πέννας Π.**, Ἡ δημοτικὴ ποίησις εἰς τὸν νομὸν Σεργῶν. Ἐφ. *Πρόσδος Σεργῶν*, 23 Νοεμβρ. 1930 - 11 Ἰαν. 1931.
285. **Πέτσης Ἰω.**, *Συλλογὴ ἀνεκδότων δημοτικῶν ἀσμάτων Μακεδονίας - Χαλκιδικῆς - Θράκης. Θεσσαλονίκη (1931), 8ον, σελ. 184.*
Τινὰ τῶν ἀσμάτων ἐκ τῆς βιβλιογραφ. περιοχῆς. Ἐν ἐπιμέτρῳ (σελ. 159 - 164) δημοσ. καὶ ἡ μουσικὴ καταγραφή ἀσμάτων τῆς συλλογῆς εἰς εὐρωπαϊκὴν μουσικὴν γραφήν.
Κ ρ ί σ ι ς : Λαογραφία Ι' (1929) 605 - 607 (Σ π. Συγκολλίτης).
286. **Σπανδωνίδη Εἰρήνη**, Τὸ Μελένικο καὶ μερικὰ τραγούδιά του [6].
Ἡώς, ἀρ. 31 - 32 (1940), σ. 24 - 26.

287. **Χρησιτίδης Χρ.**, Ὁ καπετὰν Μητρούσης [1]. *Μακεδὸν Ἡμερολόγιον* 1954, σ. 127 - 129.
288. **Μαρασλῆς Στ.**, Τὰ δαρνάκια δημοτικὰ τραγούδια. *Σερραϊκὰ Γράμματα Α'* (1955), τευχ. 1, σ. 29 - 30.
 Δημοσ. 3 ἄσματα τῆς Πενταπόλεως. (Οἱ Χατζηῆδες. Ὁ μοναχογιός. Ἡ μαυρομάτα. Οἱ «Χατζηῆδες» ἀναδημοσ. εἰς *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε'*, 1970, σ. 548).
289. **Γορούβας Ν.**, Δημοτικὰ τραγούδια [Πενταπόλεως]. *Σερραϊκὰ Γράμματα Α'* (1956), τευχ. 8, σ. 267 - 268 [2], τευχ. 9, σ. 304 [2], τευχ. 11, σ. 385 - 386 [1], τευχ. 12, σ. 422 - 423 [2], Β' (1957), τευχ. 13 - 14, σ. 37 - 38 [3], τευχ. 16, σ. 118 [3], τευχ. 19, σ. 198 - 199 [4]. — Λαϊκὰ τραγούδια τῆς Πενταπόλεως. *Αὐτόθι Α'* (1956), τευχ. 7, σ. 227 - 229 [3].
290. — Σερραϊκὰ δημοτικὰ τραγούδια. *Σερραϊκὰ Γράμματα Α'* (1956), τευχ. 5 - 6, σ. 188 - 189 [2], τευχ. 10, σ. 336 [2], Β' (1957), τευχ. 15, σ. 74 - 76 [4].
291. **Θηλυκὸς Ἀστέρ.**, Τὸ τραγούδι «Ἡ Γερακίνα». *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β'* (1957) 194 - 205.
 Ποία ἦταν ἡ Γερακίνα. Πῶς ἐγινε ἡ ὑπόθεσι τραγούδι. [Τὸ τραγ. εἰς σελ. 197].
292. **Πέτροβιτς Νατ.**, «Τὰ Σέρρας» . . . *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β'* (1957) 147 - 152.
 Ἐν σελ. 151 ἔν ἄσμα περὶ τῆς πυρπολήσεως τῶν Σερρῶν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατ' Ἰούνιον 1913.
- 292α. Δημοτικὸ τραγούδι Πεντάπολης Σερρῶν. *Λόγος Σιρῶν Α'* (1959), τευχ. 1, σ. 25.
293. **Θηλυκὸς Ἀστέρ.**, Τὸ τραγούδι «Ὁ Μαυρουδῆς». *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Γ'* (1959) 289 - 290.
294. **Κυριακίδης Στ.**, Μακεδονικὰ ἄσματα καὶ ἔθιμα καὶ δοξασίαι. *Μακεδονικὰ Δ'* (1955) 501 - 531.
 Ἐν σελ. 502 πληροφοροῖται ἐκ Σερρῶν διὰ τὸ ἄσμα «Ὁ Χριστόδουλος».
295. **Σπυριδάκης Γ. Κ., Μέγας Γ. Α., Πετρόπουλος Δ. Α.**, Ἑλληνικὰ δημοτικὰ τραγούδια (Ἐκλογή). *Τόμ. Α'*. Ἐν Ἀθήναις 1962, 8ον, σελ. 517. (Δημοσιεύματα τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἀρ. 7).
 Ἐν σελ. 426 - 27 δημοσ. ἔν ἄσμα ἐκ Νιγρίτης (=Ἰ. Σιούλα, Δημῶδη ἄσματα Νιγρίτης, Λαογραφία Ε', 1916, σ. 581 - 82, ἀρ. 4 : Τοῦ Κουσαντή. Βλ. ἀν. λ. ἀρ. 283).
296. Δημοτικὰ τραγούδια νομοῦ Σερρῶν. *Παηγὴ Ἑορτασμοῦ* 1963, σ. 18 - 23, 26 - 29.

Καπετάν Βάρδας. Γι' ἄλα Στέργιου μ'. Τρία πιτρούδια. Εἶμ' μικρὴ κ' ἀντρέ-
πουμι. Γερακίνα. Κανακάρικη. Αὐγηνιώ. Τὸ μαντηλούδι. Μαυρομάτα. Ντὸς
ντάρι μ' ντὸς.

297. **Καφταντζής Γ.**, Τὸ Σερριώτικο δημοτικὸ τραγούδι. *Πανηγ' Ἐορτα-
σμός 1963*, σ. 10 - 13.

Διάλεξις γενομένη τὴν 5ην Μαρτίου 1963 εἰς τὸν «Παρνασσὸν» κατὰ τὸν πα-
νηγυρικὸν ἑορτασμὸν τῆς 50ετίας ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πόλεως τῶν
Σερρῶν.

298. **Σαμπάρης Δημ.**, Τὸ δημοτικὸ τραγούδι. Ἐφ. *Πανσερραϊκῆ*, ἀρ. 3,
(27.4.1964), σ. 1.

299. **Τζεμαϊλας Γ.**, Ἕνας ἥρωσ τῶν Σερρῶν. Καπετάν Μητρούσης. *Μακεδ
Ζωή*, τευχ. 14 (Ἰούλ. 1967), σ. 41.

Δημ. ἐν ἄσμα μετὰ τῆς μουσικῆς καταγραφῆς τῆς μελωδίας του ὑπὸ Ἰω.
Β α ῖ ο υ.

300. **Πετρόπουλος Δημ.**, Δημοτικὰ τραγούδια τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνα.
Μακεδονικὰ Η' (1968) 323 - 364.

Ἐν σελ. 356 - 357 δημοσ. 2 ἄσματα τοῦ καπετάν Μητρούση (Δ. Γ κ ο γ -
κ ο λ ά κ η) ἐκ Χομόνδος (νῦν Μητρούσιον) Σερρῶν.

301. **Σπυριδάκης Γεώργ. Κ.**, Τὸ ἄσμα τῆς χελιδόνος (χελιδόνισμα) τὴν
πρώτην Μαρτίου. Ἐπ ΚΑ Κ' - ΚΑ' (1967-68) 15 - 54.

Ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρεται πολλάκις εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ν. Σερρῶν, ἐξ ἧς
δημοσιεύονται δύο παραλλαγὶ τοῦ ἄσματος (ἐκ Πρώτης καὶ Ἄνω Καμήλας),
ἡ μουσικὴ καταγραφή τῆς μελωδίας μιᾶς παραλλ. ἐκ Ν. Σουλίου εἰς εὐρωπ.
μουσ. γραφὴν, γενομένη ὑπὸ Σ π. Π ε ρ ι σ τ έ ρ η, καὶ 4 εἰκόνες ἐξ Ἀγρια-
νῆς καὶ Σιτοχωρίου. Ἐν σελ. 28 - 29 ἀναφέρονται τὰ χωρία τοῦ νομοῦ Σερ-
ρῶν ἐξ ὧν ὑπάρχουν καταγραφαὶ τοῦ ἄσματος εἰς χφα τοῦ Κ. Α.

302. **Μέγας Γεώργ. Ἄ.**, Τὸ τραγούδι τοῦ γεφυριοῦ τῆς Ἄρτας. Συγκρι-
τικὴ μελέτη. *Λαογραφία ΚΖ'* (1971) 27 - 212.

Ἀναλύονται (σ. 48 - 49) παραλλαγὶ τοῦ ἄσματος καὶ ἐκ Νιγρίτης, Σιτοχω-
ρίου, Ἐμμανουὴλ Παππᾶ, Λευκοθέας, δημοσιεύεται δὲ (σ. 193 - 94) καὶ ἡ ἐκ
Νιγρίτης παραλλαγή (=Λαογρ. Ε', 1916, σ. 577).

- 302α. **Διδασκάλου Ἰφιγένεια**, Τὸ τραγούδι τῆς Γερακίνας. Ἡ ἀληθινὴ
ἱστορία του. *Ἑλληνικὴ Λαϊκὴ Τέχνη*, τευχ. 9 (1972), σ. 251 - 53.

Ἡ συγγρ. ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ Ἄ. Θηλυκοῦ (βλ. ἀν. λ. ἀρ.
291), τοῦ ὁποίου ἐπαναλαμβάνει τὰς ἀπόψεις, ἀναδημοσιεύει δὲ καὶ τὸ σχε-
τικὸ τραγούδι.

- 302β. **Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν.**, Ἔθιμα τῆς πρώτης Μαρτίου. Ἄμάλ-
θεια, ἔτ. Δ' (1973), ἀρ. 14, σ. 36 - 42.

Εἰς σελ. 38 στίχ. λατρευτ. ἄσματος («χελιδόνισμα») ἐξ Ἀγριανῆς.

- 302γ. **Κ(οταμανίδης) Σ(ταῦρ.)**, Λαογραφικὰ τοῦ τόπου μας. Τὸ «χελιδό-
νισμα». Ἐφ. *Σερραϊκὴ Φωνή*, ἀρ. 75 (19.3.73), σ. 1.

Γενικαὶ περὶ τοῦ ἐθίμου πληροφορίες καὶ μία παραλλαγή τοῦ σχετικοῦ ἄσματος.

β') Μῦθοι. Παραμύθια. Εὐτράπελοι διηγήσεις.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 41. 44. 63. 64. 65. 66. 69. 75. 80. 81. 92. 94. 96. 97. 99. 102. 131. 195. 208. 223. 229. 233. 246. 256α. 310].

303. **Χονδρός Δ.**, Παραλλαγή Σερραϊκή. Χιακοῦ σκωπτικοῦ ἀνεκδότου. [Παρατήρησις]. *Λαογραφία Ε'* (1916) 652.
304. Συλλογή λαογρ. ὕλικου ὑπὸ μαθητῶν Δημοτικοῦ Σχολείου Δημητριτοῦ Νιγρίτης, 1938. *ΚΑ* χφον ἀρ. 1184, 4ον, σελ. 34.
Παραμύθια 9, μῦθοι 4.

γ') Παροιμίαι καὶ γνῶμαι. Παροιμιώδεις ἐκφράσεις.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 42. 43. 45. 46. 58. 60. 63. 65. 69. 73. 75. 77. 79. 81. 85. 91. 94. 95. 96. 97. 99. 100. 102. 109. 110. 134. 203. 222. 229. 231. 240α. 242. 246. 252. 254. 255. 256].

305. **Σχινᾶς Ὁρ. Δ.**, Παροιμίαι καὶ παροιμιώδεις φράσεις συλλεγεῖσαι ἐκ Σερρῶν τῆς Μακεδονίας. *Λαογραφία Γ'* (1911) 180 - 227.
Δημοσ. 672 παροιμίαι κατατεταγμέναι κατὰ τὸ ληματοθετικὸν σύστημα, γίνεται δ' ἀναφορὰ εἰς τὴν συλλογὴν Πολίτου. Ὅσακις ἀπαιτεῖται παρέχεται σύντομος ἐρμηνεία, εἰς τινὰς δὲ σημειοῦται εἰς τὸ τοπικὸν γλωσσικὸν ἰδίωμα ἢ διήγησις ἢ ὁ μῦθος ἐξ οὗ προῆλθεν ἢ παροιμία.
306. **Κυριακίδης Στ.**, Μία παροιμιώδης φράσις ἐκ Σερρῶν. *Λαογραφία ΣΤ'* (1917) 640 - 643.
Περὶ τῆς φράσεως: «Εἶνι ἄλλ' ποῦ σὶ βάζουν ἰσένα μέσ' 'ς τοῦ βρακί τς». Δημοσιεύεται καὶ ἡ διήγησις ἐξ ἧς προῆλθεν ἡ φράσις εἰς τὸ σερραϊκὸν ἰδίωμα μετὰ παραφράσεως.
307. **Δουκάτος Δημ.**, Ἡ ἐκκλησιαστικὴ φρασεολογία στὴν νεοελληνικὴ γλῶσσα. *Νέα Ἑστία Γ'* (1936), τεῦχ. 239, σ. 1654 - 1660 [συνέχεια]. Ἐν σελ. 1655β καὶ 1656β ἀναφέρονται δύο παροιμιώδεις ἐκφράσεις ἐκ Σερρῶν. («Ὅσου ἀπέχ' οὐρανὸς ἀπ' τῆ γῆ», «Βρῶμα καὶ λυσουδιά»).
308. **Γουσίου Ὀλγα**, [166] Παροιμίαι ἐκ Ροδολείβους Σερρῶν, 1937. *ΚΑ* χφον ἀρ. 1111, 4ον, σελ. 8.
309. **Γορούβας Ν.**, Γνωμικὰ τῆς Πενταπόλεως Σερρῶν. *Σερραϊκὰ Γράμματα Α'* (1956), τεῦχ. 7, σ. 229 [9], τεῦχ. 8, σ. 267 - 268 [8], τεῦχ. 10, σ. 354 [23], τεῦχ. 11, σ. 386 [13], τεῦχ. 12, σ. 423 [7], Β' (1957), τεῦχ. 15, σ. 76 [18], τεῦχ. 17 - 18, σ. 160 [6], τεῦχ. 19, σ. 199 [11].
310. **Πέτροβιτς Νατ. Ἐμμ.**, [46] Παροιμιώδεις φράσεις μετὰ τὸ χρῶμα τῆς τοπικῆς διαλέκτου Σερρῶν. *Σερραϊκὰ Χρονικά Β'* (1957) 145 - 147.

310α. **Δουκάτος Δ.**, *Νεοελληνικοί παροιμιόμυθοι*. . . Ἀθήνα 1972, 8ον μικρ., σελ. 184.

Δημοσ. καὶ δύο παροιμίαι ἐκ Σερρῶν μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν τῶν μύθων (σ. 89, ἀρ. 315, σ. 121-22, ἀρ. 416) (= Ὁρ. Σχινᾶ, Παροιμίαι . . . Λαογραφία Γ', 1911, σ. 207, 205· βλ. ἀν. λ. ἀρ. 305).

δ') Παραδόσεις.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 34. 36. 37. 40. 41. 43. 44. 62. 63. 64. 65. 66. 88. 91. 92. 93. 94. 96. 99. 103. 104. 109. 111. 112. 116. 120. 124. 126. 130. 131. 132. 195. 222. 223. 224. 225. 226. 229. 230. 234. 236. 239. 340. 241. 242. 243. 245. 246. 247. 249. 253. 255. 256].

311. **Πολίτης Νικ. Γ.**, *Μελέται περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς γλώσσης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Παραδόσεις, τόμ. Α', ἐν Ἀθήναις 1904, 8ον, σελ. 628, τόμ. Β', ἐν Ἀθήναις 1904, 8ον, σελ. 629 - 1348 + πίν. Ε'.* [Φωτοτυπικὴ ἀνατόπωσις, Ἀθήναι 1965].

Ἀρ. 158, σ. 81, ἐκ Δεμιρ Ἰσσάρ (Σιδηροκάστρου), ἀρ. 194, σ. 109, ἐκ Σερρῶν.

312. **Κυριακίδης Στ. Π.**, *Παρατηρήσεις εἰς τὰς Χιακὰς παραδόσεις*. . . Λαογραφία Η' (1921) 470.

Ἐν ὑποσημ. ἀναφέρεται ἡ παράδοσις περὶ τῆς «Ἀρμενόπετρας» τοῦ Κάστρου τῶν Σερρῶν. Ἀναδημοσ. ἐκ τῆς μελέτης Π. Παπαγεωργίου, Αἱ Σέρραι . . . σ. 242 κέξ. (βλ. ἀν. λ. ὑπ' ἀρ. 37 καὶ 272).

313. — *Ἑλληνικὴ Λαογραφία. Μέρος Α', Μνημεῖα τοῦ λόγου. Ἐν Ἀθήναις 1922, 8ον, σελ. 447. Β' ἔκδ., ἐν Ἀθήναις 1965, 8ον, σελ. 434.* (Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Δημοσιεύματα τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, ἀρ. 3, 8).

Ἐν σελ. 167(180) περὶ μιᾶς παραδόσεως ἐκ Σερρῶν («Ἀρμενόπετρα», πρβλ. προηγ. λ.).

314. **Μπακαλάκης Γ.**, Ἀπὸ τῆ ζωντανῆ φυλλάδα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1939, σ. 97 - 98.

Δημοσ. μία δημώδης παράδοσις περὶ Μ. Ἀλεξάνδρου ἐξ Ἀλιστράτης. Εἰς τὴν παράδοσιν γίνεται λόγος, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ περὶ τοῦ ὀνόματος τῶν Δαρνάκιδων.

315. **Σπυριδάκης Γ. Κ.**, Συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην τῶν δημωδῶν παραδόσεων καὶ δοξασιῶν περὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. *Γέρας Κεραμοπούλλου* (1953), σ. 385 - 419.

Παραδόσεις καὶ ἐκ τῆς περιοχῆς Σερρῶν (Ἀλιστράτης κ. ἀ.).

316. **Θηλυκὸς Ἀστέρ.**, Ὁ πύργος τῆς Μάρως. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1957, σ. 225 - 232.

Παράδοσις ἐκ τοῦ χωρίου Δάφνη.

317. **Τίγκας Ἀν.**, Ἡ χάρη τοῦ Ἁγ Σωτήρα. *Σερραϊκὰ Γράμματα Β'* (1957), τεῦχ. 19, σ. 183 - 185.

Δημοσ. μία παράδοσις διεσκευασμένη λογοτεχνικῶς.

318. **Βουζούκας Ν.**, Σερριώτικοι θρύλοι. *Σερραϊκὰ Γράμματα Γ'* (1958), τευχ. 25, σ. 4 - 8, τευχ. 26, σ. 58 - 60.
Παραδόσεις τινές εἰς λογοτεχνικὴν μορφήν.
319. **Οἰκονομίδης Δημ. Β.**, Γλωσσικαὶ καὶ λαογραφικαὶ εἰδήσεις ἐν τῷ «Ἡμερολόγιῳ τοῦ Κωνσταντίνου Διοικητοῦ». *Ἀμάντου Μν* (1960), σ. 147 - 166.
Ἐν σελ. 158·59 δύο παραδόσεις ἐκ Σερρῶν.
320. **Χρησιδης Νικ.**, Ὁ Λαϊλιᾶς τῶν Σερρῶν. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1960, σ. 217 - 220.
Δημοσ. καὶ μία παράδοσις («βράχος τῆς Κατίγκας»).
321. **Κυριακίδης Στ.**, *Ἑλληνικὴ Λαογραφία... Ἐν Ἀθήναις 1965...*
Βλ. ἀν. λ. ὑπ' ἀριθμ. 313.
322. **Πολίτης Ν. Γ.**, *Παραδόσεις... Ἀθήναι 1965...*
Βλ. ἀνωτ. λ. ὑπ' ἀριθμ. 311.
323. **Θηλυκὸς Ἀστέρ.**, Ἡ Ἀγία Κυράννα. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1967, σ. 344-348.
324. **Καφτανιζῆς Γ.**, *Ἱστορία Σερρῶν... (1967)*. (Βλ. ἀνωτ. λ. ὑπ' ἀρ. 29).
Εἰς τὰς σελ. 52 - 62 δημοσ. δύο δημῶδεις παραδόσεις, ἐξ ὧν ἡ μία αἰτιολογικὴ τοῦ ὀνόματος τῶν Δαρνακοχωρίων.
325. **Κωνσταντινίδης Νικ.**, Καλικάντζαροι. *Μακεδ Ζωή*, τευχ. 8 (Ἰαν. 1967), σ. 31 - 33.
Δημοσ. καὶ 3 παραδόσεις ἐκ Δομίρου, Μυρρίνης καὶ Δραβίσκου.
326. **Θεμελής Ἰ.**, Ἀσβεστος χριστιανικὸς φάρος καὶ ἔθνικὸν σύμβολον. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῆς Παναγίας Εἰκοσιφοινίσσης Δράμας. *Μακεδ Ζωή*, τευχ. 31 (Δεκ. 1968), σ. 27 - 30 (ἔγχρ. εἰκόνες), σ. 31 - 33 (κείμενον).
Παραδόσεις περὶ θαυμάτων.
327. **Κύρκος Κ.**, Ἀπὸ τίς παραδόσεις καὶ τίς δοξασίες τοῦ χωρίου Ἁγιοχωρίου Σερρῶν, 1968. *ΚΑ* χφον ἀρ. 3127, 4ον, σελ. 5.
Παραδόσεις 2, εἰδήσεις περὶ μαγείας.
- 327α. **Θηλυκὸς Ἀστέρ.**, Δύο παραδόσεις ἐκ Νιγρίτης, 1972. *ΚΑ* χφον ἀρ. 3643, 4ον, σελ. 4.
Περιέχει δύο αἰτιολογικὰς παραδόσεις ἐκ Νιγρίτης εἰς τὸ τοπικὸν ἴδιωμα μετὰ σχετικοῦ λεξιλογίου.

ε') Αἰνίγματα - Λογοπαίγνια.

[Βλ. τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 41. 42. 63. 64. 69. 77. 79. 81. 85. 86. 90. 94. 96. 97. 109. 131. 222. 224. 225. 236. 238. 242. 246. 254. 255. 256].

στ') Εὐχαί. Χαιρετισμοί. Κατάραι. Ὅρκοι. Βλασφημίας.

[Βλ. τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 41. 77. 97. 102. 104. 109. 112. 126. 130. 208. 222. 226. 228. 229. 230. 231. 234. 240. 241. 242. 246. 247. 248. 249. 251. 253. 255. 256α].

ζ') Δημώδη βιβλία.

328. **Δάμπρος Σπ.**, Τὸ Χρονικὸν τοῦ Παπαῦ Συναδινοῦ. *ΔΙΕΕΕ Β'* (1885) 640 - 650.
329. **Βογιατζίδης Ἰω.**, Ἡ κοινὴ γνώμη τῶν Σερρῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1932, σ. 33 - 38.
Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ χρονικὸν τοῦ παπαῦ Συναδινοῦ. (Βλ. ἐπόμε. λ.).
330. **Πέννας Π.**, «Τὸ Χρονικὸν τῶν Σερρῶν» τοῦ Παπασυναδινοῦ, μετ' εἰσαγωγικῆς μελέτης. *Σερρ Χρον Α'* (1938) 7 - 12.
Πρόλογος : σ. 5-6. Εἰσαγωγή (Τὸ χρονικὸν τῶν Σερρῶν τοῦ Σερραίου παπαῦ Συναδινοῦ καὶ διάφοροι ἄλλαι «χρονικαὶ» περὶ Σερρῶν σημειώσεις ἀνωνύμων χρονικογράφων) : σ. 7-25. Κείμενον χρονικοῦ : σ. 27-72.
331. — Ὁ θρηγος ἐπὶ τῇ ἀλώσει τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Σερραίου ἱερέως Συναδινοῦ. *Σερρ Χρον Α'* (1938) 73 - 80.
Εἰσαγωγή (σ. 73-76), κείμενον (σ. 77-80).
332. **Πιέρρος Παν.**, Ὁ ἅγιος Νικήτας τῶν Σερρῶν. *Σέρραι 1940*, δον, σελ. 30.
Ἐν σελ. 11 17 : «Περὶ τοῦ μακαρίου Νικήτα καὶ τῶν ἐν Σέρραις ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντων», σελ. 18-27 ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀγίου.

4. Μουσικὴ καὶ χοροί. Μουσικὰ ὄργανα.

- [Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 41. 61. 63. 64. 65. 66. 99. 109. 131. 133. 208. 222. 224. 226. 228. 229. 230. 232. 237. 240. 246. 256. 285. 299. 301. 352. 390. 398. 415. 418].
333. **Μερλιέ Μέλπω**, Ἡ μουσικὴ λαογραφία στὴν Ἑλλάδα. *Δοκίμιο. [Ἀθῆναι] 1935*, δον, σελ. 56 + 1 χάρτ. (Σύλλογος πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων.—Ἐκδόσεις Μουσικοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου. Διεύθυνση Μέλπως Μερλιέ. Α').
Ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τὴν περιοχὴν Σερρῶν.
334. Ἡ συλλογὴ τοῦ ἀγνώστου λαϊκοῦ τραγουδιοῦ ἀπὸ τὴν Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία Θεσσαλονίκης. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1951, σ. 266 - 267.
Ἐν ἄσμα ἐκ Νιγρίτης μετὰ τῆς μουσικῆς του καταγραφῆς εἰς εὐρωπαϊκὴν μουσικὴν γραφὴν ὑπὸ Π. Τραϊανοῦ.
335. **Καβακόπουλος Παντ.**, Τ' Ἀναστενάρια καὶ ἡ μουσικὴ των. *Ἀρχ Θεσ Θεσ ΙΘ'* (1954) 340 - 345.
Δημοσ. καὶ ἡ μουσικὴ καταγραφὴ δύο μελωδιῶν ἐξ Ἀγ. Ἐλένης.

336. — Ἡ μουσική τῶν ἀναστενάρηδων. *Ἀρχ Θερακ Θεσ Κ'* (1955) 375 - 379.
Δημοσ. καὶ ἡ μουσική καταγραφή τριῶν μελωδιῶν ἐξ Ἀγίας Ἐλένης.
337. **Κουσιάδης Γ.**, Γ' Ἀναστενάρια καὶ οἱ χοροὶ των. *Ἀρχ Θερακ Θεσ ΚΑ'* (1956) 279 - 281.
338. **Πέτροβιτς Νατάλ. Ἐμμ.**, Ἐνα θλιβερὸ Ἰωβηλαῖο. *Σερραϊκὰ Χρο- νικὰ Β'* (1957) 174 - 176.
Περὶ τοῦ θανάτου τοῦ καπετὰν Μητρούση Γκογκολάκη. Δημοσ. ἐν σχετικὸν ἄσμα μετὰ μουσικῆς καταγραφῆς του εἰς εὐρωπαϊκὴν γραφὴν ὑπὸ Π. Κ α - β α κ ο π ο ὄ λ ο υ .
339. **Μπίκος Ἀθ.**, Ἑλληνικοὶ χοροί. Ἀνάλυσις κινήσεων. *Χορογράφημα. Μουσική. Τρίπολις 1960, 8ον, σελ. 136. Ἔκδ. Β', Ἀθήναι 1969, 8ον, σελ. 167.*
Ἐν σελ. 95 - 98 α' ἔκδ. καὶ 119 - 20 β' ἔκδ. περὶ τοῦ χοροῦ τῆς Γερακίνας τῆς περιοχῆς Νιγρίτης. (Χορογραφία, μουσική καταγραφή, ἄσμα).
340. **Παπαχρηστὸς Βασ.**, Ἑλληνικοὶ χοροί. Ἀθήναι 1960, 8ον, σελ. 202.
Ἐν σελ. 47 - 48 χορογραφία τοῦ χοροῦ τῆς Γερακίνας, ἐκ τῆς περιοχῆς Νιγρίτης.
341. **Καρακάσης Στ.**, Λαογραφικὴ [μουσική] ἀποστολὴ εἰς περιοχὴν Παγγαίου, 4 Αὐγ. - 2 Σεπτ. 1961. *ΚΑ χφον ἀρ. 2393, 8ον, σ. 281.*
Ἠχογραφημένα ἄσματα καὶ ἐκ Κορμίστης καὶ Πρώτης.
342. — Μουσική ἀποστολὴ εἰς τὴν περιφέρειαν Παγγαίου Μακεδονίας, 4 Αὐγ. - 2 Σεπτ. 1961. *Ἐπ ΚΑ ΙΓ' - ΙΔ' (1960 - 61) 421 - 30.*
Πληροφορίαι καὶ διὰ Κορμίσταν καὶ Πρώτην (βλ. προηγ. λ.).
343. **Χαλέμης Θεοφ.**, Ἠχογραφημένα ἄσματα, 1965. *ΚΑ χφον ἀρ. 2972, 4ον, σελ. 66.*
63 ἠχογραφημένα ἄσματα τοῦ Νέου Σουλίου.
344. **Καρακάσης Στ.**, Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν λαϊκῶν μουσικῶν ὀργάνων. (Ὀργανολογικὴ καὶ λαογραφικὴ μελέτη). *Ἐπ ΚΑ ΙΗ' - ΙΘ' (1965 - 1966) 41 - 70.*
Ἐν σελ. 53 πληροφορίαι ἐκ Μικροῦ Σουλίου διὰ τὸ μουσικὸν ὄργανον «γκαβάλλ».
345. **Τζεμαῖλας Γ.**, Ἐνας ἥρωσ τῶν Σερρῶν. Καπετὰν Μητρούσης. *Μακεδ Ζωή*, τεύχ. 14 (Ἰούλ. 1967), σ. 41.
Πλὴν τῶν ἱστορικῶν στοιχείων δημοσ. καὶ ἐν ἄσμα μετὰ τῆς μουσικῆς του καταγραφῆς εἰς εὐρωπ. μουσ. γραφὴν.
346. **Σπυριδάκης Γεώργ. Κ., Περιστερῆς Σπυρ. Δ.**, Ἑλληνικὰ δημοτικὰ τραγούδια, τόμ. Γ' (Μουσικὴ Ἐκλογή). Ἐν Ἀθήναις 1968, 8ον,

σελ. 437. (Δημοσ. Κέντρον Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἀρ. 10).

Δημοσ. ἡ μουσικὴ καταγραφή καὶ τὸ κείμενον ᾠμάτων καὶ ἀπὸ τὰ χωρία : Ἀγριανή (σ. 177), Ἀναστασία 179, 395), Μελενικίτσι (322), Ροδολεῖβος (180).

347. **Καρακάσης Στ.**, Ἑλληνικὰ μουσικὰ ὄργανα. Ἀρχαῖα - βυζαντινὰ - σύγχρονα. Μὲ 136 εἰκόνες. Ἀθήνα 1970, 8ον, σελ. 214.
 Ὁ συγγρ. δημοσ. πλείστας πληροφορίας καὶ ἐκ τῆς περιοχῆς Σερρῶν, ἐξ ἧς προέρχονται καὶ αἱ εἰκόνες ὑπ' ἀριθμ. : 85 (Κάτω Ὀρεινῆς), 91 (Ν. Σουλίου), 94 (Κορυμίστας), 106 (Ἀγίας Ἐλένης), 109 (Ἐλαιῶνος), 127 καὶ 129 (Ἀγίας Ἐλένης).
- 347α. **Ἀδαμοπούλου Εὐγενία**, Μουσικὴ ἐκ Κάτω Μητροσίου Σερρῶν, 1971. ΚΑ χφον ἀρ. 3663, 8ον, σελ. 24.
 19 ἠχογραφ. ᾠματα.

Δ') Κοινωνικὸς βίος.

1. Οἱ κύριοι σταθμοὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Γέννησις, γάμος, τελευτή.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 41. 43. 45. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 56. 60. 63. 64. 65. 66. 67. 70. 72. 74. 76. 77. 78. 83. 85. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 105. 108. 109. 110. 113. 114. 115. 116. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 127. 128. 129. 131α. 132. 134. 202. 208. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 229. 230. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 443. 244. 245. 246. 248. 249. 252. 253. 254. 255. 256. 256α. 257. 279].

348. **Κουμουτσίδης Παν.**, Πραγματεία λαογραφικοῦ ὕλικου, Δημοτικοῦ Σχολείου Ἀγκίστρου, 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2064, 4ον, σελ. 5.
 Εἰς λογοτεχν. ἀπόδοσιν τὸ θέμα «Γάμος στὸ χωριό».
349. **Μπίτσικας Γ.**, Γαμήλια καὶ νεκρικὰ ἔθιμα ἐκ Καμαρωτοῦ Σιντικῆς, 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2045, 4ον, σελ. 16 + 5.
350. **Νικολάου Εὐαγγελία**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα Χορτεροῦ Σιντικῆς, 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2050, 8ον, σελ. 19 + 14.
 Εἰδήσεις περὶ γάμου καὶ τελευτῆς.
351. **Λουκάτος Δημ. Σ.**, Ὁ σύζυγος εἰς τὰ κατὰ τὴν γέννησιν ἔθιμα καὶ λαογραφικαὶ ἐνδείξεις περὶ ἀρρενολογείας. Ἐπ ΚΑ Η' (1953 - 1954) 124 - 68.
 Πληροφορίαι καὶ ἐκ Καπνοφύτου (σ. 148, 154) καὶ Σερρῶν (σ. 158).
352. **Χονδρὸς Δημ.**, Γάμος στὰς Σέρρας, γύρω στὸ 1900. Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β' (1957) 206 - 208.
 Δημοσ. προσέτι καὶ ἡ μουσικὴ καταγραφή μιᾶς γαμηλίου μελωδίας.
353. **Χατζάκης Μεν.**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Βαρικοῦ Βισαλτίας, 1964. ΚΑ χφον ἀρ. 2897, 4ον, σελ. 105 - 108.

Ειδήσεις περί παιδίου, γάμου, τελευτῆς.

- 353α. **Δευτεραῖος Ἄγγ.**, Γαμήλιοι ἄρτοι. Ἐπ ΚΑ Κ' - ΚΑ' (1967-68) 151 - 170.
Ἐν σελ. 163 δημ. εἰκὼν γαμηλίων ἄρτων ἐκ Μελενικιτισίου.
354. **Νέμτσας Ἴω.**, Λαογραφικὴ συλλογὴ ἐκ τοῦ χωρίου Χαρωπὸν Σερρών, 1970. Σπουδ Λαογρ Π Α χφον ἀρ. 1139, 8ον, σελ. 24.
Ἔθιμα γάμου.
- 354α. **Καφταντζῆς Γ.**, Ὁ γάμος στὴν Τοπόλιανη [Χρυσόν]. Πνευμ Ἐπαρχία Α' (1971), τεῦχ. 1, σ. 6 - 11.
Περιγραφή εἰς τὸ τοπικὸν γλωσσικὸν ἰδίωμα, μετὰ σχετικοῦ λεξιλογίου καὶ 3 ἀσμάτων.

2. Θρησκευτικὴ ζωὴ. Λαϊκὴ λατρεία.

- [Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 34. 38. 39. 40. 43. 46. 48. 52. 54. 58. 59. 60. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 70. 71. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 105. 108. 110. 112. 115. 116. 120. 121. 122. 125. 127. 128. 129. 139. 131. 131α. 132. 133. 134. 135—193. 195. 196—221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 232. 233. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 245. 246. 247. 248. 249. 251. 252. 253. 253α. 255. 256. 256α. 335. 336. 337].
355. **Πολίτης Ν. Γ.**, Μαντικαὶ τελεταὶ πρὸς πρόκλησιν μαντικῶν ὄνειρων περὶ γάμου. *Λαογραφία Γ'* (1911) 3 - 50. (=Λαογραφικὰ Σύμμεικτα Γ', σ. 105 - 144).
Ἐν σελ. 37 (138) περὶ λατρευτ. ἐθίμου Μ. Παρασκευῆς ἐν Σέρραις.
356. — Πυρομαντεία καὶ ἔμπυροσκοπία παρὰ τῷ καθ' ἡμᾶς λαῷ. *Λαογραφία Γ'* (1912) 345 - 357. (=Λαογραφικὰ Σύμμεικτα Γ', σ. 148 - 162).
Ἐν σελ. 351 (154·55) περὶ λατρευτικοῦ ἐθίμου κατὰ τὴν Πρωτοχρονιὰν εἰς Ροδολεῖβος.
357. **Καψάλης Γεράσ.**, Λαογραφικὰ ἐκ Μακεδονίας. *Λαογραφία ΣΤ'* (1918) 452 - 537.
Ἐν σελ. 470 κ. ἀ. περὶ ἀγυρμού τῶν παίδων κατὰ τὴν Πρωτοχρονιὰν (Σοῦρβα) ἐν Σέρραις.
358. **Γανώσης Β.**, Ἀγῶνες [ἐν Νιγρίτῃ]. *Λαογραφία Η'* (1921-25) 220 - 221.
Τέλεισις ἀγῶνων ἐν Νιγρίτῃ κατὰ τὴν τοπικὴν πανήγυριν τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ.
359. * **Τριανταφυλλίδου Ἄννα**, Τὸ χασήλι τοῦ Ἐπιτάφιου. *Παιδικὴ Ζωή*, τεῦχ. 38, Μάιος 1929, σ. 600.
Λογοτεχνικὴ ἀπόδοσις τοῦ λατρευτικοῦ ἐθίμου (βλ. κατωτ. λ. ἀρ. 380).
360. **Δεληγιάννης Β.**, Τ'ς μπάμπως ἢ μέρα. Ἀρχ Θε Θησ Γ' (1936 - 37) 196 - 200.

- Περὶ τῆς τελέσεως τοῦ ἑθίμου εἰς τὸ χωρίον Ἐμπέλοι Νιγρίτης, ὑπὸ προσφύγων ἐκ Σταχτοχωρίου Ἀγχιάλου.
361. **Καπιστριᾶς Ἰ.**, Ἀναστενάρια [εἰς Ἀγίαν Ἑλένην Σερρών]. Ἀρχ Θεολογικῆς Ἰατρικῆς Β' (1945 - 46) 233 - 235.
362. **Καπιστριᾶς Σωτ.**, Τ' Ἀναστενάρια στὸ πανηγύρι τῆς Ἀγίας Ἑλένης Σερρών. Ἀρχ Θεολογικῆς Ἰατρικῆς Β' (1947 - 48) 348 - 350.
363. **Γεωργιάδης Θεόδ.**, Ζητήματα Ἑλληνικῆς Λαογραφίας εἰς τὸ χωρίον Ἄνω Πορροία, 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2049, 4ον, σελ. 11.
364. **Κόντης Δημ.**, Ζητήματα Ἑλληνικῆς Λαογραφίας ἐκ Μοναστηρακίου Σιντικῆς, 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2057, 4ον, σελ. 9.
365. **Διβρῆ Ἐλευθερία**, Ἐθιμα λαμβάνοντα χώραν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Λαζάρου [εἰς Σέμαλτον Σερρών], 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2118, 4ον, σελ. 19 - 20.
366. **Παπαχριστοδούλου Πολ.**, Τ' Ἀναστενάρια 1954 [εἰς Ἀγίαν Ἑλένην Σερρών]. Ἀρχ Θεολογικῆς Ἰατρικῆς Β' (1954) 305 - 315.
367. **Πατσαρίζης Ἰω.**, Ζητήματα Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2054, 4ον, σελ. 10.
Εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας ἐκ Σιδηροκάστρου.
368. **Ρωμαῖος Κ.**, Ἀναστενάρια. Ἡ μουσική, τὸ «ἐγκάλεσμα», ὁ χορός. Ἀρχ Θεολογικῆς Ἰατρικῆς Β' (1954) 316 - 326.
369. — Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὰ Ἀναστενάρια τοῦ 1955. Ἀρχ Θεολογικῆς Ἰατρικῆς Β' (1955) 367 - 371.
370. **Σεργίδης Π.**, Ἀναστενάρια καὶ ἀναστενάρηδες μέσω τοῦ κινηματογραφικοῦ φακοῦ. Ἀρχ Θεολογικῆς Ἰατρικῆς Β' (1955) 379 - 382.
371. **Τσοῦρκας Κ. - Κυριακίδης Στ.**, Ἡ ἀποκριὰ στὸ Βογατσικό. Μακεδονικὰ Γ' (1953 - 55) 382 - 402.
Ἐν σελ. 384 - 386 περιγραφή τῶν ἀπόκριων εἰς Πεντάπολιν Σερρών γενομένη ὑπὸ Ἀ. Κ α σ α μ ά κ η. (Μεταμφιέσεις, λατρευτικαὶ πυραὶ, μιμητικὸς χορός, μαντικὴ κ. ἄ.).
372. **Γορούβας Ν.**, Ἡθνη, ἔθιμα καὶ τραγούδια τῶν Σερρών. Σερραϊκὰ Γράμματα Α' (1956), τεύχ. 4, σ. 137 - 140.
Περὶ τῆς πανηγύρεως τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἐν Πενταπόλει. Δημοσ. καὶ 2 ἄσματα ἐκ τῆς αὐτῆς κόμης.
373. **Καβακόπουλος Π.**, Ἡ τρίτη ἡμέρα τῶν Ἀναστεναρίων στὴν Ἀγ. Ἑλένη Σερρών. Ἀρχ Θεολογικῆς Ἰατρικῆς Β' (1956) 282 - 299.
374. **Μέγας Γ. Α.**, Ἑλληνικαὶ ἑορταὶ καὶ ἔθιμα τῆς λαϊκῆς λατρείας. Ἀθήναι 1956, 8ον, σελ. 256 + πίν. η'.

- Ειδήσεις λαϊκ. λατρείας και ἐκ τῆς περιοχῆς Σερρών. (Βλ. και λ. ἀρ. 382).
375. **(Παπαχριστοδούλου Πολ.)**. Τ' Ἀναστενάρια τοῦ 1956 [εἰς Ἀγίαν Ἑλένην Σερρών]. Ἀρχ Θε Θεσ ΚΑ' (1956) 300 - 304.
376. **Μανουσόπουλος Ἀθ.**, Σκιαγράφημα τοῦ νομοῦ Σερρών. *Γῆ Σερρών* (1957) 125 - 139.
Ἐν σελ. 136 περὶ Ἀναστεναρίων εἰς Ἀγίαν Ἑλένην.
377. **Πέτροβιτς Ναυ. Ἐμμ.**, Λαογραφικά σύμμεικτα τῶν Σερρών. *Σερραϊκά Χρονικά Β'* (1957) 153 - 155.
Ἀπόκρεω (σ. 153 - 154). Χάσκα (σ. 154 - 55). Οἱ Ἀδώνιδος κῆποι τῶν Σερρών. Τὸ Χασήλι (σ. 155).
378. **Τζουνῆς Τρ.**, Τὰ Βρεξούδια Ἀν. Θράκης. Μία σελίδα παλαιότητας λαϊκῆς ἐορτῆς και πανηγυριοῦ. Ἀρχ Θε Θεσ ΚΒ' (1957) 237 - 270.
Περὶ τῆς συνεχίσεως τοῦ ἐθίμου εἰς Μονοκκλησιὰν Σερρών («Γυναικοκρατία»).
379. **Τίγκας Ἀν.**, Ὁ Κλήδονας. *Σερραϊκά Γράμματα Β'* (1957), ἀρ. 17-18, σ. 138 - 141.
380. **Τριανταφυλλίδου Ἄννα**, [Δύο λαογραφικά διηγήματα :] I. Χάσκα. II. Τὸ χασήλι τοῦ Ἐπιταφίου. *Σερραϊκά Χρονικά Β'* (1957) 156-159.
Λογοτεχνική περιγραφή λατρευτικῶν ἐθίμων. Ἀναδημοσιεύονται ἐκ τοῦ περιοδ. «Παιδικὴ Ζωή», ἀρ. 37 και 38, Μάιος 1929, σ. 580, 600. Τὸ «χασήλι τοῦ Ἐπιταφίου» ἀναδημοσιεύεται και εἰς *Σερραϊκά Χρονικά Ε'* (1970) 661 - 662 (βλ. ἀν. λ. ἀρ. 359).
381. **Καλτσιῆς Ἄγγ.**, Λαογραφικά Νιγρίτης. Τὸ πανηγύρι τοῦ Ἀι-Θωμά. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1958, σ. 285 - 288.
Δημοσ. και 2 ἄσματα.
382. **Megas George A.**, *Greek Calendar customs. Athens 1958, 8ον, σελ. 159 + pl. XXIV.*
Βλ. ἀνωτέρω λ. ὑπ' ἀριθμ. 374.
383. **Χρησιδης Χρ.**, Λαογραφικά Σερρών. Ἡ πανήγυρις τῆς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1959, σ. 159 - 160.
384. **Θρακιώτης Κ.**, Ἡ γιορτὴ τῆς Μπάμπως. Ἐνα παράξενο Θρακικὸ ἔθιμο ποῦ ξεκινάει ἀπὸ τὴ Διονυσιακὴ λατρεία. Ἀρχ Θεσ Θεσ ΚΣΤ' (1961) 347 - 350.
Περὶ τοῦ ἐθίμου τῆς «Γυναικοκρατίας», τελουμένου νῦν ἐν Μονοκκλησιᾷ.
385. **Μέγας Γ. Ἀ.**, Ἀναστενάρια και ἔθιμα τῆς Τυρινῆς Δευτέρας εἰς τὸ Κωστή και τὰ πέριξ αὐτοῦ χωρία τῆς Ἀνατολ. Θράκης. *Λαογραφία ΙΘ'* (1960 - 61) 472 - 534 + πίν. ΙΓ' - ΙΣΤ'.
Ἀναγραφή τῆς βιβλιογραφίας περὶ Ἀναστεναρίων και εὐετηρικῶν Θρακικῶν

έθιμων, τὰ ὁποῖα τελοῦνται σήμερον εἰς Ἁγίαν Ἑλένην Σερρών, δημοσίευσαις εἰδήσεων ἐξ ἰδίας συλλογῆς καὶ ἐκ συλλογῶν Βουλγάρων ἐρευνητῶν καὶ συζήτησις τῶν σχετικῶν γνωμῶν τοῦ καθηγ. Μ. Arnaudoff καὶ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Κ. Ρωμαίου. (Βλ. καὶ λ. ὑπ' ἀρ. 390).

386. **Χρησιδης Χρ.**, Λαογραφικὰ Σερρών. Στὸ πανηγύρι τῆς Λιόκαλης. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1961, σ. 253 - 256.

387. **Δασκαλόπουλος Θ.**, Ἕνα παράξενο ἔθιμο τῆς Θράκης μεταφυτεμένον στὴ Μακεδονία. *Ἀρχ Θερακ Θεσ ΚΖ'* (1962) 353 - 357.
Περὶ τοῦ ἔθιμου τῆς «Γυναικοκρατίας» εἰς Μονοκκλησιὰν κατὰ τὴν 8ην Ἰανουαρίου.

388. **Κακούρη Κατερίνα Ἰ.**, Πληροφορίαι περὶ τοῦ Καλόγερου τῶν Κωστιανῶν, τοῦ Χούχευτου τοῦ Μπροβίδου καὶ τῶν Ἀναστεναρίων τῶν Κωστιανῶν. Ἐν Ἀθήναις 10 Ἀπριλίου 1962. *ΚΑ* χφον ἀρ. 2400, 8ον + 4ον, σελ. 41.

Αἱ πλεῖσται πληροφορίαι προέρχονται παρὰ κατοίκων νῦν τῆς περιοχῆς Σερρών, ἀναφέρονται δὲ καὶ εἰς τὴν συνέχισιν τῶν Ἀναστεναρίων καὶ τοῦ Καλόγερου εἰς Ἁγίαν Ἑλένην. (Βλ. καὶ λ. ἀρ. 393, 399).

389. **Καφτανιζῆς Γ.**, Σέρραι : ἡ πολύπαθη Μακεδονικὴ πολιτεία. *Πειραϊκὴ - Πατραϊκὴ*, ἔτ. 8, ἀρ. 80 (1962), σ. 23 - 25.
Ἀπὸ τὴν λαογραφία τῶν Σερρών : Ἀπόκριες. Ἀναστενάρια. Τὰ Βρεξοῦδια. Τὸ χορτάρι τοῦ Χριστοῦ. Τὸ πανηγύρι τῆς Λιόκαλης.

390. **Μέγας Γ. Ἀ.**, Τὰ Ἀναστενάρια τοῦ 1962 εἰς τὴν Ἁγίαν Ἑλένην τῶν Σερρών. *Λαογραφία Κ'* (1962) 552 - 557 + πίν. ΙΣΤ' ἐκτὸς κειμ. Συμπλήρωσις ἐξ αὐτοψίας τῆς περιγραφῆς καὶ τῶν σημειώσεων προηγουμένης πραγματείας ὑπὸ τοῦ συγγραφ. (βλ. ἀνωτ. λ. ὑπ' ἀριθμ. 385) καὶ καταγραφή τῶν μελωδιῶν ὑπὸ τοῦ μουσικολόγου Σ π. Π ε ρ ι σ τ ε ρ η.

391. **Παπακωνσταντίνου Θ.**, Μία παράξενη γιορτὴ στὴ Μονοκκλησιὰ. *Ἀρχ Θερακ Θεσ ΚΖ'* (1962) 350 - 353.
Τὸ ἔθιμον τῆς «Γυναικοκρατίας» εἰς Μονοκκλησιὰν.

392. **Στυκ.**, Τὰ Βρεξοῦδια. *Ἀρχ Θερακ Θεσ ΚΖ'* (1962) 357 - 358.
Σχετίζεται πρὸς τὸ ἔθιμον τῆς «Γυναικοκρατίας» εἰς Μονοκκλησιὰν.

393. **Κακούρη Κατερίνα Ἰ.**, Διονυσιακά. Ἐκ τῆς σημερινῆς λατρείας τῶν Θερακῶν. Ἀθήναι 1963, 8ον, σελ. XX + 244 + 63 εἰκ. ἐκτὸς κειμ. + 1 χάρτ.
Περὶ «Ἀναστεναρίων» καὶ «Καλόγερον» καὶ τῆς συνεχίσεως ἀμφοτέρων εἰς Ἁγίαν Ἑλένην. (Βλ. καὶ λ. 399).

394. **Πλάτανος Βασ.**, Ἑλληνικὰ λαϊκὰ πανηγύρια. *Ξυλογραφίαι Πάλλη Κοψίδη*. Ἀθήνα 1963, 8ον, σελ. 128.
Ἐν σελ. 81-96 λογοτεχνικὴ περιγραφή τῶν Ἀναστεναρίων εἰς Ἁγίαν Ἑλένην.

395. **Σπυριδάκης Γ. Κ.**, Περιγραφή τῆς τελετῆς τῶν Ἀναστεναρίων εἰς Ἀγίαν Ἑλένην Σερρῶν τὴν 21 καὶ 22 Μαΐου 1963. *ΚΑ* χφον ἄρ. 2742, 4ον, σελ. 17.
396. **Φασουλᾶ Παρασκευή**, Λαογραφικά ἐξ Ἀγίας Ἑλένης Σερρῶν, 1963. *ΚΑ* χφον ἄρ. 2743, 4ον, σελ. 8.
Περιέχει καὶ 4 λατρευτικὰ ἄσματα.
397. **Παπαναγιώτης Παν., Τσιγκουνάκη Κυριακή**, Λαογραφικὸν ὕλικὸν Φλαμπούρου Βισαλτίας, 1964. *ΚΑ* χφον ἄρ. 2897₃₀, 4ον, σελ. 538 - 542.
398. **Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν.**, Λαϊκαὶ παραστάσεις (Καλόγερος) τὴν Δευτέραν τῆς Τυρινῆς εἰς Ἀγίαν Ἑλένην Σερρῶν. Λαογραφικὴ ἔρευνα ἀπὸ 26 Φεβρ. - 4 Μαρτ. 1965. *ΚΑ* χφον ἄρ. 2938, 8ον, σελ. 87.
Περιγραφή γενομένης κινήματογρ. τοῦ ἐθίμου, λατρευτικὰ ἔθιμα, ἠχογραφήσεις 11, φωτογρ. 9.
- 398α. **Θρύλος Ἀλκῆς (Οὐράνη Ἑλένη)**, Οἱ Ἀναστεναρήδες. Δεύτερη συνάντησις, τὴν Ἀγία Ἑλένη. Ἐφ. Ἐλευθερία Ἀθηνῶν, 12.6.1965, σ. 1,5.
399. **Kakouri Katerina I.**, *Dionysiaka. Aspects of the popular Thracian religion of to-day. Athens (1965)*, 8ον, σελ. XIX + 174 + 63 εἰκ. ἐκτὸς κειμ.
Βλ. ἀνωτέρω λ. ὑπ' ἄρ. 393.
400. **Παρασκευαΐδης Μ.**, Ἡ Λαογραφία διὰ κινήματογραφικῶν ταινιῶν ὑποβοηθεῖ τὴν κατανόησιν τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ. Ἐφημ. *Καθημερινή* Ἀθηνῶν, 30.1.1966, σ. 9 - 10.
Πραγματεύεται καὶ περὶ τοῦ λαϊκοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς Νέον Σούλι καὶ περὶ τοῦ ἐθίμου τοῦ «Καλόγερος» εἰς Ἀγίαν Ἑλένην κατὰ τὴν Δευτέραν τῆς Τυρινῆς.
401. **Ἀραμπαιζῆς Δ.**, Πῶς γιορτάζεται ἡ πρώτη τοῦ ἔτους εἰς τὴν Πεντάπολιν Σερρῶν. Ἀνάμεσα σὲ 2 Πρωτοχρονιές. *Μακεδ Ζωή*, τεύχ. 8 (Ἰαν. 1967), σ. 42.
Λογοτεχνικὴ περιγραφή τοπικῶν λατρευτικῶν ἐθίμων.
402. **Κοκολίδης Δ.**, Λαογραφικά Μακεδονίας, 1967. *ΚΑ* χφον ἄρ. 8184, 8ον, σελ. 4.
Πυραὶ κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Τυρινῆς εἰς Πρώτην, προσέτι μία παράδοσις ἐκ Ροδολείβους.
403. **Papatassos Ch.**, An ancient custom in Greece. If women took over what would the world be like? *Κόικος* 18 (1967), τεύχ. 195, παράρτ., σ. 4 - 5.
Περὶ τοῦ ἐθίμου τῆς «Γυναικοκρατίας» εἰς Μονοκκλησιάν. Ἀναφέρεται ἐσφαλμένως ὡς ἡμερομηνία τελέσεως ἀντὶ τῆς 8ης ἢ 11ης Ἰανουαρίου.

404. **Σαμσάρης Δημ.**, Ἐνα ἀρχαῖο ἔθιμο ποῦ ἐπιζῆ στὴν Μονοκκλησιὰ Σερρών. Γυναικοκρατία. *Μακεδ Ζωή*, τεύχ. 8 (Ἰαν. 1967), σ. 16 - 18.
405. **Σπυριδάκης Γ. Κ.**, *Σημειώσεις ἐκ παραδόσεων τοῦ μαθήματος τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας. Τεύχ. Β'*, Ἀθῆναι 1967, 8ον, σελ. 149 - 295. Ἐν σελ. 234 - 35 περὶ ἐθίμου ἐν Σέρροις κατὰ τὴν Μ. Παρασκευὴν ἐνθυμίζοντος τοὺς «κήπους τοῦ Ἀδώνιδος».
406. **Χιόνης Κων.**, Πρωτοχρονιάτικα ἔθιμα εἰς τὴν Μακεδονίαν. *Μακεδ Ζωή*, τεύχ. 8 (Ἰαν. 1967), σ. 12 - 14. Ἐθιμα καὶ ἐκ Σερρών.
407. ***Ἀραμπατζῆς Δημ.**, Πενταπολιώτικη Πρωτοχρονιά. Ἐφ. *Πανσερραϊκὴ Σερρών*, 1.1.1968. (= *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε'*, 1970, σ. 756 - 758). Λογοτεχνικὴ περιγραφὴ μὲ παρεμβολὴν λαογραφικῶν στοιχείων.
408. **Τσιντάρη Φρειδερίκη**, Καταγραφὴ λαογραφικῶν στοιχείων Ἀγγίστης Σερρών κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τεσσαρακοστῆς, 1968. *Σπουδὴ Λαογρ Π Α* χφον ἀρ. 499, 8ον, σελ. 14.
409. **Θ(εοδωρίδης) Τρ.**, Ἐνδιαφέρουσα ἐπιστημονικὴ διάλεξις. Ὁ Ἅγιος Γεώργιος εἰς τὰς λαϊκὰς παραδόσεις τῆς περιοχῆς τῶν Σερρών. Ἐφ. *Προσφυγικὸς Κόσμος* Ἀθηνῶν, 6.1.1968, σ. 2. Ἀναφέρεται εἰς διάλεξιν τοῦ καθηγητοῦ Γ. Κ. Σπυριδάκη τὴν 7ην Μαΐου 1968 εἰς τὴν Ἑταιρείαν Φίλων τοῦ Λαοῦ περὶ τοῦ λαϊκοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς Νέον Σούλι, μετὰ προβολῆς τῆς κινηματογραφῆσεως τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ ἔτους 1965 ὑπὸ Γ. Ν. Αϊκατερινίδου.
410. Γυναικοκρατία εἰς Μονοκκλησιὰν καὶ Νέαν Πέτραν [Σερρών]. Ἐφ. *Μακεδονία Θεσσαλονίκης*, 9.1.1969, σ. 1, 3.
- 410α. Θηλυκὴ 24ωρη παντοκρατορία στὴ Μονοκκλησιὰ. Ἐφ. *Βραδυνὴ Ἀθηνῶν*, 9.1.1969, σ. 3. Περὶ τῆς τελέσεως τοῦ γνωστοῦ ἐθίμου τῆς «Γυναικοκρατίας».
411. **Κοντογιάννης Γ.**, Μιὰ πολύτιμη «κινηματογραφημένη» συλλογὴ ἐθίμων. Ἐφ. *Βῆμα* Ἀθηνῶν, 30.3.69, σ. 4. Ἀναφέρει καὶ περὶ τοῦ λαϊκοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς Ν. Σούλι.
412. — Ἐνα πανάρχαιο ἔθιμο διατηρεῖται στὶς Σέρρες. Ἐφ. *Βῆμα* Ἀθηνῶν, 11.4.1969, σ. 5. Περὶ τῆς τοποθετήσεως πρὸ τῶν οἰκιῶν κατὰ τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου πινακίων μὲ βλαστήσαντας σπόρους («χασήλια»). Τὸ ἔθιμον ἐνθυμίζει τοὺς «κήπους τοῦ Ἀδώνιδος» κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.
413. — Πασχαλινὰ ἔθιμα τοῦ λαοῦ μας. Ἐφ. *Βῆμα* Ἀθηνῶν, 13.4.1969, σ. 4.

Ἀναφέρεται καὶ περὶ τῆς περιφορᾶς εἰκόνων εἰς Κάτω Ὀρεινὴν κατὰ τὴν Πέμπτην τῆς Διακαινησίμου.

- 413α. **Κουρέτας Δ.**, *Τὰ Ἀναστενάρια. Ψυχοφυσιολογικὴ ἐρμηνεία. Ἀνάπτυπον ἐκ τοῦ περ. «Ἱατρικὰ Χρονικά», τ. 9, τεύχ. 79, Ἰούλ. 1969, σελ. 614 - 20. Ἀθήναι 1969, 8ον, σελ. 7.*
414. **Κωτσοπούλου Μαρία**, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου ἐκ τῆς πόλεως Νιγρίτης ν. Σερρῶν, 1969. *Σπουδ Λαογρ Π Α* χφον ἄρ. 966, 8ον, σελ. 25.
Λατρευτικά ἔθιμα.
415. Λαογραφικὰ στοιχεῖα κοινοτήτων Ἀγίας Ἑλένης καὶ Μονοκκλησιᾶς Σερρῶν, 1969. *ΚΑ* χφον ἄρ. 3412, 4ον, σελ. 8.
Περιεχ.: α) Βασικὰ στοιχεῖα τῆς λατρείας τῶν Ἀναστεναρίων κοινότητος Ἀγίας Ἑλένης καὶ περιγραφή τῆς τελετῆς (σ. 1 - 5). β) Περὶ τοῦ εἰς Μονοκκλησιᾶν ἔθιμου τῆς Γυναικοκρατίας (σ. 6 - 8).
416. **Μπακάλης Λουκ.**, Ἀπὸ τὴν περιοχὴ Ἄνω Καμήλας Σερρῶν. Ἔθιμα τοῦ Μαρτίου. Σύγκρισις μὲ τὰ ἀντίστοιχα ἀρχαῖα ἔθιμα. *Μακεδ Ζωή*, τεύχ. 34 (Μάρτ. 1969), σ. 51 - 52.
Γίνεται λόγος κυρίως περὶ τοῦ κατὰ τὴν 1ην Μαρτίου ἔθιμου τοῦ «Χελιδονίσματο.» τοῦ σχετικοῦ ἄσματος παρατίθεται καὶ ἡ μουσικὴ καταγραφή ὑπὸ τοῦ συγγραφέως.
- 416α. **Ξένου - Βενάρδου Ἀλίκη**, Ὁ Καλόγερος καὶ ὁ Καρνάβαλος. *Περιοδ. Γυναίκα*, ἄρ. 498 (1969), σ. 30 - 32.
Περὶ τοῦ ἔθιμου τοῦ Καλόγερου κατὰ τὴν Τυρινὴν Δευτέραν εἰς Ἀγίαν Ἑλένην.
417. **Πετραλιᾶ Φανή**, Ζῆ ἢ κυρούλα, ἢ Μπάμπω; Ἀνατομία ἑνὸς ἔθιμου. *Περιοδ. «Γυναίκα»*, ἄρ. 497 (1969), σ. 9 - 10, 12.
Περὶ τοῦ ἔθιμου τῆς Γυναικοκρατίας εἰς Μονοκκλησιᾶν Σερρῶν.
418. **Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν.**, Ὁ ἑορτασμός τοῦ Ἀγίου Γεωργίου εἰς Νέον Σούλι Σερρῶν. *Σερραϊκὰ Χρονικά Ε'* (1970) 129 - 148.
Μελετᾶται τὸ ἔθιμον, δημοσιεύεται δὲ καὶ ἡ μουσικὴ καταγραφή 5 ἄσμάτων γενομένη ὑπὸ Σπ. Περιστέρη.
419. Ἀρχίζουσι τὰ ἀναστενάρια. Τὸ ἀπόγευμα ἢ πυροβολασία εἰς Λαγκαδᾶν καὶ Ἀγίαν Ἑλένην. Ἐφ. *Μακεδονία Θεσσαλονίκης*, 21.5.1970, σ. 3.
420. ... Μатаιωθήκε ἡ πυροβολασία στὴν Ἀγία Ἑλένη Σερρῶν. Ὁ μητροπολίτης δὲν ἐπέτρεψε νὰ παραλάβουν τίς εἰκόνες. Ἐφ. *Μακεδονία Θεσσαλονίκης*, 22.5.1970, σ. 1, 3.
- 420α. **Anthony Anne**, *Greece - Hut and highrise. Athens 1971, 8ον, σελ. 372.*

- Ἐν σελ. 173 - 185 γίνεται λόγος διὰ τὰ «Βρεξούδια» («Γυναικοκρατία») εἰς Μονοκκλησιὰν Σερρών.
421. Στὸν Λαγκαδᾶ, τὴν Ἁγία Ἐλένη καὶ τὴν Μαυρολεύκη. 31 «ἀναστεινά-
ρηδες» χόρευαν στὴ φωτιά. Ἐφ. *Μακεδονία* Θεσσαλονίκης, 22.5.1971,
σ. 1, 4, 7.
Εἰς σελ. 4, 7 περὶ τῆς τελετῆς εἰς Ἁγίαν Ἐλένην.
422. *Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν.*, Τὸ τραγούδι τῆς δρακοντοκτονίας τοῦ
Ἁγίου Γεωργίου. *Ἀμάλθεια*, ἔτ. Β' (1971), ἀρ. 6, σ. 129 - 135.
Ἐν σελ. 135 μνεῖα τοῦ λαϊκοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου εἰς Ν. Σούλι.
- 422α. *Ξένου - Βενάρδου Ἀλίη*, Ἕνας ὀλοζώντανος Ἁγ. Γιώργης... Ἕνα
περίεργο ἔθιμο στὸ Νέο Σούλι Σερρών. Περιοδ. *Πάνθεον*, ἀρ. 489
(1972), σ. 15, 130.
Περὶ τῆς λαϊκῆς πανηγύρεως τοῦ Ἁγ. Γεωργίου εἰς Ν. Σούλι.
- 422β. *Παντελίδης Βαγγ.*, Ἕνα πανάρχαιο ἔθιμο στὸ Νέο Σούλι Σερρών.
Ἐφ. Ἁγ. Γιώργης νικά τὸν δράκο καὶ σώζει τὴν βασιλοπούλα. Ἐφ.
Ἑλληνικός Βορρᾶς Θεσσαλονίκης, 25.4.1972, σ. 7, 11.
- 422γ. *Χαλέμης Θεοφ.*, Ἀρχαῖον ἔθιμον εἰς τὸ Νέον Σούλι Σερρών. Ἐφ. Ἁγ.
Γιώργης νικά τὸν δράκο. *Μακεδ. Ζωή*, τεύχ. 71 (Ἄπρ. 1972), σ. 27-30.
(= *Τοῦ αὐτοῦ*, Ἡ πανήγυρις τοῦ Νέου Σουλίου κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ
Ἁγίου Γεωργίου. Ἐφ. *Πρόσδος* Σερρών, 19, 20, 21.4.1972).
- 422δ. Ἕνα παλαιὸ θρησκευτικὸ ἔθιμο στὸ Νέο Σούλι. Ἐφ. Ἁγ. Γεώργιος
νικά τὸ δράκο καὶ σώζει τὴν βασιλοπούλα. Ἐφ. *Πρόσδος* Σερρών,
5, 6, 8.5.1973.
- 422ε. Τὴν προσεχῆ Δευτέρα 5ην Μαρτίου 1973 εἰς τὴν κοινότητα Ἁγίας
Ἐλένης θὰ λάβῃ χώραν τὸ πανάρχαιον Θρακικὸν ἔθιμον τοῦ «Καλό-
γερου». Ἐφ. *Πρόσδος* Σερρών, 28 Φεβρ. 1973, σ. 1. [Δημοσ. καὶ τὸ
πρῶτον μέρος ἄρθρ. περὶ τοῦ ἔθιμου ὑπὸ *Ἁγ. Ρέκλου*]. — Παρου-
σία τοῦ κ. Νομάρχου, λοιπῶν ἀρχῶν, ἐκπροσώπου τοῦ τηλεοπτικοῦ δι-
κτύου καὶ ἄλλων ἐκπροσώπων, ἐτελέσθη χθὲς εἰς Ἁγίαν Ἐλένην τὸ
πανάρχαιον ἔθιμον «Ἁγ. Καλόγερος». Αὐτόθι, 6 Μαρτ. 1973, σ. 1.

3. Κοινωνικὴ Ζωή.

Κοινωνικὴ ὀργάνωσις. Λαϊκὸν δίκαιον.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 37. 38. 40. 41. 47. 48. 49. 50. 51. 53. 56. 59. 60.
63. 69. 73. 75. 78. 84. 90. 91. 94. 96. 98. 99. 102. 115. 117. 123. 128. 129.
130. 131. 134. 194. 195. 208. 222. 223. 224. 227. 229. 230. 237. 242. 245. 246.
248. 249. 250. 251. 253. 257. 457].

423. ***Θεοδωρίδης Ί.**, 'Ο ἐν Σέρραις Μακεδονικὸς Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος. "Ἐκθεσις πεπραγμένων. "Ἔτος Γ' (1872 - 73). 'Ἐν Κων/πόλει 1873, 8ον, σελ. 32 + 1 πίν.
424. Σέρραι. Φάρος Ἀνατολῆς 1901, σ. 295 - 298.
Γενικαὶ πληροφορίες περὶ Σερρῶν, κυρίως δὲ περὶ κοινωνικῆς ὀργανώσεως. («Γενικὴ Συνέλευσις ἐξ 24 ἐντίμων πολιτῶν», σ. 297).
425. **Ἀγγέλου - Βλάχου Ἑλλη**, Ἡ παιδεία εἰς τὰς τουρκοκρατούμενας Σέρρας. 'Ἐν Ἀθήναις 1935, 8ον, σελ. 55.
426. **Λαζάρου Γάιος**, Ζητήματα τοῦ λαϊκοῦ δικαίου ἐκ Μελενίκου. 'Ἐν Σιδηροκάστρω 1937. ΚΑ χφον ἀρ. 1107, σελ. 4.
427. **Μέξας Βαλέριος**, Ὁ Μητροπολίτης Σερρῶν Γρηγόριος (Φορτσυνιάδης) καὶ τὸ ἀλληλοδιδασκικὸν Σχολεῖον Σερρῶν. Μακεδ Ἡμερολόγιον 1937, σ. 283 - 288.
428. (**Σφενδόνης Ν.**), Δύο πολύτιμα χειρόγραφα διὰ τὴν Λαογραφίαν τῆς Μακεδονίας. Μακεδ Ἡμερολόγιον 1937, σ. 257 - 270.
Δημοσ. ἐν προικοσύμφωνον τοῦ 1870 καὶ ἐν πωλητήριον συμβόλαιον τοῦ 1850, ἀμφότερα ἐκ Σερρῶν. Προσέτι λεξιλόγιον καὶ τοπωνύμια τινα. (Πρβλ. ἀρθρ. ἀρ. 437α).
429. **Πέννας Π.**, Τὸ Κοινὸν Μελενίκου καὶ τὸ σύστημα διοικήσεώς του. Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ὀργανώσεως τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἐπὶ τουρκοκρατίας. Ἀθήναι 1946, 8ον, σελ. 46. (Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων).
Κρίσις: *Ἐφ. «Καθημερινή» Ἀθηνῶν, 13.6.1947 (Φ. Μιχαλόπουλος).
430. **Ζαχαρῆς Δημ.**, Λαογραφικὰ ἐκ Πλατανακίων Σιντικῆς, 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2062, 4ον, σελ. 5.
Κοινωνικὴ ὀργάνωσις, λαϊκὸν δίκαιον.
431. **Καροῦνζος Ἰω.**, Λαογραφικὴ ἔρευνα τοῦ χωρίου Καπνοφύτου Σιντικῆς, 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2058, 4ον, σελ. 15.
Περιέχει κυρίως εἰδήσεις κοινωνικῆς ὀργανώσεως.
432. **Παπᾶς Νικ.**, Λαογραφικὰ στοιχεῖα ἐκ Σχιστολίθου Σιντικῆς, 1954. ΚΑ χφον ἀρ. 2051, 4ον, σελ. 8.
Περιέχει κυρίως εἰδήσεις κοινωνικῆς ὀργανώσεως.
433. **Πέννας Π.**, Ἐριδες περὶ τὴν κοινοτικὴν ὀργάνωσιν τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς ἐν Σέρραις Ἐξαρχίας τῶν Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης καὶ Σερβίων καὶ Κοζάνης (1891 - 1892). Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β' (1957) 5 - 66.
434. **Γκίνης Δημ. Σ.**, Περίγραμμα Ἱστορίας τοῦ Μεταβυζαντινοῦ Δικαίου. (Πραγματεῖαι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τόμ. 26). 'Ἐν Ἀθήναις 1966, 8ον μέγα, σελ. 422.

- Ἐνδιαφ. τὰ λήμματα ὑπ' ἀριθμ. 108, 109 (πρακτικά γενικῆς συναθροίσεως πολιτῶν Σερρών) καὶ 639 (πρακτικὸν συνελεύσεως κατοίκων Μελενίκου).
435. **Σαμσάρης Δημ.**, Τὸ ἐμπόριο στὶς Σέρρες στὰ χρόνια τῆς τουρκοκρατίας. *Μακεδ Ζωή*, τεύχ. 11 (Ἄπρ. 1967), σ. 24 - 26, τεύχ. 12 (Μάιος 1967), σ. 19 - 21.
436. **Πέτροβιτς Νατ. Ἐμμ.**, Ἅγιος Γεώργιος ὁ Κρουονερίτης Σερρών. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε'* (1970) 203 - 222.
Ἐν σ. 208 - 209 ἔν δωρητήριον.
437. **Σαμσάρης Δημ. Κ.**, Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς κοινότητος Ἐμμανουήλ Παππᾶ. *Σέρραι 1970*, δον, σελ. 86.
Εἰδήσεις κοινοτικῆς ὀργανώσεως.
- 437α. **Νικολάου Νικ.**, Ἡ πρώτη γνωστὴ διάνοιξη ὁδοῦ στὰς Σέρρας τὸν περασμένο αἰῶνα. *Πνευμ Ἐπαρχία Α'* (1971), ἀρ. 3 - 4, σ. 81 - 84.
Δημοσ. μετὰ σχετικῶν σχολίων καὶ ἑνὸς πίνακος (περιοχὴ Ἀγ. Βλαχέρνας Σερρών) ἐν πωλητήριον συμβόλαιον τοῦ 1850. (Πρβλ. ἀρθρ. ἀρ. 428).
- 437β. **Γιομπλάκης Α.**, Τὸ Γυμνάσιον Σερρών φυτώριον τοῦ Ἐθνους ἐπὶ 250 χρόνια. *Μακεδ Ζωή*, τεύχ. 83 (1973), σ. 26 - 27, 40.

4. Παιδικὴ ζωὴ. Παιδιά.

- [Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 41. 43. 47. 48. 49. 50. 53. 65. 75. 89. 95. 97. 99. 101. 102. 105. 115. 122. 127. 131. 132. 223. 224. 225. 227. 228. 230. 234. 236. 238. 240. 242. 243. 244. 246. 247. 248. 249. 251. 253. 257].
438. **Brewster P.**, *Ταρσούλη Γεωργία*, (μετάφρασις), Ἑλληνικὰ νηματοπαίγνια. *Ἐπ Κλ Ε'* (1945 - 49) 115 - 125. [Ἀυτόθι, σ. 101—114, τὸ κείμενον ἀγγλιστί].
Ἐν σελ. 121 καὶ 122 πληροφοροίαι ἐκ Νιγηρίτης.
439. **Πέτροβιτς Νατ. Ἐμμ.**, Πετροπόλεμος 1911. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β'* (1957) 141 - 45. [=Ἀυτόθι Ε', 1970, 615 - 20].
Περιγραφή τῆς παιδιᾶς εἰς τὴν τοπικὴν σερραϊκὴν διάλεκτον.

II. Γ Λ Ω Σ Σ Α

Α') Γενικὰ καὶ σύμμεικτα.

440. **Κ(αλαβακίδης) Δ(ημήτριος), Μ(ελενίκιος), Φυλλάδιον** περιέχον ἀπλοελληνοκωμανικῶς διαλόγους, καὶ λέξεις περιεργότερας ἐρανοσθὲν εἰς χρῆσιν τῶν ἀρχαρίων ἀμφοτέρων τῶν γλωσσῶν ὑπὸ —. Ἐκδοσις πρώτη. Ἐν Μελενίκω. Ἐκ τῆς τυπογραφίας Δημητρίου Καλαβακίδου. 1839, 16ον, σελ. 32.
441. **Τσικόπουλος Ἰω.**, Μελέτη περὶ τοῦ λεξικοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς δημώδους

- γλώσσης. *Ἀρχεῖα τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Γλώσσης ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ Συλλόγου «Κοραῆ», τ. Α'.* Ἐν Ἀθήναις 1892, 8ον, σελ. 50.
Ἐνδιαφέρει καὶ τὴν παροῦσαν βιβλιογραφίαν.
442. *Μακεδνὸς Ἀμύντωρ (Δραγούμης Στέφ.)*, Ἡ πεδιάς τῶν Σερρῶν καὶ ἡ πόλις Βαρακλῆ - Τζιουμαγιά. *Μακεδ' Ἡμερολόγιον Α'* (1908) 257-264. Πλὴν τῆς λοιπῆς ὕλης δημοσιεύονται καὶ τοπωνύμια τινὰ ὡς καὶ τινες τοπικαὶ λέξεις ἀρχαίας καταγωγῆς.
443. *Παπαδόπουλος Ἄνθ. Ἀ.*, *Γραμματικὴ τῶν βορείων ιδιωμάτων τῆς Νέας ἑλληνικῆς γλώσσης.* Ἐν Ἀθήναις 1926, 8ον, σελ. 128.
444. *Σπανδωνίδης Π.*, *Μελένικος. . . Θεσσαλονίκη 1930 . . .* [Βλ. ἀν. λ. ὑπ' ἀρ. 41].
Ἐνδιαφ. γλωσσολογικῶς τὸ Ε' μέρος, σελ. 129 - 179, ἔνθα δημοσιεύεται μελέτη περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ιδιώματος τοῦ Μελενίκου μετὰ ιδιωματικοῦ λεξιλογίου.
445. *Ἀνδριώτης Ν.*, Ἡ ἔρευνα τῶν γλωσσικῶν ιδιωμάτων τῆς Μακεδονίας. *Μακεδ' Ἡμερολόγιον* 1949, σ. 170 - 76.
446. — Οἱ ἀρχαῖοι τοῦ σημερινοῦ γλωσσικοῦ ιδιώματος τῆς Μακεδονίας. *Μακεδ' Ἡμερολόγιον* 1953, σ. 101 - 108.
447. *Πέτροβιτς Νατ. Ἐμμ.*, Σερραϊκὴ διάλεκτος. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β'* (1957) 139 - 141.
448. — Διάλεκτος Σερρῶν. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Δ'* (1963) 47 - 80.
Περιεχ. : Τὸ ἱστορικὸν τῶν διαλέκτων (σ. 47 - 51). Α'. Ἡ διάλεκτος τῶν Σερρῶν (51 - 55). Γλωσσικὴ ἐπίδρασις τῶν κατακτητῶν ἐπὶ τῆς Σερραϊκῆς διαλέκτου (55 - 57). Β' Διάλεκτος Μελενίκου (57 - 59). Γλωσσάριον λέξεων ἐκ τῆς Τουρκικῆς τῆς διαλέκτου Σερρῶν (76 - 89). Βιβλιογραφία (90).
449. *Κοντοσόπουλος Νικέλ.*, Γλωσσικὸν ὕλικὸν ἐκ τοῦ νομοῦ Σερρῶν. (Ἀποστολὴ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν). Σεπτέμβριος 1968. *Ἱστορ Λεξ χφον* ἀρ. 903, 8ον, σελ. 116.
Ποικίλον γλωσσικὸν ὕλικὸν ἐκ Νιγρίτης, Σερρῶν, Πρώτης, Ἀλιστράτης καὶ παρὰ προσφύγων ἐκ Μελενίκου. Περιέχονται ἐν αὐτῷ προσέτι καὶ 5 ἄσματα ἐκ Νιγρίτης.
- Β') Ὀνόματα (κύρια, ἐπώνυμα, παρωνύμια κλπ.).**
- [Βλ. καὶ τὸ λ. ὑπ' ἀριθμ. 37. 39. 41. 46. 59. 61. 62. 69. 75. 78. 80. 87. 91. 94. 194. 240α. 246. 449. 254].
450. Μία πτυχὴ τῆς Μακεδονικῆς Γῆς. Α' Ἡ παράδοξος πόλις Μελενίκον. *Μακεδ' Ἡμερολ Α'* (1908) 121 - 126.
Ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως καὶ τινὰ οἰκογενειακὰ ὀνόματα.
451. *Σιράτης Εὐάγγ.*, *Ἱστορία τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν...* Ἐν Κων/πόλει 1909. [Βλ. ἀν. λ. ὑπ' ἀρ. 8].

- Ἐν σελ. 96 - 104 : «Κατάλογος Φιλομούσων Συνδρομητῶν».
452. Οἱ εὐεργέται καὶ δωρηταὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Σερρών. *Μακεδ Ἡμερολ Β'* (1909) 142 - 144.
453. **Σάρρος Δ. Μ.**, Τὰ ὀνόματα τῶν μηνῶν. *Λαογραφία Β'* (1910) 698 - 699.
Δημῶδεις ὀνομασίαι καὶ ἐκ τῆς βιβλιογραφ. περιοχῆς.
454. **Κυριακίδης Στ.**, Παρατηρήσεις περὶ τῶν νεοελληνικῶν βαπτιστικῶν ὀνομάτων. *Λαογραφία Ε'* (1915) 333 - 360.
Πλεῖστα παραδείγματα καὶ ἐκ τῆς βιβλιογραφ. περιοχῆς.
455. **Κουκουλῆς Φ.**, Ἁγίων ἐπίθετα. *Ἡμ Μεγ Ἑλλ* 1931, σ. 387 - 402.
Ἐν σελ. 390 περὶ ὀνόμ. Ἁγιάς Δεχούσας ἐν Σέρραις.
456. **Χρηστομάνου - Καλίνσκη Λιλίκα**, Οἱ ἐκ Μελενίκου Χρηστομάνοι. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Α'* (1953) 186 - 208.
457. **Πέννας Π. Θ.**, Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Μελενίκου. Ὁ Ἀναστάσιος Παλλατίδης καὶ τὰ χειρόγραφα του. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Β'* (1957) 67 - 125.
Πλὴν τῆς ἱστορ. ὕλης δημοσ. ἐν σελ. 94 ὀνόματα βαπτ. καὶ ἐπών., ἐν δὲ σελ. 124 - 5 μία διαθήκη.
458. **Λαούργδας Βασ. - Πέννας Π.**, Ὁ Μακεδονικὸς ἀγὼν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Σερρῶν κατὰ τὸ 1907... *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Γ'* (1959) 5 - 143.
Ἐν σελ. 32 - 35 καὶ ἀλλαγῶν κύρια ὀνόματα. (Βλ. καὶ λ. 482).
459. **Σπανδωνίδου Εἰρήνη**, Τὸ Ἑλληνικώτατο Βυζαντινὸ Μελένικο. *Ἡώς*, ἀρ. 63 - 65 (1962), σ. 99 - 101.
Πλὴν τῶν ἱστορικῶν στοιχείων δημοσ. πληροφ. περὶ τοῦ τύπου τοῦ ὀνόματος, ἐπίσης δὲ καὶ οἰκογενειακὰ ὀνόματα.
460. **Βαγιακάκος Δικ. Β.**, Σχεδίασμα περὶ τῶν τοπωνυμικῶν καὶ ἀνθρωπωνυμικῶν σπουδῶν ἐν Ἑλλάδι (1833 - 1962). *Ἀθηνᾶ* 67 (1963 - 64) 145 - 369. [Β' μέρος].
Ἀνθρωπωνυμικαὶ μελέται Μακεδονίας : σελ. 285 - 287. (Βλ. καὶ λ. ἀρ. 485).
461. **Βασδραβέλλης Ι.**, Διάφοροι οἰκογένειαι τῶν Σερρῶν, Μελενίκου καὶ Μοναστηρίου Ρίλας κατὰ τὸ ἔτος 1824. *Μακεδονικὰ Ζ'* (1966 - 67) 369 - 373.
462. **Μονιζαλᾶς Πέτρο.**, ...Μελενοικον. *Μακεδ Ζωή*, τεύχ. 10 (Μάρτ. 1967), σ. 15 - 17.
Πλὴν τῆς ἱστορικῆς ὕλης ἀναφέρεται καὶ περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως καὶ ἀναγράφεται καὶ ἀριθμὸς κυρίων ὀνομάτων.
463. **Βαγιακάκος Δικ. Β.**, Νεοελληνικῶν τινῶν ἐπωνύμων ἔτυμολογία. *Ἀθηνᾶ* 70 (1968) 146 - 178.

Παραδείγματα και ἐκ τῆς βιβλιογρ. περιοχῆς.

464. **Βλάχος Θεόδ.**, Κατάλογος οἰκογενειῶν τῆς πόλεως Μελενίκου, αἱ ὁποῖαι ἐγκατέλειψαν τὴν πόλιν των, τὸν Αὐγούστον τοῦ 1913, κατόπιν τῆς συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ Σιδηρόκαστρον τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε'* (1970) 123 - 128.
465. **Θεοδωρίδης Τρ.**, Συμβολὴ εἰς τὸ ἀνατολικομακεδονικὸν ἀρχοντολόγιον. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε'* (1970) 267 - 299. [Καὶ ἀνάτυπον, Ἀθήναι 1969, 8ον, σελ. 36].
Κρίσεις: Πειραϊκὴ - Πατραϊκὴ, ἔτ. 16, ἀρ. 151 (1970), σ. 71 (Τ. Δόξας).
Μακεδ. Ζωή, τεύχ. 38 (Ἰούλ. 1969), σ. 44 (Ι. Κ. Χασιώτης).
Βιβλιογρ. σημ.: Ἑλληνικά 22 (1969) 511 (Ι. Κ. Χ[ασιώτης]).
466. **Κοιταμανίδης Στ.**, Σύγχρονοι λογοτέχνη καὶ πνευματικοὶ ἄνθρωποι τῶν Σερρῶν. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Ε'* (1970) 355 - 783.
Κρίσεις: Ἐφ. «Ἀπογευματινὴ» Ἀθηνῶν, 25.12.1970, σ. 6 (Ἀγγ. Φουριώτης). Μακεδ. Ζωή, τεύχ. 55 (Δεκ. 1970), σ. 39 (Γ. Ζωογραφάκης). Ν. Ἑστία 88 (1970) 895 (Π. Γλέζος).

Γ') Τοπωνύμια.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 2α. 31. 36. 37. 38. 40. 41. 62. 65. 66. 69. 73. 75. 78. 79. 81. 84. 87. 91. 94. 96. 194. 231. 246. 250. 252. 251. 318. 428. 442. 449. 450. 459. 462].

467. **Χρυσόχοδς Μ.**, Αἱ Τοῦμπα. *Ἐπετηρ Παρνασσοῦ 1* (1896) 9 - 17.
Ἐν σ. 16 περὶ τύμβου καλουμένου «λόφος τῶν Ἀλωπέκων», παρὰ τὴν Ἀμφίπολιν.
468. — Γεωγραφικὰ σημειώματα: α') Ἀμφίπολις, β') Ἡτῶν μετὰ πίνακος. *Ἐπετηρ Παρνασσοῦ 2* (1898) 261 - 264.
469. Σέρραι. Μακεδ *Ἡμερολ Α'* (1908) 254 — 256.
470. **Στιβαρδς Γ.**, Δεμίρ Ἰσάριον. Μακεδ *Ἡμερολ Γ'* (1910), 213 - 216.
471. **Βαβλαμίδης Λ.**, Ἀλιστράτη. Μακεδ *Ἡμερολ Δ'* (1911) 179 - 185.
472. **Τσικόπουλος Ἰ.**, Αἱ Σερραϊκαὶ ἔξοχαί. Μακεδ *Ἡμερολ Δ'* (1911), 97 - 106.
473. ***Χατζῆς Α.**, Ἀμφίπολις ποταμός. *Ἐπιστημ. Ἠχώ 12* (1925) 75 - 78.
474. **Ἀμαντος Κων.**, Μόνουκος. Ἑλληνικά Α' (1928) 404 - 5.
(Μνεία τοῦ ὀνόματος Μενοίκιον ἢ Μενοικεύς· βλ. κατωτ. τὸ ὑπ' ἀρ. 491 λ.).
475. ***Κυριακίδης Στ.**, Τὸ Σδραβίκιον τοῦ Στρυμόνος καὶ ὁ παρὰ τὸ Ὄστροβον τοῦ Μαρμαρίου θάνατος τοῦ Γεωργίου τοῦ Μανιάκη. *Ἐπιστ. Ἐπετ. Φιλοσ. Σχ. Παν/μίου Θ/κης 3* (1939) 520 - 524.

476. — Σημείωμα περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς Βυζαντινῆς πόλεως Μελενίκου. *Μακεδονικά Γ'* (1953 - 55) 404 - 407.
477. *Φόρης Βασ.*, Τὰ Σέρρας. Μία ἀπροσδόκητος ὀνομαστική. *Ν. Ἔστια* 57 (1955) 363 - 365.
478. *Θηλυκὸς Ἀστέρ.*, I. Νιγρίτα. Πόθεν ἡ ὀνομασία τῆς πόλεως. II. Σούρπα ἢ Σύρπα. Πόθεν ἡ ὀνομασία καὶ ταύτης. *Σερραϊκὰ Χρονικά Β'* (1957) 177 - 193.
479. *— Νιγρίτα. Ἐφ. Ἐλεύθερη Φωνὴ Σερρῶν, 29.7.1957.
Περὶ τῆς ὀνομασίας τῆς πόλεως.
480. *Πέτροβιτς Νατ. Ἐμμ.*, Σδραβῆκι, ἡ ἀρχαία Δράβησκος. *Σερραϊκὰ Χρονικά Β'* (1957) 129 - 36.— Βαρόσι. *Αὐτόθι*, σ. 136 - 38. [Βλ. καὶ λ. ἀρ. 483].
481. — «Τὰ Σέρρας». Μιὰ τεσσάρων αἰώνων ὀνομαστική. *Σερραϊκὰ Χρονικά Β'* (1957) 147 - 52.
482. *Δαούρδας Βασ. - Πέννας Π.*, Ὁ Μακεδονικὸς ἀγὼν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Σερρῶν κατὰ τὸ 1907... *Σερραϊκὰ Χρονικά Γ'* (1959) 5 - 143.
Ἐν σελ. 133 - 137 τοπωνυμικὸς πίναξ. (Βλ. καὶ λ. ἀρ. 458).
483. *Πέτροβιτς Νατ. Ἐμμ.*, Βαρόσι. *Σερραϊκὰ Χρονικά Γ'* (1959) 281-87.
Συμπληρωματικὰ εἰς προγενέστερον ἄρθρον τοῦ συγγρ. (Βλ. ἀν. λ. ἀρ. 480).
484. Μία ὥραία πρωτοβουλία τοῦ Α' Γυμνασίου. Ἐκπαιδευτικαὶ ἐκδρομαὶ ἐν συνδυασμῶ μετ' ἀρχαιολογικὴν μελέτην Σερραϊκῶν τοπωνυμίων. Ἱστορικὴ ἔρευνα εἰς Νέον Σούλι. Ἐφ. *Πρόσδος Σερρῶν*, 16 καὶ 17.5.1961.
Ἐξέτασις τοπωνυμίων Ν. Σουλίου. (Πρβλ. λ. ἀρ. 490).
485. *Βαγιακάκος Δικ. Β.*, Σχεδιάσμα περὶ τῶν τοπωνυμικῶν καὶ ἀνθρωπωνυμικῶν σπουδῶν ἐν Ἑλλάδι (1833 - 1962). *Ἀθηνᾶ* 66 (1962) 301 - 424. [Α' μέρος].
Τοπωνυμικαὶ μελέται Μακεδονίας : σελ. 880 - 384. (Βλ. καὶ λ. ἀρ. 460).
486. *Γκισδαβίδης Ἀπόστ. Κ.*, Τὰ τοπωνύμια Χαλκιδικῆς καὶ Ἄν. Μακεδονίας. *Χρονικά Χαλκιδικῆς*, τεύχ. 3 (1962), σ. 72 - 73.
487. *Μαρασλῆς Στ.*, Πόθεν αἱ παλαιαὶ ὀνομασίαι τριῶν κωμοπόλεων τοῦ νομοῦ Σερρῶν. *Μακεδ Ἡμερολόγιον* 1962, σ. 228 - 240.
Α' Σουμπάσκιοι (νῦν Νέον Σούλι). Β' Σαρμουσακλή (νῦν Πεντάπολις). Γ' Βιτάστα (νῦν Κρηνίς). Αὐτόθι (σ. 240) καὶ περὶ τοῦ ὀνόματος Δαρνακοχώρια.
488. *Δαούρδας Βασ. - Πέννας Π. Θ.*, Ἀρχεῖον Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος Ἀλεξάνδρου Δαγκλῆ. I. Σημειώσεις καὶ ὁδηγία Δημοσθένους Φλωριᾶ. (Σημειώσεις, διὰ τὴν ἐν τῷ Σαντζακίῳ Σερρῶν γινομένην ἐθνικὴν ἐργασίαν). *Σερραϊκὰ Χρονικά Δ'* (1963) 5 [=97] - 144.
Ἐν σελ. 141 - 144 τοπωνυμικὸς πίναξ.

489. **Πέτροβιτς Νατ. Έμμ.**, 'Ολίγα τινὰ περὶ τῆς ὀνομασίας τοῦ χωρίου Σουμπάσκοιοι (νῦν Νέον Σούλι) τῶν Σερρῶν. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Δ'* (1963) 308.
490. **Τρυφερούλης Κ.**, 'Ιστοριοαρχαιολογικὰ Νέου Σουλίου. *Σερραϊκὰ Χρονικὰ Δ'* (1963) 305 - 307.
'Εξέτασις τοπωνυμίων Ν. Σουλίου. (Πρβλ. λ. ἀρ. 484).
491. **Ἀμαντος Κων. Ί.**, *Γλωσσικὰ μελετήματα. Ἐν Ἀθήναις 1964, 8ον, σελ. 608. (Σειρὰ διατριβῶν καὶ μελετημάτων περ. «Ἀθηνᾶ», ἀρ. 2).*
'Ἐν σελ.: 83, σημ. 1, περὶ τοῦ ὀνόματος Ἀλιστράτη· 302 περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ὄρους Μενοίκιον ἢ Μενοικεύς· 510 περὶ τοῦ τοπων. «Καλάδενδρα»· 527 περὶ τοῦ ὀνόμ. τοῦ Μελενίκου.
492. **Σαμσάρης Δ.**, Τὸ κάστρο τῶν Σερρῶν. *Μακεδ Ζωή*, τεῦχ. 4 (Σεπτ. 1966), σ. 22 - 23, τεῦχ. 6 (Νοέμβρ. 1966), σ. 48 - 49.
493. **Νικόδημος, Μητροπολίτης Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου**, 'Ο ἐν Ἀγίοις πατήρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ ἀπὸ ἐπισκόπου Ζιχνῶν. *Ἐκκλησία*, ἔτ. ΜΕ' (1968), ἀρ. 3, σ. 56 - 60, ἀρ. 4, 83 - 86.
'Ἐν σελ. 56, σημ. 1, περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ὄρους Μενοίκιον καὶ τοῦ χωρίου Καρλίκιοι, νῦν Χιονοχώριον· σελ. 58, σημ. 6, περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς Ν. Ζίχνης καὶ τοῦ τύπου «τὰ Σέρρας»· σελ. 60 περὶ τοῦ ὀνόμ. Συνοικία Καντακουζηνού· σελ. 85 περὶ τοῦ ὀνόμ. τῶν χωρίων Ἀναστασία, Θεός, Ἄγιον Πνεῦμα.
494. **Ἀβτζῆς Γεώργ. Κ.**, *Μακεδονικὰ τοπωνύμια. Τὸ Ροδολίβος καὶ ἄλλα τοπωνύμια. Ἱστορία - Γλωσσολογία - Μυθολογία. Ἀθῆναι 1969, 8ον, σελ. 24.*
495. — *Τὸ Παγγαῖον. Ἀθῆναι (1970), 8ον, σελ. 6.*
'Ἐτυμολογία Ροδολίβου.
496. **Ἀραμπατζῆς Παναγ.** Ἀθῆν., *Ἡ ἱστορία τῆς Δράμας. Α' Ἐτυμολογικά. Δραβησκός - Δράμα - Δραβήσκιος - Εἰκοσιφοίνισσα - Παγκαῖον. Ἀθῆναι 1971, 8ον, σελ. 21.*

Δ') Γ λ ω σ σ ά ρ ι α.

[Βλ. καὶ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 37. 226. 231. 240α. 254. 428. 442. 444. 448. 449].

497. **Παπαγεωργίου Π.**, Δύο δημῶδεις Μακεδονικαὶ λέξεις. *Ἀθηνᾶ 23* (1911) 92 - 95.
Περὶ τῆς λέξεως ἀνήγατο (γρ. : ἀνοίγατο) ἐν Σέρραις.
498. **Ἀποστολίδης Δ.**, Σκιαγράφημα τοῦ ἐν Μελενίκῳ τῆς Μακεδονίας λα-

- λουμένου γλωσσικοῦ ιδιώματος, 1913. *Ἱστορ Λεξ* χφον αρ. 60, 4ον, σελ. 59.
499. *Ἀποστόλου Ἀμαλία*, Λέξεις γλωσσικοῦ ιδιώματος ἐν χρήσει ἐν Μελενίκῳ, 1914. *Ἱστορ Λεξ* χφον αρ. 210, 4ον, σελ. 2.
500. *Σούρλας Εὐρ.*, Γλωσσολογικὸν δελτίον. (Συναγωγή λέξεων καὶ φράσεων αἰτινες εἶναι ἐν χρήσει ἐν τῇ περιφερείᾳ Νιγηρίτης καὶ δὴ εἰς τὸ χωρίον Τσερπίστα [Τερπνή]), 1922. *Ἱστορ Λεξ* χφον αρ. 353, 8ον, σελ. 9.
501. *Τσαουσάνης Στ.*, Γλωσσικὴ συλλογὴ ἐκ Σερρών, 1949. *Ἱστορ Λεξ* χφον αρ. 621, 8ον, σελ. 52.

Ε') Κυρίως ιδιωματικά κείμενα.

[Βλ. ἰδίᾳ τὰ λ. ὑπ' ἀριθμ. 305. 306. 310. 314. 327α. 354α. 439].

Α'. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΕΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΩΝ*

- Abbott G. F. 4, 17, 32, 279, 281, 282
 Ἀβραμίδης Γεώργ. 139
 Ἀβτζής Γεώργ. 494, 495
 Ἀγαθάγγελος Μάγνητος 3
 Ἀγγελάκης Χρ. 68
 Ἀγγελίδου Καλλιόπη 47
 Ἀγγέλου - Βλάχου Ἑλλη 425
 Ἀδαμίδης Ἀγγ. 69
 Ἀδαμόπουλος Ἰω. 98, 222
 Ἀδαμοπούλου Εὐγενία 223, 347α
 Ἀθανασιάδης Θεόφ. 11
 Ἀθανασιάδης Παράσχ. 140
 Ἀθανασιάδου Αἰκατερίνη 70
 : Ἀθηναῖος 13
 Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν. 23, 27, 31,
 63, 64, 65, 66, 67, 99, 131, 133,
 302β, 398, 409, 418, 422
 Ἀλεξανδρίδης Κάρ. 33
 Ἀλεξίου Κων. 71
 Ἀλεξίου Σ. 100
 Ἀλουπογιάννης Στ. 72
 Ἀμαντος Κ. 14α, 474, 491
 Ἀναγνωστίδης Ζαφ. 116
 Ἀναγνώστου Γεώργ. 101
 Ἀνδρεόπουλος Ἰω. 141
 Ἀνδριώτης Ν. 445, 446
 Anthony Anne 420α
 Ἀποστολίδης Δ. 498
 Ἀποστόλου Ἀμαλία 499
 Ἀραμπατζής Δημ. 117, 401, 407
 Ἀραμπατζής Παν. 496
 Ἀραμπατζίδης Ἡλ. 224
 Ἀρβανίτης Ἀνδρ. 7
 Ἀργυρός Ἀθ. 13α
 Ἀρχιμανδρίτης Ἰω. 102
 Ἀσημακόπουλος Ἡλ. 73
 Βαγιακάκος Δικ. Β. 460, 463, 485
 Βάιος Ἰω. 299
 Βακουφάρης Νικόλ. 225
 Βαυλαμίδης Λ. 471
 Βασδέκης Ἀπόστ. 226
 Βασδέκης Λεων. 142
 Βασδραβέλλης Ι. 461
 Βασικάρη Ἐλισάβετ 90
 Βέκιος Γεώργ. 227
 Βενέτης Ἀλέξ. 228
 Vlachos Th. βλ. Βλάχος Θεόδ.
 Βλάχος Θεόδ. 35, 464
 Βογιατζίδης Ἰω. 329
 Βουζούκας Ν. 318
 Βούλγαρης Χρ. 143
 Brewster P. 438
 Γανώσης Β. 358
 Γαρούφας Εὐάγγ. 144
 Γέρμανλης Γεώργ. 135
 Γερμανόπουλος Χρῆστ. 229
 Γεροδήμου Βασιλική 130
 Γεωργανόπουλος Παναγ. 145
 Γεωργιάδης Θεόδ. 363
 Γεωργιάδου Καλλιόπη 74
 Γιαζιτζῆ Παναγιώτα 131α
 Γιανναδάκης Κ. 48
 Γιαννακόπουλος Ζαφ. 146
 Γιαννακόπουλος Π. 49
 Γιαννούλης Κυρ. 147
 Γιαντσελίδης Περικλ. 230
 Γιάντσιος Συμ. 148
 Γιομπλάκης Α. 437β
 Γκαγκόπουλος Θεόφρ. 149
 Γκαριπῆς Μεν. 118
 Γκίνης Δημ. 434
 Γκιουζέλης Χρ. 150

* Οἱ ἀριθμοὶ παραπέμπουν εἰς τὰ λήμματα.

- Γκισδαβίδης Ἀπόστ. 59, 486
 Γκουγκούσης Μενέλ. 151
 Γκούντας Ἰω. 152
 Γλέζος Π. 466
 Γορούβας Ν. 231, 289, 309, 372
 Γούσιος Ἀστέρ. 277
 Γουσίου Ὀλγα 42, 43, 308
 Γριτσόπουλος Τάσ. 13

 Δαμάνης Δημ. 38
 Δασκαλόπουλος Θ. 387
 Δεινάκις Στυλ. 39
 Δελεόγλου Δημ. 153
 Δεληγιάννης Β. 360
 Δερλός Εὐστ. 136
 Δευτεραῖος Ἀγγ. 353α
 Δημοκίδης Ἀριστοτ. 35α
 Διαμαντόπουλος Χρ. 75
 Διδασκάλου Ἰφιγένεια 275, 302α
 Δόξας Τ. 465
 Δουμουχτῆς Νικ. 154
 Δραγούμης Στέφ. βλ. :Μακεδνός Ἀ-
     μύντωρ
 Δραγούμης Φίλ. 17
 Δραγώγιας Ἐμμ. 76
 Δρογαλᾶς Ἀθαν. 77

 Ζαχαρῆς Δημ. 430
 Ζερβός Ἐμμ. 155
 Ζωγραφάκης Γ. 466

 Θεμελῆς Ἰ. 326
 Θεοδοσιάδης Μιλτ. 156
 Θεοδοσόπουλος Παν. 157
 Θεοδωράκη Μαρία 76
 Θεοδωρίδης Ἰ. 423
 Θεοδωρίδης Τρ. 409, 465
 Θεοδωρίδου Κλεοπάτρα 107
 Θεοδωροπούλου Μαρία 78
 Θηλυκός Ἀστέρ. 16, 263, 276α, 291,
     293, 316, 323, 327α, 478, 479
 Θρακιώτης Κ. 384
 :Θρύλος Ἀλκῆς (Οὐράνη Ἐλένη) 398α
 Ἰλαρίων Σιναΐτης Κρῆς 36
 Ἰωαννίδης Βασ. 232
 Ἰωαννίδης Κυρ. 233
 Ἰωαννίδης Κων. 50

 Καβακζῆς Γεώργ. 158

 Καβακόπουλος Π. 61, 335, 336, 338,
     373
 Κακούρη Κατερίνα Ἰ. 388, 393, 399
 Κακούρη Κατερίνα βλ. Κακούρη Κα-
     τερίνα
 Καλαβακίδης Δημήτρ., Μελενίκιος 440
 Καλαμπαλίκας Νικόλ. 159
 Καλδάνης Δημ. 234
 Καλλιαρέκος Χρ. 160
 Καλτσίκης Ἀγγ. 381
 Καπιστρᾶς Ἰ. 361
 Καπιστρᾶς Σωτ. 362
 Καραγιάννης Κ. 79
 Καραγιαννίδης Παῦλ. 103, 161
 Καραγιαννίδης Χαράλ. 162
 Καραγιώργος Παν. 250
 Καρακᾶς Μιχ. 163
 Καρακάσης Σταῦρ. 341, 342, 344, 347
 Καρακολίδης Σωτ. 51
 Καραμιχαηλίδης Μ. 104, 164
 Καραταράκης Νικ. 235
 Καρανεβᾶτος Σ. 80
 Καρνοῦσκος Γεώργ. 105
 Καρούμπαλης Π. 81
 Καροῦνζος Ἰω. 431
 Καρούτης Δημ. 82
 Κασαμάκης Ἀ. 371
 Καταράκης Δημ. 119
 Κατσούλη Σοφία 236
 Κατσούλης Ἐμμ. 83
 Καφταντζῆς Γ. 29, 297, 324, 354α, 389
 Καψάλης Γεράσ. 357
 Κεραμόπουλλος Ἀντ. 273
 Κηπουρίδης Δημ. 84
 Κοκολιός Λ. 402
 Κόντης Δημ. 364
 Κοντογιάννης Γ. 411, 412, 413
 Κοντογιάννης Περ. 120
 Κοντοσόπουλος Νικόλ. 449
 Κοταμανίδης Στ. 26, 302γ, 466
 Κοτιώνης Ζ. 279, 281, 282
 Κοτσώνης Σπ. 165
 Κουκουλές Φαίδ. 45, 58, 271, 455
 Κουμουτσίδης Παν. 348
 Κουντιάδης Γαβριήλ 24, 40
 Κουρέτας Δ. 413α
 Κουσιάδης Γ. 337
 Κουστένης Ἀθ. 60, 134

- Κουστολίδης Θεόδ. 166
 Κυρβασίλης Θωμ. 85
 Κυριακίδης Στίλπ. 5, 41, 272, 294, 306, 312, 313, 321, 371, 454, 475, 476
 Κυριακίδου - Νέστορος "Άλκη 266, 267
 Kyriakidou - Nestoros Alke' βλ. Κυριακίδου - Νέστορος "Άλκη
 Κυριακού Κων. 167
 Κύρκος Κ. 327
 Κωνσταντινίδης Νικ. 395
 Κωνσταντινίδου Χρυσούλα 52
 Κωτσοπούλου Μαρία 414
- Λαζάρου Γάιος 426
 Λαμπριανίδης Βλαδίμ. 237
 Λάμπρος Σπ. 269, 328
 Λαούρδας Βασ. 458, 482, 488
 Λεοντής Θεμιστ. 168
 Λεοντίδης Χρήστ. 238
 Λιάος Γεώργ. 18, 264
 Λιβρηΐ 'Ελευθερία 365
 Λιόλια 'Ελένη 72
 Λιόλια Πασχαλίνα 86
 Λουκάτος Δημ. 307, 310α, 351
 Λώτης Δημ. 169
- Μαβίνης Σοφ. 170
 Μάγνητος 'Αγαθάγγελος, Μητροπολίτης· βλ. 'Αγαθάγγελος Μάγνητος
 :Μακεδνός 'Αμύντωρ (Δραγούμης Στέφ.) 442
 Μανδάλου Τασία 121
 Μανουσόπουλος 'Αθ. 376
 Μαραβελάκης Γεώργ. 239
 Μαρασλής Στ. 46, 288, 487
 Μαργαρός Λάμπρ. 171
 Μαργαρώνης 'Εμμ. 53
 Μασούτης Χρ. 87
 Μέγας Γεώργ. 'Α. 258, 295, 302, 374, 382, 385, 390
 Megas G.· βλ. Μέγας Γεώργ. 'Α.
 Μελλίδης Κων. 172, 240
 Μεντή Μαρία 93
 Μέξας Βαλέριος 427
 Μερλιέ Μέλπω 333
- Μέρμηγκας Δημ. 173
 Μερσινιά Πηνελόπη 257
 Μέρτζος Ν. 13
 Μερτίκας 'Αντ. 54
 Μεταλλινού 'Αγγελική 19
 Μιχαλόπουλος Φ. 13, 46, 429
 Μίχος Εύάγγ. 241
 Μοδιώτης 'Αθαν. 174
 Μοντζαλάς Πέτρ. 30, 462
 Μοσχόπουλος Νικηφ. 14
 Μόσχος Γεώργ. 175
 Μούντζιαρης 'Ιω. 88
 Μουταφίδης Γεώργ. 176, 242
 Μουτσόπουλος Ν. 260
 Μπάγκαλας Δημ. 177
 Μπακαλάκης Γ. 314
 Μπακάλης Λουκ. 100, 178, 416
 Μπακιρτζής Κων. 243
 Μπαξεβάνης Δημ. 244
 Μπαξεβάνης 'Ιω. 245
 Μπαξεβάνος Γ. 89
 Μπαρτζούδης Γεώργ. 90, 179
 Μπέγκος 'Αναστ. 240α
 Μπίκος 'Αθ. 339
 Μπίτσικας Γ. 349
 Μπομπότας Κων. 180
 Μπονιέρης 'Ιω. 181
 Μπούκαλης Γ. 274
 Μυρωνίδης 'Αναστ. 246
 Μυρωνίδης Θεοφ. 216
 Μυστακίδης Στ. 107, 182
- Νέμτσας 'Ιω. 354
 Νικόδημος, Μητροπολίτης Ζιχνών και Νευροκοπίου 493
 Νικολάου Εύαγγελία 350
 Νικολάου Νικ. 447α
 Νούνης Θεοδ. 183
 Νταχρής Παν. 122
- Ξένου - Βενάρδου 'Αλίκη 416α, 422α
- Οικονομίδης Δημ. Β. 319
 Ουράνη 'Ελένη· βλ. :Θρύλος "Άλκης
- Paillarés M. 6
 Παναγιωτίδης Δημ. 91
 Παναγιωτίδης Παν. 184

- Παναγιωτόπουλος Βασίλ. 247
 Παναγιώτου Σωτ. 108
 Παντελίδης Βαγγ. 422β
 Παπαγεωργίου Πέτρο. 37, 270, 312, 497
 Παπαδάκη Στυλιανή 120
 Παπαδημητρίου Γ. 78
 Παπαδημητρίου Δημ. 123
 Παπαδόπουλος *Ανθ. 443
 Παπαδόπουλος Εὐάγγ. 137
 Παπαδόπουλος Ἰω. 185
 Παπαδόπουλος Χρσ. 186
 Παπαδοπούλου Δέσποινα 109
 Παπαθανάσης Σπ. 187
 Παπαθανασίου Εὐάγγ. 187α
 Παπακωνσταντίνου Θ. 391
 Παπαμιχαήλ *Αννα 276
 Παπαμιχαλοπούλου Μαριάνθη 188
 Παπαναγιώτης Παν. 397
 Παπαναστασίου Ἰω. 110
 Παπᾶς Νικ. 432
 Παπαστεφάνου Νικ. 189, 248
 Papatassos Ch. 403
 Παπαχρήστος Βασ. 340
 Παπαχρήστου Δημ. 190
 Παπαχριστοδούλου Πολ. 366, 375
 Παπᾶς Σωτ. 111, 191
 Παπᾶς Χρ. 192
 Παρασκευαΐδης Μιλτ. 400
 Παραφεντίδου *Αλεξάνδρα 261
 Πασχαλέρη Μαρία 127
 Πασχαλίδης Μιλτ. 124
 Πατσαρίζης Ἰω. 367
 Παυλίδης Δαμ. 193
 Παχτικός Γ. 278
 Πέννας Πέτρο. Θ. 13, 25, 26, 28, 29,
 194, 284, 330, 331, 429, 433, 457,
 458, 482, 488
 Περιστερης Σπυρ. 133, 301, 346, 390,
 418
 Πετειναράκης Γεώργ. 112
 Πετραλιᾶ Φανή 417
 Πέτροβιτς Νατάλ. *Εμμ. 46, 61, 195,
 293, 310, 338, 377, 436, 439, 447,
 448, 480, 481, 483, 489
 Πετρόπουλος Δημ. Α. 295, 300
 Πέτσα *Ασπασία 55
 Πετσέλης Ματθ. 196
 Πέτσης Ἰω. 285
 Πεχλιβάνης Βασ. 197
 Πεχλιβανίδης Ἡλ. 92
 Πιέρρος Παν. 332
 Πλάτανος Βασ. 394
 Πλουμάκη Μαρία 125
 Πλουμάκης Γεώργ. 198
 Πολίτης Νικ. Γ. 10, 311, 322, 355,
 356
 Πουλακιδάκος Κ. 47
 Πούλιος Θωμ. 199
 Πούλιος Παν. 113
 Προῦντζος Χρ. 200
 Ρέκλος *Αν. 422ε
 Ρήγας Κων. 93
 Ρηφάκης Δημ. 201
 Ρούμτσιος Ἰορδ. 249
 Ρωμαῖος Κ. 368, 369
 Σαββίδης Δημ. 114
 Σαλτουρίδης Εὐστ. 138
 Σαμολαδάς Μαργαο. 202
 Σαμσάρης Δημ. 34, 250, 298, 401,
 435, 437, 492
 Σαρίγκολης Νικόδ. 203
 Σάρρος Δ. 453
 Σεγδίτσας Π. 370
 Σεραφειμίδης Γεώργ. 204
 Σιαψάλης Εὐάγγ. 251
 Σιούλας Ἰ. 283, 295
 Σιφάκης Δημ. 94
 Σιώπη *Αντιγόνη 95
 Σουγλές Ἰω. 205
 Σούλτης Χρ. 12
 Σούρλας Εὐρ. 500
 Σπανδωνίδης Π. 41, 280, 444
 Σπανδωνίδου Ειρήνη 20, 286, 459
 Σπασέγκος Γεώργ. 252
 Σπυριδάκης Γεώργ. Κ. 295, 301, 315,
 346, 395, 405, 409
 Σπυρίδης Βασ. 253
 Σταθόπουλος Παν. 56
 Σταματόπουλος Σιδέρης 206
 Σταυρίδης Ἰω. 206α
 Σταυρούλης Δημ. 207
 Στιβαρός Γ. 470
 Στιβαρός Ἰω. 115

- Στρατάκης Ν. 13
 Στράτης Εὐάγγ. 8, 451, 452
 Συγκολλίτης Σπ. 285
 Σφενδόνης Ν. 428
 Σχινᾶς Ὁρ. 305, 310α
- Ταρσούλη Γεωργία 438
 Τεκοΐδης Ἰω. 207α
 Τζανακάκης Γεώργ. 126
 Τζεμαΐλας Γ. 299, 345
 Τζιάτζιος Εὐάγγ. 13
 Τζιάτζιος Κων. 208
 Τζιβελόπουλος Ἀν. 127, 253α
 Τζουνῆς Τρ. 378
 Τίγκας Ἀν. 317, 379
 Τραϊανός Π. 334
 Τρέντσιος Θωμ. 209
 Τριανταφυλλίδου Ἀννα 359, 380
 Τρυφερούλης Κ. 490
 Τσαγκαλίδου-Κοκκίνου Ἐλπίς 254
 Τσαγκαράκη Ἐλένη 255
 Τσαουσάνης Στ. 501
 Τσέκος Χρ. 95
 Τσελεκίδης Δημ. 209α
 Τσέλιος Δ. 104
 Τσέλλης Κων. 57
 Τσιάγκας Θεοδ. 210
 Τσιάκας Γ. 2
 Τσιάκας Κων. 62
 Τσιαντῆς Βλάσ. 256
 Τσιγκουνάκη Κυριακή 397
 Τσικόπουλος Ἰω. 441, 472
 Τσιντάρη Φρειδερίκη 408
 Τσιταλίδης Δημ. 211
 Τσορτανίδης Παν. 128
 Τσουκαλᾶς Ἀ. 49
 Τσοῦρκας Κ. 371
- Φασουλᾶ Παρασκευῆ 396
 Φιλιππίδης Νικ. 1
- Φόρης Βασ. 477
 Φορμόζης Π. 15
 Φουριώτης Ἀγγ. 466
 Φυντακίδης Πολύβ. 256α
- Χαλβατσιώτης Γ. 96
 Χαλέμης Θεοφ. 343, 422γ
 Χαλκίδης Γρηγ. 212
 Χανδόλιας Βασ. 213
 Χαραλάμπους Λάζ. 214
 Χασιώτης Ι. 465
 Χατζάκης Μεν. 353
 Χατζῆ Καλοῦ Μαρία 9
 Χατζηευσταθίου Εὐρυδίκη 86
 Χατζηϊωάννου Στυλ. 215
 Χατζηκυπαρίδης Θεοχ. 216
 Χατζηκυριακοῦ Βασ. Γ. 5, 21
 Χατζηκυριακοῦ Γεώργ. 5, 22
 Χατζηπαναγιώτης Εὐστ. 97
 Χατζηπαναγιώτου Κων. 217
 Χατζηπαναγιώτου Νικόλ. 218
 Χατζῆς Ἀ. 473
 Χατζιδάκης Γ. Ν. 41
 Χατζόπουλος Δημ. 219
 Haussig Hans - Wilhelm 35
 Χιόνης Κων. 406
 Χονδρός Δ. 303, 352
 Χερτομάνης Βασίλ. 129
 Χρησίμου Στεργιανῆ 132
 Χρησιδῆς Νικ. 320
 Χρησιδῆς Χρ. 287, 383
 Χρηστομάνου - Καλίνσκη Λιλίκα 259,
 456
 Χρυσανθίδης Σάββας 220
 Χρυσός Στ. 13
 Χρυσοσχός Μ. 467, 468
- Ψάλτης Στέργ. 221
 Ψυχογιός Κ. 130

Β'. ΠΙΝΑΞ ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΟΣ

- *Αγγίστα Φυλλίδος 200, 407
 *Αγία *Ελένη Σεργῶν 23, 27, 31, 63,
 99, 131, 133, 335, 336, 347, 361,
 362, 366, 368, 369, 370, 373, 375,
 376, 385, 388, 390, 393, 394, 395,
 396, 398, 398α, 400, 415, 416α,
 419, 420, 421, 422ε
 *Αγία Παρασκευή Βισαλτίας 90, 179
 *Άγιον Πνεῦμα Σεργῶν 63, 154, 250, 493
 *Άγιος Δημήτριος Βισαλτίας 78
 *Άγιος Χριστόφορος Φυλλίδος 175, 208
 *Άγιου *Ιωάννου Προδρόμου Μονή· βλ.
 Μονή *Αγ. *Ιωάννου Προδρόμου
 *Αγιοχώριον Φυλλίδος 211, 257, 327
 *Αγκιστρον Σιντικῆς 205, 348
 *Αγριανή Φυλλίδος 31, 63, 131, 133,
 137, 301, 302β, 346
 *Αδελφικὸν Σεργῶν 70, 176, 225
 *Αδριανούπολις *Αν. Θράκης 258
 *Αηδονοχώριον Βισαλτίας 66, 87, 160
 *Ακραιτοχώριον Σιντικῆς 54, 155
 *Αλιστράτη Φυλλίδος 7, 9, 45, 64, 314,
 315, 449, 471, 491
 *Αλωπέκων λόφος 467
 *Αμμουδιά Σιντικῆς 106, 246
 *Άμπελοι Βισαλτίας 77, 360
 *Αμφίπολις 468
 *Αμφίπολις Φυλλίδος 215
 *Αναγέννησις Σεργῶν 118, 222
 *Αναστασία Φυλλίδος 63, 346, 493
 *Ανθή Βισαλτίας Σεργῶν 82
 *Ανω Βροντοῦ Σεργῶν 166
 *Ανω Καμήλα Σεργῶν 100, 232, 301, 416
 *Ανω Μητροῦσιον· βλ. Μητροῦσιον
 *Ανω *Ορεινή Σεργῶν 99, 199
 *Ανω Πορροία Σιντικῆς 53, 167, 264, 363
 *Ανω Χριστός· βλ. Χριστός
 *Αχινός Βισαλτίας 83, 172
 *Αχλαδοχώριον Σιντικῆς 48, 163
 Βαλτερόν Σιντικῆς 115, 220, 255
 Βαμβακιά Σεργῶν 121α, 245
 Βαμβακοῦσσα Σεργῶν 131α, 233
 Βαμβακόφυτον Σιντικῆς 23, 27, 66,
 99, 105, 249
 Βαρακλῆ - Τζιουμαγιά· βλ. *Ηράκλεια
 Βαρικὸν Βισαλτίας 353
 Βαρόσι Σεργῶν 483
 Βέγγη Βισαλτίας 86, 169
 Βισαλτίας ἐπαρχία 187α
 Βιτάστα· βλ. Κρηνίς
 Βογατσικὸν Καστορίας 371
 Βυρώνεια Σιντικῆς 47
 Γόνιμον Σιντικῆς 51, 135
 Γεφυρούδιον Σιντικῆς 101, 217, 228
 Δαρνακοχώρια 314, 324, 487
 Δασοχώριον Σεργῶν 122, 230
 Δάφνη Βισαλτίας 85, 158, 316
 Δεμίρ *Ισσάρ, Δεμίρ *Ισσάριον, Δεμίρ
 Χισάρ· βλ. Σιδηρόκαστρον
 Δημητρίτσιον Βισαλτίας 68, 304
 Δόμιρος Φυλλίδος 168, 325
 Δραβήσκιος 496
 Δραβήσκος Φυλλίδος 207α, 325
 Δράβησκος 480
 Δραβησκός 496
 Δράμα 496
 Εἰκοσιφοίνισσα, Εἰκοσιφοινίσσης Μονή·
 βλ. Μονή Εἰκοσιφοινίσσης
 *Ελαιὼν Σεργῶν 64, 152, 347
 *Εμμανουήλ Παππᾶς Σεργῶν 63, 131α,
 180, 261, 302, 437
 Εὐκαρπία Βισαλτίας 65, 81, 265
 Ζερβοχώριον Βισαλτίας 91
 Ζευγολατειὸν Σεργῶν 236
 Ζίχνη Φυλλίδος 14, 282, 493
 *Ηιὼν 468

- Ἡλιοκόμη Φυλλίδος 148
Ἡράκλεια Σερρῶν 7, 127, 161, 224, 253α, 442
- Θεοδώρειον Σιντικῆς 174
Θερμά Βισαλτίας 92
Θερμοπηγή Σιντικῆς 56
Θολός Φυλλίδος 221, 493
- Ἴβηρα Βισαλτίας 97, 184
- Καλά Δένδρα Σερρῶν 110, 178, 240
Καλάδενδρα 491
Καμαρωτὸν Σιντικῆς 209α, 349
Καντακουζηνοῦ συνοικία Σερρῶν 493
Καπνόφυτον Σιντικῆς 351, 431
Καρλίκοι· βλ. Χιονοχώριον
Καρπερή Σερρῶν 60, 134, 164
Καρυδοχώριον Σιντικῆς 50
Καστανοῦσσα Σιντικῆς 25, 165
Καστανοχώριον Βισαλτίας 192
Κάτω Καμήλα Σερρῶν 119, 196
Κάτω Μητρούση, Κάτω Μητρούσιον· βλ. Μητρούσιον
Κάτω Ὀρεινή Σερρῶν 27, 99, 153, 347, 413
Κάτω Πορρόια Σιντικῆς 49, 150
Κάτω Τζουμαϊά· βλ. Ἡράκλεια
Κάτω Χριστός· βλ. Χριστός
Κερκίνη Σιντικῆς 138
Κεφαλοχώριον Βισαλτίας 69
Κιούπ-κιοῖ· βλ. Πρώτη
Κοίμησις Σιντικῆς 112, 189, 206
Κορμίστα Φυλλίδος 64, 67, 341, 342, 347
Κοσφοινίσεως Μονή· βλ. Μονὴ Εἰκοσιφοινίσεως
Κουβούκλια Σερρῶν 206α, 242
Κουμαριά Σερρῶν 121, 227
Κρηνὶς Φυλλίδος 151, 487
Κρυσηγή Φυλλίδος 203
Κωνσταντινάτον Σερρῶν 142
Κωστή Ἀνατ. Θράκης 388
- Λαγκαδάς Θεσσαλονίκης 419, 421
Λαγκαδιον Βισαλτίας 84
Λ(ε)μβαδιά Σιντικῆς 170
Λευκοθέα Φυλλίδος 63, 197, 302
- Λευκότοπος Βισαλτίας 80, 219
Λευκῶν Σερρῶν 123, 193
Λιθότοπος Σερρῶν 128, 173, 256α
Λιμνοχώριον Σιντικῆς 143
Λυγαριά Βισαλτίας 71
- Μακρινίτσα Σιντικῆς 140
Μανδήλιον Φυλλίδος 63, 139
Μανδράκιον Σιντικῆς 141
Μαυροθάλασσα Βισαλτίας 73
Μαυρολεύκη Δράμας 421
Μαυρόλοφος Φυλλίδος 131α
Μεγαλοχώριον Σιντικῆς 55
Μελениκίτσι Σερρῶν 23, 66, 235, 346, 353α
- ΜΕΛΕΝΙΚΟΣ 6, 7, 14α, 17, 20, 25, 30, 35, 35α, 39, 41, 45, 58, 59, 194, 259, 268, 279, 280, 282, 286, 426, 429, 434, 440, 444, 447, 448, 449, 450, 456, 457, 459, 461, 462, 464, 476, 491, 498, 499
- Μelenikon, Μελέν(ο)ικον, Melnik· βλ. Μελένικος
Μενοικεύς, Μενοίκειον· βλ. Μενοίκιον
Μενοίκιον 474, 491, 493
Μεσολακκιά Φυλλίδος 162
Μεσορράχη Φυλλίδος 149
Μέταλλα Σερρῶν 190
Μετόχιον Σερρῶν 226
Μητρούσιον Σερρῶν 108, 113, 198, 223, 248, 300, 347α
Μικρὸν Σούλι Φυλλίδος 64, 67, 171, 344, 365
Μοναστηράκι Σιντικῆς 213, 364
Μοναστήριον Ρίλας 461
Μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Σερρῶν 24, 37, 383
Μονὴ Εἰκοσιφοινίσεως 3, 36, 62, 326, 496
Μονὴ Τιμίου Προδρόμου· βλ. Μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου
Μόνοικος 474
Μονοκκλησιά Σερρῶν 125, 239, 378, 384, 387, 391, 392, 403, 404, 410, 410α, 415, 417, 420α
Μύρκινος Φυλλίδος 144
Μυρρίνη Φυλλίδος 131α, 132, 202, 325

- Νέα Κερδύλια Βισαλτίας 74
 Νέα Πέτρα Φυλλίδος 410
 Νέα Τυρολόη Σεργῶν 130, 244
 Νέον Πετρίτσι Σιντικῆς 18, 145
 Νέον Σούλι Σεργῶν 27, 40, 63, 99,
 131, 131α, 132, 183, 240α, 301,
 343, 347, 400, 409, 411, 418, 422,
 422α, 422β, 422γ, 422δ, 484, 487,
 489, 490
 Νεοχώριον Σιντικῆς 209
 Νευροκόπι 7
 Νιγρίτα Βισαλτίας 13α, 16, 38, 45,
 65, 67, 79, 187α, 263, 276α, 279,
 281, 282, 283, 295, 327α, 334, 339,
 340, 358, 381, 413, 438, 449, 478,
 479, 500
 Νικόκλεια Βισαλτίας 72, 214
 Ξηρότοπος Σεργῶν 98, 186, 229
 Ὀμαλὸν Βυρωνείας Σιντικῆς 274
 Ὀρέσκεια Βισαλτίας 89
 Ὀστροβὸν Μαρμαρίου 475
 Παγγαῖον 277, 341, 342, 496
 Παλαιόκαστρον Σεργῶν 237
 Παλαιοκώμη Φυλλίδος 63, 278
 Παραλίμνιον Σεργῶν 204
 Πατρίκιον Βισαλτίας 76, 212
 Πεθελινὸς Φυλλίδος 185
 Πεντάπολις Σεργῶν 231, 254, 262,
 288, 289, 292α, 309, 371, 372, 401,
 407, 487
 Πέτρα Ἄν. Θράκης 239
 Πλατανάκια Σιντικῆς 207, 430
 Ποντισμένον Σιντικῆς 111, 191, 243
 Προβατᾶς Σεργῶν 116, 253
 Προβίστα· βλ. Παλαιοκώμη
 Προῦσα Μ. Ἀσίας 224
 Πρώτη Φυλλίδος 63, 109, 278, 301,
 341, 342, 402, 449
 Ροδολεῖβος· βλ. Ροδολίβος
 Ροδολίβος Φυλλίδος 9, 19, 42, 43, 63,
 254, 278, 308, 346, 356, 402, 494,
 495
 Σαρμουσακλή· βλ. Πεντάπολις
 Σδραβῆκι 480
 Σδραβίκιον Στρυμόνος 475
 Σέμαλτον· βλ. Μικρὸν Σούλι
 ΣΕΡΡΑΙ 2, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 26, 28,
 29, 33, 34, 37, 44, 45, 46, 58, 67,
 129, 131α, 195, 260, 268, 270, 271,
 272, 273, 278, 282, 292, 294, 305,
 306, 307, 310, 310α, 311, 312, 313,
 319, 320, 322, 351, 352, 355, 357,
 377, 386, 389, 405, 412, 423, 424,
 425, 427, 433, 434, 436, 437α, 437β,
 448, 449, 451, 452, 455, 461, 469,
 492, 500
 Σησαμία Βισαλτίας 23, 66, 95
 Σιδηρόκαστρον Σιντικῆς 7, 12, 14, 57,
 102, 311, 367, 470
 Σιμών Σιντικῆς 126, 251
 Σιτοχώριον Βισαλτίας 11, 65, 67, 88,
 131, 133, 301, 302
 Σκοπιὰ Φυλλίδος 157
 Σκοτούσσα Σεργῶν 256
 Σκούταρι Σεργῶν 258
 Σουμπάσκιου· βλ. Νέον Σούλι
 Σούρπα, Σύρπα Νιγρίτης 38, 478
 Σταχτοχώριον Ἀγχιάλου 360
 Στρυμονικὸν Σεργῶν 216, 238
 Συκέα Σεργῶν 136
 Σχιστόλιθος Σιντικῆς 432
 Τερπνὴ Βισαλτίας 75, 177, 500
 Τοπόλιανη· βλ. Χρυσὸν
 Τούμπα Φυλλίδος 188
 Τράγιλος Βισαλτίας 96
 Τριανταφυλλέαι Βισαλτίας 94, 201
 Τριάς Σεργῶν 120, 241
 Τσενέρον Νικομηδείας 224
 Τσερπίστα· βλ. Τερπνὴ
 Φλάμπουρον Βισαλτίας 159, 397
 Χαροπὸν Σιντικῆς 65, 187, 354
 Χείμαρρος Σεργῶν 103, 218
 Χιονοχώριον Σεργῶν 492
 Χομόνδος· βλ. Μητρούσιον
 Χορτερὸν Σιντικῆς 181, 350
 Χουμνικὸν Βισαλτίας 93, 146
 Χριστὸς Σεργῶν 107, 182, 234
 Χρυσὸν Σεργῶν 210, 354α
 Χρυσοχώραφα Σεργῶν 114, 247
 Ψυχικὸν Σεργῶν 156
 Ψωμοτόπιον Σεργῶν 104, 252

Γ'. ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Προλογικόν σημείωμα	Σελ. 163
Βιβλιογραφικά σημεία	» 164
Βραχυγραφίαι ἐντύπων καὶ χειρογράφων ἐρευνηθέντων διὰ τὴν βιβλιογραφίαν	» 165

I. ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

A') Γενικά καὶ σύμμεικτα.

α') Γενικά	» 168
β') Σύμμεικτα	» 171

B') Ὑλικὸς βίος καὶ τέχνη τοῦ λαοῦ.

1. Συνοικισμός, οἰκία καὶ αὐλή. Ἐπιπλα καὶ σκεύη	» 194
2. Ἐνδύματα	» 195
3. Τροφαὶ καὶ ποτὰ	» 195
4. Βίοι (γεωργικὸς, ποιμενικὸς, κυνηγετικὸς κλπ.). Γεωργικά ἔργαλεῖα	» 195
5. Βιοτεχνία καὶ λαϊκὴ τέχνη. (Ἀρχιτεκτονικὴ, χειροτεχνία, ὕφαντικὴ, κεντητικὴ, ξυλογλυπτικὴ κλπ.)	» 195

Γ') Πνευματικὸς βίος.

1. Λαϊκὴ πίστις	» 196
α') Θρησκευτικαὶ καὶ δεισιδαίμονες συνήθειαι τοῦ λαοῦ. Μαγεία. Ἐποδαὶ	» 196
β') Μαντικὴ	» 197
2. Λαϊκὴ κοσμοθεωρία καὶ ἐπιστήμη	» 197
α') Ἀστρολογία καὶ μετεωρολογία	» 197
β') Δημώδης ἰατρικὴ	» 197
3. Δημώδης φιλολογία	» 197
α') Ἀσματα	» 197
β') Μῦθοι. Παραμῦθια. Εὐτράπελοι διηγήσεις	» 201

γ') Παροιμίες και γνῶμαι. Παροιμιώδεις ἐκφράσεις . . .	Σελ.	201
δ') Παραδόσεις	»	202
ε') Αἰνίγματα - Λογοπαίγνια	»	203
στ') Εὐχαί. Χαιρετισμοί. Κατάραι. Ὅρκιοι. Βλασφημίες	»	204
ζ') Δημόδη βιβλία	»	204
4. Μουσική και χοροί. Μουσικά ὄργανα	»	204

Δ') Κοινωνικός βίος.

1. Οἱ κύριοι σταθμοὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Γέννησις, γάμος, τελευτὴ	»	206
2. Θρησκευτικὴ ζωὴ. Λαϊκὴ λατρεία	»	207
3. Κοινωνικὴ ζωὴ. Κοινωνικὴ ὀργάνωσις. Λαϊκὸν δίκαιον	»	214
4. Παιδικὴ ζωὴ. Παιδιαὶ	»	216

II. Γ Λ Ω Σ Σ Α

Α') Γενικά και σύμμεικτα	»	216
Β') Ὄνόματα (κύρια, ἐπώνυμα, παρωνύμια κλπ.) . . .	»	217
Γ') Τοπωνύμια	»	219
Δ') Γλωσσάρια	»	221
Ε') Κυρίως ἰδιωματικά κείμενα	»	222

Π Ι Ν Α Κ Ε Σ

Α') Ὀνομάτων συγγραφέων, συλλογῶν και μεταφρα- στῶν	»	223
Β') Τοπωνυμικός	»	228
Γ') Περιεχομένων τῆς βιβλιογραφίας	»	231